

สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

เอกสารประกอบการพิจารณา

ร่าง
พระราชบัญญัติ
การสอบสวนคดีพิเศษ (ฉบับที่ ..)
พ.ศ.
(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

บรรจุระเบียบวาระการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๖๕/๒๕๕๐ เป็นพิเศษ
วันพุธที่ ๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๐
ณ.พ. ๒๕๗/๒๕๕๐

**ร่าง
พระราชบัญญัติ
การสอบสวนคดีพิเศษ (ฉบับที่ ..)
พ.ศ.
(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)**

**บรรจุระเบียบวาระการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๖๕/๒๕๕๐ เป็นพิเศษ
วันพุธที่ ๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๐**

อ.พ. ๒๕๗/๒๕๕๐

LIRT

Legislative Institutional Repository of Thailand

คำนำ

เอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. เสนอโดย คณะรัฐมนตรี ชุดที่มี พลเอก สุรยุทธ์ จุลานนท์ เป็นนายกรัฐมนตรี ต่อประธาน สภานิติบัญญัติแห่งชาติ เมื่อวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๐ เพื่อให้สภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณา ตามบทบัญญัติรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ และได้บรรจุระเบียบวาระ การประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ในคราวประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๖๕/๒๕๕๐ เป็นพิเศษ วันพุธที่ ๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๐

เอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ จัดทำขึ้นเพื่อใช้ในราชการ ของวงงานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ โดยมุ่งเน้นสารประโยชน์ในเชิงอ้างอิงเบื้องต้นเพื่อประกอบการ พิจารณาของสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

สำนักกฎหมาย
สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ
พฤศจิกายน ๒๕๕๐

เอกสารประกอบการพิจารณา

จัดทำโดย

นายเนห์ ผาสุข ผู้อำนวยการสำนักกฎหมาย
นางสาวสุภาวดีจิตต ไตรเพทพิสัย ผู้อำนวยการกลุ่มงานกฎหมาย ๑
นายบุญสงค์ ลาคำ นิตกร ๕ นายทศวิมล เกียรติหัตต์ วิทยากร ๗
นางสาวนิตยา นาคเกษม เจ้าหน้าที่งานธุรการ ๒
นางสาวธารินี ดวงสุวรรณ เจ้าหน้าที่บันทึกข้อมูล ๒
กลุ่มงานกฎหมาย ๑ สำนักกฎหมาย โทร. ๐ ๒๘๓๑ ๙๒๘๘

ผลิตโดย

กลุ่มงานการพิมพ์ สำนักการพิมพ์ โทร. ๐ ๒๒๔๔ ๑๗๔๑ - ๔๒
สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

ท่านสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ และผู้สนใจที่มีความประสงค์หรือต้องการที่จะศึกษา เอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติเป็นการล่วงหน้าก่อนวันประชุมสภานิติบัญญัติ แห่งชาติ สามารถสืบค้นข้อมูลเกี่ยวกับเอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ ได้จากเว็บไซต์สภานิติบัญญัติแห่งชาติ www.senate.go.th

หรือขอรับเอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติได้ ในทุกวันอังคารของสัปดาห์ ที่มีการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติเป็นต้นไป ที่ศูนย์บริการข้อมูลกฎหมาย วุฒิสภา อาคารรัฐสภา ๒ ชั้น ๑ หมายเลขโทรศัพท์ ๐๒ ๒๔๔ ๑๕๖๕

สารบัญ

หน้า

ส่วนที่ ๑ บทสรุปสำหรับสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

ความเป็นมา สาระสำคัญ ตารางเปรียบเทียบ

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาประกอบร่างพระราชบัญญัติ

- บทสรุปสำหรับสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ๑
- ความเป็นมาของร่างพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ) ๕
- สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ) ๗
- ตารางเปรียบเทียบพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ. ๒๕๔๗
(เฉพาะในส่วนที่เกี่ยวข้องกับประเด็นที่มีการแก้ไข)
กับร่างพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ) ๑๓
- บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาประกอบ
ร่างพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ๒๕

ส่วนที่ ๒ ข้อมูลประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ

(ฉบับที่ ..) พ.ศ.

- คำชี้แจงความจำเป็นในการตรากฎหมาย..... ๔๕

ภาคผนวก : ร่างพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

- (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)(๑)
- : บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ
(ฉบับที่ ..) พ.ศ.(๗)
- : พระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ. ๒๕๔๗-๑-

LIART

Legislative Institutional Repository of Thailand

ส่วนที่ ๑

- บทสรุปสำหรับสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ
ความเป็นมา สาระสำคัญ ตารางเปรียบเทียบ
- บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
ประกอบร่างพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ (ฉบับที่ ..)
พ.ศ.

บทสรุปสำหรับสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

ร่างพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

ร่างพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. เสนอโดยคณะรัฐมนตรี ชุดที่มี พลเอก สุรยุทธ์ จุลานนท์ เป็นนายกรัฐมนตรี ซึ่งได้เสนอต่อประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เมื่อวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๐ เพื่อให้สภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณาตามบทบัญญัติรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ และได้บรรจุระเบียบวาระการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ในคราวประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๖๕/๒๕๕๐ เป็นพิเศษ วันพุธที่ ๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๐ โดยมีหลักการและเหตุผลประกอบร่างพระราชบัญญัตินี้ ดังนี้

หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ. ๒๕๔๗ ดังต่อไปนี้

(๑) กำหนดให้กรรมการคดีพิเศษ ซึ่งเป็นผู้ทรงคุณวุฒิและกรรมการพนักงานสอบสวนคดีพิเศษดำรงตำแหน่งรวมกันเกินสามวาระไม่ได้ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๗ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๓๖ วรรคหนึ่ง)

(๒) กำหนดให้คดีความผิดอาญาที่มีพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจชั้นผู้ใหญ่ ซึ่งมีใช้พนักงานสอบสวนคดีพิเศษหรือเจ้าหน้าที่คดีพิเศษเป็นผู้ต้องสงสัย ผู้ถูกกล่าวหา หรือผู้ต้องหา เป็นคดีพิเศษ

และให้ กคพ. เป็นผู้ชี้ขาดในกรณีที่มีข้อโต้แย้งหรือข้อสงสัยว่าการกระทำความผิดใดเป็นคดีพิเศษหรือไม่ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๑ วรรคหนึ่ง (๑) (ค) และ (จ) และเพิ่มมาตรา ๒๑ วรรคห้า)

(๓) กำหนดการปฏิบัติเกี่ยวกับคดีที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ การส่งสำนวนการสอบสวนของพนักงานสอบสวนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา การขอให้หน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่อื่นของรัฐช่วยเหลือการปฏิบัติหน้าที่ และการสืบสวนคดีความผิดอาญาซึ่งอาจเป็นคดีพิเศษ (เพิ่มมาตรา ๒๑/๑ มาตรา ๒๒ วรรคสี่ มาตรา ๒๒/๑ และมาตรา ๒๓/๑)

(๔) กำหนดให้นำเงินสินบน เงินรางวัลหรือเงินประเภทเดียวกันที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่พนักงานสอบสวนคดีพิเศษหรือเจ้าหน้าที่คดีพิเศษมีสิทธิได้รับส่งเข้ากรมสอบสวนคดีพิเศษ (เพิ่มมาตรา ๓๑/๑)

(๕) กำหนดให้ผู้เข้าร่วมปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา ๒๒/๑ และอัยการทหารที่เข้าร่วมสอบสวนหรือเข้าร่วมปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา ๓๒ ซึ่งได้กระทำการฝ่าฝืนมาตรา ๒๖ ต้องระวางโทษเป็นสามเท่าของโทษที่กำหนดไว้ในมาตรา ๓๔ วรรคหนึ่ง (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓๔ วรรคสอง)

เหตุผล

โดยที่พระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ. ๒๕๔๗ มีบทบัญญัติบางประการที่ไม่สามารถนำมาบังคับใช้ในการดำเนินคดีพิเศษได้อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ ทำให้เป็นอุปสรรคต่อการดำเนินงานตามภาระหน้าที่ของกรมสอบสวนคดีพิเศษสมควรปรับปรุงเพื่อให้การปฏิบัติงานเป็นไปด้วยความรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ

ร่างพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ (ฉบับที่ ...) พ.ศ. ฉบับนี้ มีเนื้อหาจำนวน ๑๓ มาตรา โดยมีสาระสำคัญ ดังนี้

ประเด็นที่ ๑ แก้ไขเพิ่มเติมความในวรรคหนึ่งของมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ. ๒๕๔๗ ในประเด็นเกี่ยวกับการกำหนดให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการคดีพิเศษ (กคพ.) มีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสองปี และอาจได้รับแต่งตั้งอีกได้ แต่จะดำรงตำแหน่งรวมกันเกินสามวาระไม่ได้ (ร่างมาตรา ๓)

ประเด็นที่ ๒ แก้ไขเพิ่มเติมความใน (ค) และเพิ่มความเป็น (จ) ของ (๑) ในวรรคหนึ่งของมาตรา ๒๑ แห่งพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ. ๒๕๔๗ ในประเด็นเกี่ยวกับคดีพิเศษที่จะต้องดำเนินการสืบสวนและสอบสวนตามพระราชบัญญัตินี้ ได้แก่ คดีความผิดทางอาญาที่มีลักษณะเป็นการกระทำความผิดข้ามชาติที่สำคัญหรือเป็นการกระทำขององค์กรอาชญากรรมและคดีความผิดทางอาญาที่มีพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจชั้นผู้ใหญ่ซึ่งมิใช่

พนักงานสอบสวนคดีพิเศษหรือเจ้าหน้าที่คดีพิเศษเป็นผู้ต้องสงสัยเมื่อมีหลักฐานตามสมควรว่าน่าจะได้กระทำความผิดอาญาหรือเป็นผู้ถูกกล่าวหาหรือผู้ต้องหา (ร่างมาตรา ๔ และร่างมาตรา ๕)

ประเด็นที่ ๓ เพิ่มความเป็นวรรคห้าของมาตรา ๒๑ แห่งพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ. ๒๕๔๗ ในประเด็นเกี่ยวกับการกำหนดให้ กคพ. เป็นผู้ชี้ขาดกรณีที่มีข้อโต้แย้งหรือข้อสงสัยว่าการกระทำความผิดใดเป็นคดีพิเศษที่จะต้องดำเนินการสืบสวนและสอบสวนตามพระราชบัญญัตินี้ตามที่กำหนดไว้ในวรรคหนึ่ง (๑) หรือไม่ (ร่างมาตรา ๖)

ประเด็นที่ ๔ เพิ่มความเป็นมาตรา ๒๑/๑ แห่งพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ. ๒๕๔๗ ในประเด็นเกี่ยวกับการสอบสวนคดีพิเศษที่ผู้กระทำความผิดเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งมิใช่ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองและอยู่ในอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ โดยกำหนดให้พนักงานสอบสวนคดีพิเศษส่งเรื่องไปยังคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่มีการร้องทุกข์หรือกล่าวโทษ ซึ่งในระหว่างการพิจารณาของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ หากคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติยังมีมติอย่างใดอย่างหนึ่ง ให้พนักงานสอบสวนคดีพิเศษมีอำนาจทำการสอบสวนไปพลางก่อนได้

และในกรณีที่คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติมีมติรับคดีพิเศษไว้ดำเนินการตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ให้พนักงานสอบสวนคดีพิเศษ

ร่างพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ (ฉบับที่ ...) พ.ศ.

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

ส่งสำนวนการสอบสวนและพยานหลักฐานที่ได้มาจากการสอบสวนไปยังคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ในการนี้คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติอาจถือสำนวนการสอบสวนของพนักงานสอบสวนคดีพิเศษเป็นส่วนหนึ่งของการไต่สวนข้อเท็จจริงได้

ในกรณีที่คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติพิจารณาแล้วเห็นสมควรส่งเรื่องให้พนักงานสอบสวนคดีพิเศษเป็นผู้ดำเนินการ ให้พนักงานสอบสวนคดีพิเศษดำเนินการตามกฎหมายต่อไป (ร่างมาตรา ๗)

ประเด็นที่ ๕ เพิ่มความเป็นวรรคสี่ของมาตรา ๒๒ แห่งพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ. ๒๕๔๗ ในประเด็นเกี่ยวกับสำนวนการสอบสวนที่พนักงานสอบสวนส่งให้พนักงานสอบสวนคดีพิเศษ ให้ถือว่าสำนวนการสอบสวนที่ส่งมานั้นเป็นส่วนหนึ่งของสำนวนการสอบสวนคดีพิเศษ (ร่างมาตรา ๘)

ประเด็นที่ ๖ เพิ่มมาตรา ๒๒/๑ แห่งพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ. ๒๕๔๗ ในประเด็นเกี่ยวกับการขอความช่วยเหลือจากหน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่อื่นของรัฐ โดยกำหนดให้กรมสอบสวนคดีพิเศษอาจขอให้หน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่อื่นของรัฐให้ความช่วยเหลือ สนับสนุน หรือเข้าร่วมปฏิบัติหน้าที่ได้ตามความเหมาะสม และให้หน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐที่รับคำขอ ให้ความช่วยเหลือ สนับสนุน หรือเข้าร่วมปฏิบัติหน้าที่ตามสมควรแก่กรณี โดยได้รับค่าใช้จ่ายหรือค่าตอบแทนอื่นใดที่จำเป็นในการช่วยเหลือ สนับสนุน หรือเข้าร่วมปฏิบัติหน้าที่เพื่อให้การดำเนินงาน

ตามพระราชบัญญัตินี้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ (ร่างมาตรา ๙)

ประเด็นที่ ๗ เพิ่มมาตรา ๒๓/๑ แห่งพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ. ๒๕๔๗ ในประเด็นเกี่ยวกับอำนาจสืบสวนของพนักงานสอบสวนคดีพิเศษ โดยกำหนดให้ในกรณีที่มีเหตุอันควรสงสัยว่าคดีความผิดทางอาญาใดเป็นคดีพิเศษตามมาตรา ๒๑ วรรคหนึ่ง (๑) ให้พนักงานสอบสวนคดีพิเศษมีอำนาจสืบสวนคดีดังกล่าวได้

ในกรณีที่อธิบดีเห็นสมควรเสนอให้ กคพ. มีมติให้คดีความผิดทางอาญาใดเป็นคดีพิเศษตามมาตรา ๒๑ วรรคหนึ่ง (๒) อธิบดีจะสั่งให้พนักงานสอบสวนคดีพิเศษแสวงหาพยานหลักฐานเบื้องต้นเพื่อนำเสนอ กคพ. ก็ได้ ในการนี้ ให้พนักงานสอบสวนคดีพิเศษมีอำนาจสืบสวนคดีนั้นตามระเบียบที่อธิบดีกำหนด (ร่างมาตรา ๑๐)

ประเด็นที่ ๘ เพิ่มมาตรา ๓๑/๑ แห่งพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ. ๒๕๔๗ ในประเด็นเกี่ยวกับการจัดการเงินสินบน เงินรางวัล หรือเงินประเภทเดียวกันที่พนักงานสอบสวนคดีพิเศษมีสิทธิได้รับ โดยกำหนดให้นำเงินในกรณีที่ถูกกฎหมายหรือระเบียบใดกำหนดให้พนักงานสอบสวนคดีพิเศษหรือเจ้าหน้าที่คดีพิเศษมีสิทธิได้รับเงินสินบน เงินรางวัล หรือเงินประเภทเดียวกันที่เรียกชื่ออย่างอื่น ส่งให้กรมสอบสวนคดีพิเศษ เพื่อนำไปจัดเป็นสวัสดิการหรือกองทุนของกรมสอบสวนคดีพิเศษ ตามระเบียบที่อธิบดีกำหนด (ร่างมาตรา ๑๑)

ประเด็นที่ ๙ แก้ไขเพิ่มเติมความเป็นวรรคหนึ่งของมาตรา ๓๖ แห่งพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ. ๒๕๔๗ ในประเด็นเกี่ยวกับกรกำหนดให้กรรมการพนักงานสอบสวนคดีพิเศษตามมาตรา ๓๕ วรรคหนึ่ง

(๒) (๓) และ (๔) มีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสองปี ซึ่งพ้นจากตำแหน่งอาจได้รับการแต่งตั้งอีกได้ แต่จะดำรงตำแหน่งรวมกันเกินสามวาระไม่ได้ (ร่างมาตรา ๑๒)

ประเด็นที่ ๑๐ แก้ไขเพิ่มเติมความในวรรคสองของมาตรา ๓๙ แห่งพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ. ๒๕๔๗ ในประเด็นเกี่ยวกับการกำหนดโทษแก่พนักงานสอบสวนคดีพิเศษ เจ้าหน้าที่คดีพิเศษ พนักงานอัยการหรืออัยการทหารที่เข้าร่วมสอบสวนหรือเข้าร่วมปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา ๓๒ หรือผู้ที่เข้าร่วมปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา ๒๒/๑ หรือตามมาตรา ๒๕ หากเปิดเผยข้อมูลข่าวสารที่ได้มาเนื่องจากการดำเนินการ ต้องระวางโทษเป็นสามเท่าของโทษที่กำหนดไว้ (ร่างมาตรา ๑๓)

ความเป็นมา

ของร่างพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

ร่างพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. เสนอโดยคณะรัฐมนตรี ชุดที่มี พลเอก สุรยุทธ์ จุลานนท์ เป็นนายกรัฐมนตรี ซึ่งได้เสนอต่อประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เมื่อวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๐ เพื่อให้สภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณาตามบทบัญญัติรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ และได้บรรจุระเบียบวาระการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ในคราวประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๖๕/๒๕๕๐ เป็นพิเศษ วันพุธที่ ๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๐ โดยคณะรัฐมนตรีได้มีมติ เมื่อวันที่ ๑๒ มิถุนายน ๒๕๕๐ อนุมัติตามมติคณะกรรมการกลั่นกรองเรื่องเสนอคณะรัฐมนตรี คณะที่ ๒ ซึ่งมีรองนายกรัฐมนตรี (นายไพบุลย์ วัฒนศิริธรรม) เป็นประธานกรรมการ ที่อนุมัติหลักการร่างพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ตามที่กระทรวงยุติธรรมเสนอ และให้ส่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณา โดยให้รับประเด็นอภิปรายของคณะกรรมการกลั่นกรองเรื่องเสนอคณะรัฐมนตรี คณะที่ ๒ และข้อสังเกตของส่วนราชการที่เกี่ยวข้องไปประกอบการพิจารณาด้วย แล้วส่งให้คณะกรรมการประสานงานสภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณา ก่อนนำเสนอสภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณาต่อไป โดยร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว มีเหตุผลในการเสนอ ดังนี้

โดยที่พระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ. ๒๕๔๗ มีบทบัญญัติบางประการที่ไม่สามารถนำมาบังคับใช้ในการดำเนินคดีพิเศษได้อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ ทำให้เป็นอุปสรรคต่อการดำเนินงานตามภาระหน้าที่ของกรมสอบสวนคดีพิเศษ สมควรปรับปรุงเพื่อให้การปฏิบัติงานเป็นไปด้วยความรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

หน้าว่าง

Legislative Institutional Repository of Thailand

สาระสำคัญ

ของร่างพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

๑. หลักการและเหตุผล

๑.๑ หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ. ๒๕๔๗ ดังต่อไปนี้ .

(๑) กำหนดให้กรรมการคดีพิเศษซึ่งเป็นผู้ทรงคุณวุฒิและกรรมการพนักงานสอบสวนคดีพิเศษดำรงตำแหน่งรวมกันเกินสามวาระไม่ได้ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๗ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๓๖ วรรคหนึ่ง)

(๒) กำหนดให้คดีความผิดอาญาที่มีพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจชั้นผู้ใหญ่ซึ่งมิใช่พนักงานสอบสวนคดีพิเศษหรือเจ้าหน้าที่คดีพิเศษเป็นผู้ต้องสงสัย ผู้ถูกกล่าวหา หรือผู้ต้องหา เป็นคดีพิเศษ และให้ กคพ. เป็นผู้ชี้ขาดในกรณีที่มีข้อโต้แย้งหรือข้อสงสัยว่าการกระทำความผิดใดเป็นคดีพิเศษหรือไม่ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๑ วรรคหนึ่ง (๑) (ค) และ (จ) และเพิ่มมาตรา ๒๑ วรรคห้า)

(๓) กำหนดการปฏิบัติเกี่ยวกับคดีที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ การส่งสำนวนการสอบสวนของพนักงานสอบสวนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา การขอให้หน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่อื่นของรัฐช่วยเหลือการปฏิบัติหน้าที่ และการสืบสวนคดีความผิดอาญาซึ่งอาจเป็นคดีพิเศษ (เพิ่มมาตรา ๒๑/๑ มาตรา ๒๒ วรรคสี่ มาตรา ๒๒/๑ และมาตรา ๒๓/๑)

(๔) กำหนดให้นำเงินสินบน เงินรางวัล หรือเงินประเภทเดียวกันที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่พนักงานสอบสวนคดีพิเศษหรือเจ้าหน้าที่คดีพิเศษมีสิทธิได้รับส่งเข้ากรมสอบสวนคดีพิเศษ (เพิ่มมาตรา ๓๑/๑)

(๕) กำหนดให้ผู้เข้าร่วมปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา ๒๒/๑ และอัยการทหารที่เข้าร่วมสอบสวนหรือเข้าร่วมปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา ๓๒ ซึ่งได้กระทำการฝ่าฝืนมาตรา ๒๖ ต้องระวางโทษเป็นสามเท่าของโทษที่กำหนดไว้ในมาตรา ๓๔ วรรคหนึ่ง (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓๔ วรรคสอง)

LIRT

๑.๒ เหตุผล

โดยที่พระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ. ๒๕๔๗ มีบทบัญญัติบางประการที่ไม่สามารถนำมาบังคับใช้ในการดำเนินคดีพิเศษได้อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ ทำให้เป็นอุปสรรคต่อการดำเนินงานตามภาระหน้าที่ของกรมสอบสวนคดีพิเศษ สมควรปรับปรุงเพื่อให้การปฏิบัติงานเป็นไปด้วยความรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

๒. ชื่อพระราชบัญญัติ (ร่างมาตรา ๑)

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.”

๓. คำปรารภ

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยการสอบสวนคดีพิเศษ

๔. บทบัญญัติจำกัดสิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญ

พระราชบัญญัตินี้มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลซึ่งมาตรา ๒๙ ประกอบกับมาตรา ๔๑ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

๕. วันใช้บังคับ (ร่างมาตรา ๒)

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

๖. เนื้อหาของร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้

๖.๑ แก้ไขเพิ่มเติมความในวรรคหนึ่งของมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ. ๒๕๔๗ ในประเด็นเกี่ยวกับการกำหนดให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการคดีพิเศษ (กคพ.) มีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสองปี และอาจได้รับแต่งตั้งอีกได้ แต่จะดำรงตำแหน่งรวมกันเกินสามวาระไม่ได้ (ร่างมาตรา ๓ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๗ วรรคหนึ่ง)

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่งของมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ. ๒๕๔๗ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๗ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสองปี ผู้ซึ่งพ้นจากตำแหน่งอาจได้รับการแต่งตั้งอีกได้ แต่จะดำรงตำแหน่งรวมกันเกินสามวาระไม่ได้”

๖.๒ แก้ไขเพิ่มเติมความใน (ค) และเพิ่มความเป็น (จ) ของ (๑) ในวรรคหนึ่งของมาตรา ๒๑ แห่งพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ. ๒๕๔๗ ในประเด็นเกี่ยวกับคดีพิเศษที่จะต้องดำเนินการสืบสวนและสอบสวนตามพระราชบัญญัตินี้ ได้แก่ คดีความผิดทางอาญาที่มีลักษณะเป็นการกระทำความผิดข้ามชาติที่สำคัญหรือเป็นการกระทำขององค์กรอาชญากรรม และคดีความผิดทางอาญาที่มีพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจชั้นผู้ใหญ่ซึ่งมิใช่พนักงานสอบสวนคดีพิเศษหรือเจ้าหน้าที่คดีพิเศษเป็นผู้ต้องสงสัยเมื่อมีหลักฐานตามสมควรว่าน่าจะได้กระทำความผิดอาญาหรือเป็นผู้ถูกกล่าวหาหรือผู้ต้องหา (ร่างมาตรา ๔ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๑ (๑) (ค) และร่างมาตรา ๕ เพิ่มความเป็น (จ) ของ (๑) ในวรรคหนึ่งของมาตรา ๒๑)

มาตรา ๔ ให้ยกเลิกความใน (ค) ของ (๑) ในวรรคหนึ่งของมาตรา ๒๑ แห่งพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ. ๒๕๔๗ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“(ค) คดีความผิดทางอาญาที่มีลักษณะเป็นการกระทำความผิดข้ามชาติที่สำคัญหรือเป็นการกระทำขององค์กรอาชญากรรม”

มาตรา ๕ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็น (จ) ของ (๑) ในวรรคหนึ่งของมาตรา ๒๑ แห่งพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ. ๒๕๔๗

“(จ) คดีความผิดทางอาญาที่มีพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจชั้นผู้ใหญ่ซึ่งมิใช่พนักงานสอบสวนคดีพิเศษหรือเจ้าหน้าที่คดีพิเศษเป็นผู้ต้องสงสัยเมื่อมีหลักฐานตามสมควรว่าน่าจะได้กระทำความผิดอาญา หรือเป็นผู้ถูกกล่าวหาหรือผู้ต้องหา”

๖.๓ เพิ่มความเป็นวรรคห้า ของมาตรา ๒๑ แห่งพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ. ๒๕๔๗ ในประเด็นเกี่ยวกับการกำหนดให้ กคพ. เป็นผู้ชี้ขาดกรณีที่มีข้อโต้แย้งหรือข้อสงสัยว่าการกระทำความผิดใดเป็นคดีพิเศษที่จะต้องดำเนินการสืบสวนและสอบสวนตามพระราชบัญญัตินี้ตามที่กำหนดไว้ในวรรคหนึ่ง (๑) หรือไม่ (ร่างมาตรา ๖ เพิ่มความเป็นวรรคห้าของมาตรา ๒๑)

มาตรา ๖ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นวรรคห้าของมาตรา ๒๑ แห่งพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ. ๒๕๔๗

“ในกรณีที่มีข้อโต้แย้งหรือข้อสงสัยว่าการกระทำความผิดใดเป็นคดีพิเศษตามที่กำหนดไว้ในวรรคหนึ่ง (๑) หรือไม่ ให้ กคพ. เป็นผู้ชี้ขาด”

LIRT

๖.๔ เพิ่มความเป็นมาตรา ๒๑/๑ แห่งพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ. ๒๕๔๗ ในประเด็นเกี่ยวกับการสอบสวนคดีพิเศษที่ผู้กระทำความผิด เป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งมิใช่ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองและอยู่ในอำนาจหน้าที่ ของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (ร่างมาตรา ๗ เพิ่มมาตรา ๒๑/๑)

มาตรา ๗ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๒๑/๑ แห่งพระราชบัญญัติ การสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ. ๒๕๔๗

“มาตรา ๒๑/๑ ในกรณีที่ผู้กระทำความผิดอันเป็นคดีพิเศษตามพระราชบัญญัตินี้ เป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งมิได้เป็นบุคคลตามมาตรา ๖๖ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ และอยู่ในอำนาจหน้าที่ ของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ให้พนักงานสอบสวนคดีพิเศษ ส่งเรื่องไปยังคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ มีการร้องทุกข์หรือกล่าวโทษ

ในระหว่างการพิจารณาของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ หากคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติยังมีมติอย่างใดอย่างหนึ่ง ให้พนักงานสอบสวนคดีพิเศษมีอำนาจทำการสอบสวนไปพลางก่อนได้

ในกรณีที่คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติมีมติรับคดีพิเศษ ตามวรรคหนึ่งไว้ดำเนินการตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปราม การทุจริต ให้พนักงานสอบสวนคดีพิเศษส่งสำนวนการสอบสวนและพยานหลักฐานที่ได้มา จากการสอบสวนตามวรรคสองไปยังคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ในการนี้คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติอาจถือสำนวนการสอบสวน ของพนักงานสอบสวนคดีพิเศษเป็นส่วนหนึ่งของการไต่สวนข้อเท็จจริงได้

ในกรณีที่คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติพิจารณาแล้ว เห็นสมควรส่งเรื่องให้พนักงานสอบสวนคดีพิเศษเป็นผู้ดำเนินการ ให้พนักงานสอบสวนคดีพิเศษ ดำเนินการตามกฎหมายต่อไป”

๖.๕ เพิ่มความเป็นวรรคสี่ของมาตรา ๒๒ แห่งพระราชบัญญัติการสอบสวน คดีพิเศษ พ.ศ. ๒๕๔๗ ในประเด็นเกี่ยวกับสำนวนการสอบสวนที่พนักงานสอบสวนส่งให้ พนักงานสอบสวนคดีพิเศษ ให้ถือว่าสำนวนการสอบสวนที่ส่งมอบนั้นเป็นส่วนหนึ่ง ของสำนวนการสอบสวนคดีพิเศษ (ร่างมาตรา ๘ เพิ่มความเป็นวรรคสี่ของมาตรา ๒๒)

มาตรา ๘ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นวรรคสี่ของมาตรา ๒๒ แห่งพระราชบัญญัติ การสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ. ๒๕๔๗

“ในกรณีที่พนักงานสอบสวนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ได้ทำการสอบสวนคดีอาญาเรื่องใดไปแล้ว แต่ต่อมาปรากฏว่าคดีนั้นเป็นคดีพิเศษ เมื่อพนักงาน

สอบสวนส่งมอบสำนวนการสอบสวนคดีดังกล่าวให้พนักงานสอบสวนคดีพิเศษตามวิธีปฏิบัติ
ในวรรคหนึ่ง (๑) แล้ว ให้ถือว่าสำนวนการสอบสวนที่ส่งมอบนั้นเป็นส่วนหนึ่งของสำนวน
การสอบสวนคดีพิเศษ”

**๖.๖ เพิ่มมาตรา ๒๒/๑ แห่งพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ. ๒๕๔๗
ในประเด็นเกี่ยวกับการขอความช่วยเหลือจากหน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่อื่นของรัฐ
(ร่างมาตรา ๙ เพิ่มมาตรา ๒๒/๑)**

มาตรา ๙ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๒๒/๑ แห่งพระราชบัญญัติ
การสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ. ๒๕๔๗

“มาตรา ๒๒/๑ ในการปฏิบัติงานป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับ
คดีพิเศษ กรมสอบสวนคดีพิเศษอาจขอให้หน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่อื่นของรัฐ
ให้ความช่วยเหลือ สนับสนุน หรือเข้าร่วมปฏิบัติหน้าที่ได้ตามความเหมาะสม

ให้หน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐตามวรรคหนึ่งให้ความช่วยเหลือ สนับสนุน
หรือเข้าร่วมปฏิบัติหน้าที่ตามสมควรแก่กรณี โดยได้รับค่าใช้จ่ายหรือค่าตอบแทนอื่นใดที่จำเป็น
ในการช่วยเหลือ สนับสนุน หรือเข้าร่วมปฏิบัติหน้าที่เพื่อให้การดำเนินงานตามพระราชบัญญัตินี้
เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ”

**๖.๗ เพิ่มมาตรา ๒๓/๑ แห่งพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ. ๒๕๔๗
ในประเด็นเกี่ยวกับอำนาจสืบสวนของพนักงานสอบสวนคดีพิเศษ (ร่างมาตรา ๑๐ เพิ่มมาตรา ๒๓/๑)**

มาตรา ๑๐ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๒๓/๑ แห่งพระราชบัญญัติ
การสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ. ๒๕๔๗

“มาตรา ๒๓/๑ ในกรณีที่มีเหตุอันควรสงสัยว่าคดีความผิดทางอาญาใด
เป็นคดีพิเศษตามมาตรา ๒๑ วรรคหนึ่ง (๑) ให้พนักงานสอบสวนคดีพิเศษมีอำนาจสืบสวน
คดีดังกล่าวได้

ในกรณีที่อธิบดีเห็นสมควรเสนอให้ กคพ. มีมติให้คดีความผิดทางอาญาใด
เป็นคดีพิเศษตามมาตรา ๒๑ วรรคหนึ่ง (๒) อธิบดีจะสั่งให้พนักงานสอบสวนคดีพิเศษแสวงหา
พยานหลักฐานเบื้องต้นเพื่อนำเสนอ กคพ. ก็ได้ ในการนี้ให้พนักงานสอบสวนคดีพิเศษ
มีอำนาจสืบสวนคดีนั้นตามระเบียบที่อธิบดีกำหนด”

**๖.๘ เพิ่มมาตรา ๓๑/๑ แห่งพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ. ๒๕๔๗
ในประเด็นเกี่ยวกับการจัดการเงินสินบน เงินรางวัล หรือเงินประเภทเดียวกัน
ที่พนักงานสอบสวนคดีพิเศษมีสิทธิได้รับ (ร่างมาตรา ๑๑ เพิ่มมาตรา ๒๓/๑)**

มาตรา ๑๑ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๓๑/๑ แห่งพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ. ๒๕๔๗

“มาตรา ๓๑/๑ ในกรณีที่กฎหมายหรือระเบียบใดกำหนดให้พนักงานสอบสวนคดีพิเศษหรือเจ้าหน้าที่คดีพิเศษมีสิทธิได้รับเงินสินบน เงินรางวัล หรือเงินประเภทเดียวกันที่เรียกชื่ออย่างอื่นให้นำเงินดังกล่าวส่งให้กรมสอบสวนคดีพิเศษเพื่อนำไปจัดเป็นสวัสดิการหรือกองทุนของกรมสอบสวนคดีพิเศษ ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามระเบียบที่อธิบดีกำหนด”

๖.๙ แก้ไขเพิ่มเติมความในวรรคหนึ่งของมาตรา ๓๖ แห่งพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ. ๒๕๔๗ ในประเด็นเกี่ยวกับการกำหนดให้กรรมการพนักงานสอบสวนคดีพิเศษตามมาตรา ๓๕ วรรคหนึ่ง (๒) (๓) และ (๔) มีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสองปี ผู้ซึ่งพ้นจากตำแหน่งอาจได้รับการแต่งตั้งอีกได้ แต่จะดำรงตำแหน่งรวมกันเกินสามวาระไม่ได้ (ร่างมาตรา ๑๒ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓๖ วรรคหนึ่ง)

มาตรา ๑๒ ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่งของมาตรา ๓๖ แห่งพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ. ๒๕๔๗ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๓๖ กรรมการตามมาตรา ๓๕ วรรคหนึ่ง (๒) (๓) และ (๔) มีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสองปี ผู้ซึ่งพ้นจากตำแหน่งอาจได้รับการแต่งตั้งอีกได้ แต่จะดำรงตำแหน่งรวมกันเกินสามวาระไม่ได้”

๖.๑๐ แก้ไขเพิ่มเติมความในวรรคสองของมาตรา ๓๔ แห่งพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ. ๒๕๔๗ ในประเด็นเกี่ยวกับการกำหนดโทษสำหรับพนักงานสอบสวนคดีพิเศษ เจ้าหน้าที่คดีพิเศษ พนักงานอัยการ หรืออัยการทหารที่เข้าร่วมสอบสวนหรือเข้าร่วมปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา ๓๒ หรือผู้ที่เข้าร่วมปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา ๒๒/๑ หรือตามมาตรา ๒๕ หากเปิดเผยข้อมูลข่าวสารที่ได้มาเนื่องจากการดำเนินการต้องระวางโทษเป็นสามเท่าของโทษที่กำหนดไว้ (ร่างมาตรา ๑๓ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓๔ วรรคสอง)

มาตรา ๑๓ ให้ยกเลิกความในวรรคสองของมาตรา ๓๔ แห่งพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ. ๒๕๔๗ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ถ้าการกระทำความผิดตามวรรคหนึ่งเป็นการกระทำโดยพนักงานสอบสวนคดีพิเศษ เจ้าหน้าที่คดีพิเศษ พนักงานอัยการ หรืออัยการทหารที่เข้าร่วมสอบสวนหรือเข้าร่วมปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา ๓๒ หรือผู้ที่เข้าร่วมปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา ๒๒/๑ หรือตามมาตรา ๒๕ ผู้กระทำความผิดต้องระวางโทษเป็นสามเท่าของโทษที่กำหนดไว้ในวรรคหนึ่ง”

LIRT

ตารางเปรียบเทียบ

พระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ. ๒๕๔๗
(เฉพาะในส่วนที่เกี่ยวข้องกับประเด็นที่มีการแก้ไข)

กับ

ร่างพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

LIRT

Legislative Institutional Repository of Thailand

พระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ (เฉพาะในส่วนที่เกี่ยวข้องกับประเด็นที่มีการแก้ไข) พ.ศ. ๒๕๕๗	ร่างพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)	เหตุผลในการแก้ไขเพิ่มเติม
<p>พระราชบัญญัติฉบับนี้มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลซึ่งมาตรา ๒๙ ประกอบกับมาตรา ๓๑ มาตรา ๓๔ มาตรา ๓๕ มาตรา ๓๖ มาตรา ๓๗ มาตรา ๔๔ มาตรา ๔๘ มาตรา ๕๓ และ มาตรา ๒๓๘ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยบัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย</p> <p>จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของรัฐสภา ดังต่อไปนี้</p> <p>มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ. ๒๕๕๗”</p> <p>มาตรา ๒** พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป</p>	<p>พระราชบัญญัตินี้มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลซึ่งมาตรา ๒๙ ประกอบ มาตรา ๔๑ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.”</p> <p>มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป</p>	

** ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๒๑/ตอนที่ ๘/หน้า ๑/๑๙ มกราคม ๒๕๕๗

พระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ. ๒๕๔๗ (เฉพาะในส่วนที่เกี่ยวข้องกับประเด็นที่มีการแก้ไข)	ร่างพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)	เหตุผลในการแก้ไขเพิ่มเติม
<p>มาตรา ๗ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสองปี ผู้ซึ่งพ้นจากตำแหน่งอาจได้รับแต่งตั้งอีกได้ แต่จะดำรงตำแหน่งติดต่อกันเกินสองวาระมิได้</p> <p>ในกรณีที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งตามวาระ แต่ยังมีได้มีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิขึ้นใหม่ ให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒินั้นปฏิบัติหน้าที่ไปพลางก่อน จนกว่าจะมีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิขึ้นใหม่</p> <p>มาตรา ๒๑ คดีพิเศษที่จะต้องดำเนินการสืบสวนและสอบสวนตามพระราชบัญญัตินี้ ได้แก่คดีความผิดทางอายุคดีต่อไปนี้</p> <p>(๑) คดีความผิดทางกฎหมายที่กำหนดไว้ในบัญชีท้ายพระราชบัญญัตินี้ และที่กำหนดในกฎกระทรวง โดยการเสนอแนะของ กคพ. โดยคดีความผิดทางอายุตามกฎหมายดังกล่าว จะต้องมีลักษณะอย่างหนึ่งอย่างใดดังต่อไปนี้</p> <p>(ก) คดีความผิดทางอายุที่มีความซับซ้อน จำเป็นต้องใช้วิธีการสืบสวนสอบสวนและรวบรวมพยานหลักฐานเป็นพิเศษ</p>	<p>มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่งของมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ. ๒๕๔๗ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน</p> <p>“มาตรา ๗ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสองปี ผู้ซึ่งพ้นจากตำแหน่งอาจได้รับการแต่งตั้งอีกได้ แต่จะดำรงตำแหน่งรวมกันเกินสามวาระไม่ได้”</p> <p>มาตรา ๔ ให้ยกเลิกความใน (ค) ของ (๑) ในวรรคหนึ่งของมาตรา ๒๑ แห่งพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ. ๒๕๔๗ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน</p>	<p>กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิเป็นบุคคลที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการดำเนินคดีพิเศษ การกำหนดให้ดำรงตำแหน่งรวมกันเกินสามวาระไม่ได้ เป็นการเปิดโอกาสให้ได้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิเข้ามาดำเนินงานในระยะเวลาอันสมควรและเป็นการผลิตเปลี่ยนแปลงเข้ามาทำงานในคณะกรรมการคดีพิเศษ</p>

พระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ. ๒๕๔๗ (เฉพาะในส่วนที่เกี่ยวเนื่องกับประเด็นที่มีการแก้ไข)	ร่างพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)	เหตุผลในการแก้ไขเพิ่มเติม
<p>(ข) คดีความผิดทางอาญาที่มีหรืออาจมีผลกระทบอย่างรุนแรงต่อความสงบเรียบร้อยและศีลธรรมอันดีของประชาชน ความมั่นคงของประเทศ ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศหรือระบบเศรษฐกิจหรือการคลังของประเทศ</p> <p>(ค) คดีความผิดทางอาญาที่มีลักษณะเป็นการกระทำความผิดข้ามชาติที่สำคัญ หรือเป็นการกระทำขององค์กรอาชญากรรม หรือ</p> <p>(ง) คดีความผิดทางอาญาที่มีผู้ทรงอิทธิพลที่สำคัญเป็นตัวการ ผู้ใช้หรือผู้สนับสนุน</p> <p>ทั้งนี้ ตามรายละเอียดของลักษณะของการกระทำความผิดที่ กคพ. กำหนด</p> <p>(๒) คดีความผิดทางอาญาอื่นนอกจาก (๑) ตามที่ กคพ. มีมติด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสองในสามของกรรมการทั้งหมดเท่าที่มีอยู่</p>	<p>“(ค) คดีความผิดทางอาญาที่มีลักษณะเป็นการกระทำความผิดข้ามชาติที่สำคัญ หรือเป็นการกระทำขององค์กรอาชญากรรม”</p> <p>มาตรา ๕ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็น (ง) ของ (๑) ในวรรคหนึ่ง ของมาตรา ๒๑ แห่งพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ. ๒๕๔๗</p> <p>“(ง) คดีความผิดทางอาญาที่มีพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจชั้นผู้ใหญ่ซึ่งมิใช่พนักงานสอบสวนคดีพิเศษหรือเจ้าหน้าที่คดีพิเศษเป็นผู้ต้องสงสัยเมื่อมีหลักฐานตามสมควรว่าน่าจะได้กระทำความผิดอาญา หรือเป็นผู้ถูกกล่าวหาหรือผู้ต้องหา”</p>	<p>เพื่อให้สอดคล้องกับการแก้ไขเพิ่มเติม (ง) ของมาตรา ๒๑ วรรคหนึ่ง (๑)</p> <p>พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจเป็นผู้เกี่ยวข้องกับการบังคับใช้กฎหมาย จึงสมควรกำหนดให้คดีความผิดตามบัญชีท้ายพระราชบัญญัตินี้ และที่กำหนดในกฎกระทรวงว่าด้วยการกำหนดคดีพิเศษเพิ่มเติมตามกฎหมายว่าด้วยการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ. ๒๕๔๗ ที่มีพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจชั้นผู้ใหญ่เป็นผู้ต้องสงสัย ผู้ถูกกล่าวหา หรือผู้ต้องหา เป็นคดีพิเศษ</p>

<p>พระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ. ๒๕๕๗</p> <p>(เฉพาะในส่วนที่เกี่ยวข้องกับประเด็นที่มีการแก้ไข)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>เหตุผลในการแก้ไขเพิ่มเติม</p>
<p>ในคดีที่มีการกระทำอันเป็นกรรมเดียวผิดต่อกฎหมายหลายบท และบทใดบทหนึ่งจะต้องดำเนินการโดยพนักงานสอบสวนคดีพิเศษตามพระราชบัญญัตินี้ หรือคดีที่มีการกระทำผิดหลายเรื่องต่อเนื่องหรือเกี่ยวพันกัน และความผิดเรื่องใดเรื่องหนึ่งจะต้องดำเนินการโดยพนักงานสอบสวนคดีพิเศษตามพระราชบัญญัตินี้ ให้นำพนักงานสอบสวนคดีพิเศษที่มีอำนาจสืบสวนสอบสวนสำหรับความผิดบทอื่นหรือเรื่องอื่นด้วย และให้ถือว่าคดีดังกล่าวเป็นคดีพิเศษ</p> <p>บรรดาคดีใดที่ได้ทำการสอบสวนเสร็จแล้ว โดยพนักงานสอบสวนคดีพิเศษ ให้ถือว่าทำการสอบสวนนั้นเป็นการสอบสวนในคดีพิเศษตามพระราชบัญญัตินี้แล้ว</p> <p>บทบัญญัติในมาตรานี้ให้ใช้บังคับกับบุคคลที่เป็นตัวการ ผู้ใช้ หรือผู้สนับสนุนการกระทำความผิดด้วย</p>	<p>มาตรา ๖ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นวรรคห้าของ มาตรา ๒๑ แห่งพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ. ๒๕๕๗</p> <p>“ในกรณีที่มีข้อโต้แย้งหรือข้อสงสัยว่าการกระทำ ความผิดใดเป็นคดีพิเศษตามที่กำหนดไว้ในวรรคหนึ่ง (๑) หรือไม่ ให้ กคพ. เป็นผู้ชี้ขาด”</p>	<p>เพื่อให้คณะกรรมการคดีพิเศษ (กคพ.) เป็นผู้ชี้ขาดในกรณีข้อโต้แย้งว่าการกระทำความผิดใด เป็นคดีพิเศษหรือไม่</p>

พระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ. ๒๕๔๗ (เฉพาะในส่วนที่เกี่ยวข้อกับประเด็นที่มีการแก้ไข)	ร่างพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)	เหตุผลในการแก้ไขเพิ่มเติม
	<p>มาตรา ๗ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๒๑/๑ แห่งพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ. ๒๕๔๗</p> <p>“มาตรา ๒๑/๑ ในกรณีที่ถูกกระทำคามผิดอันเป็นคดีพิเศษตามพระราชบัญญัตินี้เป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งมิได้เป็นบุคคลตามมาตรา ๖๖ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ และอยู่ในอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติให้พนักงานสอบสวนคดีพิเศษส่งเรื่องไปยังคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติภายใต้ในสามสิบวันนับแต่วันที่มีการร้องหรือกล่าวโทษ</p> <p>ในระหว่างการพิจารณาของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ หากคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติยังมีมติรับคดีพิเศษตามวรรคหนึ่งไว้ดำเนินการตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ให้พนักงานสอบสวนคดีพิเศษส่งสำนวนการสอบสวนและพยานหลักฐานที่ได้มีจากกการสอบสวนตามวรรคสองไปยังคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ในการนี้คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติอาจถือสำนวนการสอบสวนของพนักงานสอบสวนคดีพิเศษเป็นส่วนหนึ่งของคดีที่สอบสวนข้อเท็จจริงได้</p>	<p>เพื่อกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และขั้นตอนการดำเนินคดีพิเศษที่มีเจ้าหน้าที่ของรัฐเกี่ยวข้อง ซึ่งอยู่ในอำนาจของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติให้ชัดเจนและสอดคล้องกับพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ โดยกำหนดให้พนักงานสอบสวนคดีพิเศษมีอำนาจสอบสวนในระหว่างการพิจารณาของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตว่าจะมีมติรับคดีดังกล่าวไว้ดำเนินการหรือไม่ และกำหนดให้สำนวนการสอบสวนของพนักงานสอบสวนคดีพิเศษ เป็นส่วนหนึ่ง ของสำนวนการไต่สวนข้อเท็จจริงของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริต</p>

พระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ (เฉพาะในส่วนที่เกี่ยวข้องกับประเด็นที่มีการแก้ไข) พ.ศ. ๒๕๔๗	ร่างพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)	เหตุผลในการแก้ไขเพิ่มเติม
<p>มาตรา ๒๒ เพื่อประโยชน์ในการประสานการปฏิบัติงานป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับคดีพิเศษ ให้ กคพ. มีอำนาจออกข้อบังคับ การปฏิบัติหน้าที่ในคดีพิเศษระหว่างหน่วยงานของรัฐ ที่เกี่ยวข้องดังต่อไปนี้</p> <p>(๑) วิธีปฏิบัติระหว่างหน่วยงานเกี่ยวกับการรับ คำร้องทุกข์หรือคำกล่าวโทษ การดำเนินการเกี่ยวกับ หมายเรียกและหมายอาญา การจับ การควบคุม การขัง การค้น หรือการปล่อยชั่วคราว การสืบสวน การสอบสวน การเปรียบเทียบปรับ การส่งมอบคดีพิเศษ และการดำเนินการอื่น เกี่ยวกับคดีอาญาในระหว่างหน่วยงานของรัฐที่มีอำนาจ หน้าที่ป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดอาญา</p> <p>(๒) ขอบเขตความรับผิดชอบของพนักงาน ฝ่ายปกครองหรือตำรวจ เจ้าพนักงานอื่นของรัฐ พนักงานสอบสวนคดีพิเศษ และเจ้าหน้าที่คดีพิเศษ ในการสืบสวน และสอบสวนคดีพิเศษ ทั้งนี้เพื่อให้เหมาะสมกับลักษณะ การปฏิบัติหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐแต่ละแห่ง ความเชี่ยวชาญ เฉพาะด้าน ผลกระทบของการกระทำ ความผิด และ ประสิทธิภาพในการป้องกันและปราบปรามการกระทำ ความผิดอาญาได้อย่างทั่วถึง ในการนี้อาจกำหนดให้กรณีใด ต้องดำเนินการร่วมกันระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องด้วยก็ได้</p>	<p>ในกรณีที่คณะกรรมการป้องกันและปราบปราม การทุจริตแห่งชาติพิจารณาแล้ว เห็นสมควรสั่งเรื่องให้พนักงานสอบสวนคดีพิเศษเป็นผู้ดำเนินการ ให้พนักงานสอบสวน คดีพิเศษดำเนินการตามกฎหมายต่อไป”</p>	

พระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ. ๒๕๕๗ (เฉพาะในส่วนที่เกี่ยวข้อกับประเด็นที่มีการแก้ไข)	ร่างพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)	เหตุผลในการแก้ไขเพิ่มเติม
<p>(๓) การแลกเปลี่ยนข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและปราบปรามคดีพิเศษ</p> <p>(๔) การสนับสนุนของหน่วยงานของรัฐ และเจ้าหน้าที่ของรัฐในการปฏิบัติหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการสืบสวนและสอบสวนคดีพิเศษ</p> <p>เมื่อมีข้อบังคับตามวรรคหนึ่งแล้ว ให้นำงานของรัฐมีหน้าที่ปฏิบัติตามข้อบังคับที่กำหนดนั้นถ้าข้อบังคับดังกล่าวเป็นการกำหนดหน้าที่ในระหว่างเจ้าหน้าที่ของรัฐที่เป็นเจ้าพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจ หรือพนักงานสอบสวนในการปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นไปตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ให้อีกว่าการดำเนินการของเจ้าหน้าที่ของรัฐดังกล่าวในส่วนที่เกี่ยวข้องเป็นการดำเนินการของผู้มีอำนาจหน้าที่สืบสวนและสอบสวนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา</p> <p>ในระหว่างที่ยังไม่มีข้อบังคับตามวรรคหนึ่ง สำหรับคดีพิเศษในเร็วใด ให้การปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ของรัฐ เพื่อให้เป็นไปตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา เกี่ยวกับการสืบสวนและสอบสวนคดีพิเศษในเรื่องนั้นเป็นไปตามที่กรมสอบสวนคดีพิเศษและหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องจะตกลงกัน เว้นแต่ กคพ. จะมีมติเป็นอย่างอื่น</p>		

พระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ. ๒๕๔๗ (เฉพาะในส่วนที่เกี่วข้องกับประเด็นที่มีการแก้ไข)	ร่างพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)	เหตุผลในการแก้ไขเพิ่มเติม
	<p>มาตรา ๘ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นวรรคสี่ของมาตรา ๒๒ แห่งพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ. ๒๕๔๗</p> <p>“ในการนี้ที่พนักงานสอบสวนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาได้ทำการสอบสวนคดีอาญาเรื่องใดไปแล้ว แต่ต่อมาปรากฏว่าคดีนั้นเป็นคดีพิเศษ เมื่อพนักงานสอบสวนส่งมอบสำนวนการสอบสวนคดีดังกล่าวให้พนักงานสอบสวนคดีพิเศษตามวิธีปฏิบัติในวรรคหนึ่ง (๑) แล้ว ให้ถือว่าสำนวนการสอบสวนที่ส่งมอบนั้นเป็นส่วนหนึ่งของสำนวนการสอบสวนคดีพิเศษ”</p> <p>มาตรา ๙ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๒๒/๑ แห่งพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ. ๒๕๔๗</p> <p>“มาตรา ๒๒/๑ ในการปฏิบัติงานป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับคดีพิเศษ กรมสอบสวนคดีพิเศษอาจขอให้หน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่อื่นของรัฐให้ความช่วยเหลือ สนับสนุน หรือเข้าร่วมปฏิบัติหน้าที่ได้ตามความเหมาะสม</p> <p>ให้หน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐตามวรรคหนึ่ง ให้ความช่วยเหลือ สนับสนุน หรือเข้าร่วมปฏิบัติหน้าที่ตามสมควร แก่กรณี โดยได้รับค่าใช้จ่ายหรือค่าตอบแทนอื่นใดที่จำเป็น ในการช่วยเหลือ สนับสนุน หรือเข้าร่วมปฏิบัติหน้าที่เพื่อให้การดำเนินงานตามพระราชบัญญัตินี้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ”</p>	<p>เพื่อให้สำนวนการสอบสวนที่ส่งมอบให้พนักงานสอบสวนคดีพิเศษเป็นสำนวนการสอบสวนคดีพิเศษ</p> <p>เพื่อให้หน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ ที่ได้รับการร้องขอจากกรมสอบสวนคดีพิเศษ ให้ความช่วยเหลือ สนับสนุน หรือเข้าร่วมในการปฏิบัติหน้าที่ตามสมควรแก่กรณี</p>

พระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ. ๒๕๕๗ (เฉพาะในส่วนที่เกี่ยวข้อกับประเด็นที่มีการแก้ไข)	ร่างพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)	เหตุผลในการแก้ไขเพิ่มเติม
	<p>มาตรา ๑๐ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๒๓/๑ แห่งพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ. ๒๕๕๗</p> <p>“มาตรา ๒๓/๑ ในกรณีที่มีเหตุอันควรสงสัยว่าคดีความผิดทางอาญาใดเป็นคดีพิเศษตามมาตรา ๒๑ วรรคหนึ่ง (๑) ให้พนักงานสอบสวนคดีพิเศษมีอำนาจสืบสวนคดีดังกล่าวได้</p> <p>ในกรณีที่อธิบดีเห็นสมควรเสนอให้ กคพ. มีมติให้คดีความผิดทางอาญาใดเป็นคดีพิเศษตามมาตรา ๒๑ วรรคหนึ่ง (๒) อธิบดีจะสั่งให้พนักงานสอบสวนคดีพิเศษแสวงหาพยานหลักฐานเบื้องต้นเพื่อนำเสนอ กคพ. ก็ได้</p> <p>ในการนี้ให้พนักงานสอบสวนคดีพิเศษมีอำนาจสืบสวนคดีนั้นตามระเบียบที่อธิบดีกำหนด”</p> <p>มาตรา ๑๑ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๓๑/๑ แห่งพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ. ๒๕๕๗</p> <p>“มาตรา ๓๑/๑ ในกรณีที่ถูกหมายหรือระเบียบใดกำหนดให้พนักงานสอบสวนคดีพิเศษหรือเจ้าหน้าที่คดีพิเศษ มีสิทธิได้รับเงินสินบน เงินรางวัล หรือเงินประเภทเดียวกันที่เรียกชื่ออย่างอื่นให้นำเงินดังกล่าวส่งให้กรมสอบสวนคดีพิเศษ เพื่อนำไปจัดเป็นสวัสดิการหรือกองทุนของกรมสอบสวนคดีพิเศษ ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามระเบียบที่อธิบดีกำหนด”</p>	<p>เพื่อให้พนักงานสอบสวนคดีพิเศษมีอำนาจสืบสวนคดีความผิดทางอาญาที่มีเหตุอันควรสงสัยว่าเป็นคดีพิเศษ และกำหนดให้อธิบดีมีอำนาจสั่งให้พนักงานสอบสวนคดีพิเศษสืบสวนเบื้องต้นเพื่อเสนอต่อ กคพ. ประกอบการพิจารณาว่ามีมติให้คดีใดเป็นคดีพิเศษ</p> <p>เพื่อนำเงินรางวัลหรือเงินสินบนที่ได้รับตามกฎหมายมาเป็นสวัสดิการหรือกองทุนของกรมสอบสวนคดีพิเศษ</p>

<p>พระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ. ๒๕๕๗ (เฉพาะในส่วนที่เกี่ยวข้องกับประเด็นที่มีการแก้ไข)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>เหตุผลในการแก้ไขเพิ่มเติม</p>
<p>มาตรา ๒๖ กรรมการตามมาตรา ๓๕ วรรคหนึ่ง (๒) (๓) และ (๔) ให้มีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสองปี และอาจได้รับแต่งตั้งใหม่ได้ แต่จะดำรงตำแหน่งติดต่อกันเกินสองวาระไม่ได้</p> <p>นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ กรรมการตามวรรคหนึ่งพ้นจากตำแหน่งเมื่อ</p> <ol style="list-style-type: none"> (๑) ตาย (๒) ลาออก (๓) พ้นจากการเป็นคณบดีหรือการเป็นข้าราชการในกระบวนยุติธรรม (๔) กพศ. มีมติด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสามในสี่ของจำนวนกรรมการทั้งหมดให้พ้นจากตำแหน่ง <p>เนื่องจากการกระทำหรือมีพฤติการณ์ไม่เหมาะสมในการปฏิบัติหน้าที่กรรมการพนักงานสอบสวนคดีพิเศษ สำหรับกรณีการพ้นจากตำแหน่งคณบดีเพราะครบวาระการเป็นคณบดีนั้น ให้กรรมการผู้บัญชาการปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนครบวาระการเป็นกรรมการ</p> <p>ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๗ วรรคสอง มาตรา ๘ และมาตรา ๑๑ มาใช้บังคับโดยอนุโลม</p>	<p>มาตรา ๑๒ ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่งของมาตรา ๒๖ แห่งพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ. ๒๕๕๗ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน</p> <p>“มาตรา ๒๖ กรรมการตามมาตรา ๓๕ วรรคหนึ่ง (๒) (๓) และ (๔) มีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสองปี ซึ่งพ้นจากตำแหน่งอาจได้รับการแต่งตั้งอีกได้ แต่จะดำรงตำแหน่งรวมกันเกินสามวาระไม่ได้”</p> <p>มาตรา ๑๓ ให้ยกเลิกความในวรรคสองของมาตรา ๓๕ แห่งพระราชบัญญัติ การสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ. ๒๕๕๗ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน</p>	<p>เพื่อให้กรรมการ กพศ. ตามมาตรา ๓๕ วรรคหนึ่ง (๒) (๓) และ (๔) ได้ดำเนินงานภายในเวลาอันสมควร และเป็นการผลิตเปลี่ยนแปลงกันเข้ามาทำงาน</p>

<p>พระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ. ๒๕๕๗</p> <p>(เฉพาะในส่วนที่เกี่ยวข้องกับประเด็นที่มีการแก้ไข) มาตรา ๓๙ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๒๖ ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สามปีถึงห้าปี หรือปรับตั้งแต่หกหมื่นบาทถึงหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ</p> <p>ถ้าการกระทำความผิดตามวรรคหนึ่งเป็นการกระทำโดยพนักงานสอบสวนคดีพิเศษ เจ้าหน้าที่คดีพิเศษ พนักงานอัยการที่เข้าร่วมสอบสวนหรือเข้าร่วมปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา ๓๒ หรือผู้เข้าร่วมปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา ๒๕ ผู้กระทำความผิดต้องระวางโทษจำคุกหนึ่ง</p> <p>ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ พันตำรวจโท ทักษิณ ชินวัตร นายกรัฐมนตรี</p>	<p>พระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)</p> <p>“ถ้าการกระทำความผิดตามวรรคหนึ่งเป็นการกระทำโดยพนักงานสอบสวนคดีพิเศษ เจ้าหน้าที่คดีพิเศษ พนักงานอัยการ หรืออัยการทหารที่เข้าร่วมสอบสวนหรือเข้าร่วมปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา ๓๒ หรือผู้เข้าร่วมปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา ๒๕ ผู้กระทำความผิดต้องระวางโทษเป็นสามเท่าของโทษที่กำหนดไว้ในวรรคหนึ่ง”</p> <p>ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ นายกรัฐมนตรี</p>	<p>เหตุผลในการแก้ไขเพิ่มเติม</p> <p>เพื่อกำหนดโทษในกรณีของอัยการทหารหรือบุคคลตามมาตรา ๒๒/๑ ไว้เช่นเดียวกับพนักงานอัยการ</p>
---	---	---

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
ประกอบร่างพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้มีหนังสือ ที่ นร ๐๕๐๓/๙๔๔๓ ลงวันที่ ๑๕ มิถุนายน ๒๕๕๐ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ความว่า คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๑๒ มิถุนายน ๒๕๕๐ อนุมัติหลักการร่างพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ตามที่กระทรวงยุติธรรมเสนอ และให้ส่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณา โดยให้รับข้อสังเกตของคณะรัฐมนตรี ประเด็นอภิปรายของคณะกรรมการกฤษฎีกาเรื่องเสนอ คณะรัฐมนตรี คณะที่ ๒ และข้อสังเกตของส่วนราชการที่เกี่ยวข้องไปประกอบการพิจารณาด้วย แล้วส่งให้คณะกรรมการประสานงานสภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณา ก่อนเสนอสภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณาต่อไป

ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติดังกล่าว สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ได้เสนอให้คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑๑) พิจารณา โดยมีผู้แทนกระทรวงกลาโหม (กรมพระธรรมนูญ) ผู้แทนกระทรวงยุติธรรม (สำนักงานปลัดกระทรวงและกรมสอบสวนคดีพิเศษ) ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ผู้แทนสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ผู้แทนสำนักงานศาลยุติธรรม และผู้แทนสำนักงานอัยการสูงสุด เป็นผู้ชี้แจงรายละเอียด และสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาเห็นสมควรจัดทำบันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาประกอบร่างพระราชบัญญัติดังต่อไปนี้

๑. หลักการของร่างพระราชบัญญัติที่กระทรวงยุติธรรมเสนอ

๑.๑ กำหนดให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการคดีพิเศษ (กคพ.) และกรรมการพนักงานสอบสวนคดีพิเศษ (กพศ.) มีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสองปี และอาจได้รับแต่งตั้งอีกได้ (ร่างมาตรา ๓ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๗ วรรคหนึ่ง และร่างมาตรา ๑๒ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓๖ วรรคหนึ่ง)

๑.๒ กำหนดให้คดีความผิดทางอาญาตามกฎหมายที่กำหนดไว้ในบัญชีท้ายพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ. ๒๕๔๗ หรือที่กำหนดในกฎกระทรวง ที่มีพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจ ซึ่งมีใช้พนักงานสอบสวนคดีพิเศษหรือเจ้าหน้าที่คดีพิเศษเป็นผู้เสียหาย ผู้ต้องสงสัย ผู้ถูกกล่าวหา หรือผู้ต้องหา เป็นลักษณะอย่างหนึ่งของคดีพิเศษตามมาตรา ๒๑ วรรคหนึ่ง (๑) (ง) (ร่างมาตรา ๕ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๑ (๑) (ง))

๑.๓ กำหนดให้อธิบดีกรมสอบสวนคดีพิเศษเป็นผู้ชี้ขาดในกรณีมีข้อโต้แย้งหรือข้อสงสัยว่าการกระทำความผิดใดเป็นคดีพิเศษตามมาตรา ๒๑ วรรคหนึ่ง (๑) หรือไม่ (ร่างมาตรา ๕ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๑ วรรคสามและวรรคสี่)

๑.๔ กำหนดให้พนักงานสอบสวนคดีพิเศษมีอำนาจสืบสวนสอบสวนคดีพิเศษที่ผู้กระทำความผิดเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งมิใช่ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองได้ เว้นแต่คณะกรรมการ ป.ป.ช. จะมีมติเรียกสำนวนการสอบสวนนั้นไปดำเนินการเอง (ร่างมาตรา ๖ เพิ่มมาตรา ๒๑/๑)

๑.๕ กำหนดให้สำนวนการสืบสวนสอบสวนคดีที่พนักงานสืบสวนหรือสอบสวนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาส่งมอบให้พนักงานสอบสวนคดีพิเศษเป็นส่วนหนึ่งของสำนวนการสอบสวนคดีพิเศษ (ร่างมาตรา ๗ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๒ วรรคสองและวรรคสาม)

๑.๖ กำหนดให้ในกรณีสงสัยว่าคดีความผิดใดเป็นคดีพิเศษตามมาตรา ๒๑ วรรคหนึ่ง (๑) หรือในการแสวงหาพยานหลักฐานเบื้องต้นเพื่อนำเสนอ กคพ. ให้พนักงานสอบสวนคดีพิเศษมีอำนาจสืบสวนคดีนั้นได้ (ร่างมาตรา ๘ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๓ วรรคสอง วรรคสาม วรรคสี่ และวรรคห้า)

๑.๗ กำหนดให้พนักงานสอบสวนคดีพิเศษมีอำนาจร้องขอให้เจ้าหน้าที่อื่นของรัฐช่วยเหลือ สนับสนุน หรือเข้าร่วมในการปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับคดีพิเศษได้ (ร่างมาตรา ๙ เพิ่มมาตรา ๒๔ (๖))

๑.๘ กำหนดห้ามพนักงานสอบสวนคดีพิเศษหรือเจ้าหน้าที่คดีพิเศษรับเงินสินบน เงินรางวัล หรือเงินประเภทเดียวกันที่เรียกชื่ออย่างอื่น โดยให้นำเงินดังกล่าวจัดเป็นสวัสดิการหรือกองทุนกรมสอบสวนคดีพิเศษ (ร่างมาตรา ๑๐ เพิ่มมาตรา ๓๑/๑)

๑.๙ กำหนดให้อธิบดีกรมสอบสวนคดีพิเศษมีอำนาจทำความเห็นแย้งคำสั่งไม่ฟ้อง รวมถึงไม่อุทธรณ์ ไม่ฎีกา ถอนฟ้อง ถอนอุทธรณ์ หรือถอนฎีกาของพนักงานอัยการหรืออัยการทหาร โดยให้ตั้งคณะทำงานเพื่อหาข้อยุติ ถ้าหาข้อยุติไม่ได้ ให้อธิบดีกรมสอบสวนคดีพิเศษมีอำนาจฟ้องคดีเองหรือแต่งตั้งทนายความฟ้องคดีนั้นได้ (ร่างมาตรา ๑๑ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓๔)

๑.๑๐ กำหนดให้อัยการทหารที่เข้าร่วมสอบสวนหรือเข้าร่วมปฏิบัติหน้าที่กับพนักงานสอบสวนคดีพิเศษ ซึ่งกระทำการฝ่าฝืนมาตรา ๒๖ ต้องระวางโทษเป็นสามเท่า (ร่างมาตรา ๑๓ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓๙ วรรคสอง)

๒. ข้อสังเกตและความเห็นของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๒.๑ คณะรัฐมนตรี มีข้อสังเกตสรุปได้ดังนี้

(๑) ร่างมาตรา ๓ กำหนดให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละ ๒ ปี และอาจได้รับแต่งตั้งอีกได้อย่างไม่มีที่สิ้นสุด ไม่สอดคล้องกับกฎหมายเดิมและกฎหมายอื่นทำนองเดียวกัน เพื่อไม่ให้เกิดปัญหาเกี่ยวกับการแสวงหาประโยชน์หรือใช้อิทธิพลใด ๆ จึงสมควรจำกัดวาระการดำรงตำแหน่งให้ชัดเจน

LIART

(๒) ร่างมาตรา ๕ กำหนดให้อธิบดีเป็นผู้ชี้ขาดกรณีมีการโต้แย้งหรือสงสัยว่า การกระทำใดเป็นความผิดคดีพิเศษตามมาตรา ๒๑ วรรคหนึ่ง (๑) หรือไม่ เป็นการกำหนดให้ ผู้รับผิดชอบโดยตรงเป็นผู้ชี้ขาด อาจไม่เหมาะสม จึงสมควรพิจารณาว่าหากจะให้คณะกรรมการ ทำหน้าที่ชี้ขาดกรณีดังกล่าวจะเหมาะสมหรือไม่

(๓) ร่างมาตรา ๑๑ กรณีมีความเห็นแย้งคำสั่งฟ้องคดีของพนักงานอัยการ นั้น สมควรพิจารณา ศึกษา และติดตามแนวทางเกี่ยวกับอำนาจการฟ้องคดีของหน่วยงานอื่น ๆ เช่น สำนักงานตำรวจแห่งชาติ และบทบัญญัติเกี่ยวกับเรื่องนี้ในร่างรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ ประกอบด้วย

๒.๒ คณะกรรมการกลั่นกรองเรื่องเสนอคณะรัฐมนตรี คณะที่ ๒ มีประเด็นการอภิปรายที่คณะรัฐมนตรีมีมติให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาปรับมาพิจารณา สรุปได้ดังนี้

(๑) ร่างพระราชบัญญัตินี้มีเจตนารมณ์เพื่อแก้ไขข้อขัดข้องในการบังคับใช้ พระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ. ๒๕๔๗ จึงจำเป็นต้องเร่งดำเนินการโดยด่วน

(๒) ร่างมาตรา ๕ การกำหนดให้คดีความผิดทางอาญาที่มีพนักงานฝ่าย ปกครองหรือตำรวจเป็นผู้เสียหาย ผู้ต้องสงสัย ผู้ถูกกล่าวหาหรือผู้ต้องหา เป็นคดีพิเศษ นั้น กำหนดไว้ค่อนข้างกว้าง เพราะหากเกิดกรณีที่พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจเป็นผู้ต้องหาในคดี ธรรมดา เช่น คดีลักทรัพย์ ก็อาจทำให้กลายเป็นคดีพิเศษไปด้วย จึงควรกำหนดให้ชัดเจน

(๓) ร่างมาตรา ๙ การกำหนดให้พนักงานสอบสวนคดีพิเศษมีอำนาจร้องขอ เจ้าพนักงานอื่นของรัฐให้ช่วยเหลือ สนับสนุน หรือเข้าร่วมในการปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับคดีพิเศษ ต้องมิให้เกิดความเสียหายแก่ภารกิจของหน่วยงานต้นสังกัด รวมทั้งต้องไม่ก่อให้เกิดความรับผิดชอบ แก่เจ้าพนักงานที่เข้าช่วยเหลือทั้งในทางแพ่งและทางอาญาด้วย

(๔) ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญากำหนดให้อัยการสูงสุด มีอำนาจในการสั่งฟ้องหรือไม่ฟ้องคดีเป็นเด็ดขาด แต่ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ให้อธิบดี กรมสอบสวนคดีพิเศษมีอำนาจฟ้องคดีได้ อาจทำให้ระบบการสั่งฟ้องหรือไม่ฟ้องคดีแตกออกเป็น หลายระบบ อันจะทำให้เกิดปัญหาการควบคุมประสิทธิภาพของการสั่งฟ้องหรือไม่ฟ้องคดีได้

(๕) ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ได้ขยายขอบเขตให้พนักงานสอบสวนคดี พิเศษมีอำนาจสืบสวนสอบสวนคดีที่ผู้กระทำผิดเป็นเจ้าของทรัพย์สินด้วย ซึ่งอาจซ้ำซ้อนกับอำนาจ หน้าที่ของคณะกรรมการ ป.ป.ช.

๒.๓ กระทรวงกลาโหม เห็นชอบด้วยในหลักการร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว โดยมีความเห็นและข้อสังเกตเกี่ยวกับร่างมาตรา ๑๑ ดังนี้

(๑) เนื่องจากอำนาจชี้ขาดความเห็นแย้งของเจ้ากรมพระธรรมนูญเทียบได้ กับความเห็นของอัยการสูงสุดตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๔๕ ความใน วรรคแรกของมาตรา ๓๔ จึงควรแก้ไขเป็น “กรณีที่พนักงานอัยการหรืออัยการทหารมีคำสั่งไม่

ฟ้องและคำสั่งนั้นไม่ใช่ของอัยการสูงสุดหรือเจ้ากรมพระธรรมนูญ ให้รับส่งสำนวนการสอบสวนพร้อมคำสั่งเสนออธิบดี...”

(๒) การชี้ขาดความเห็นแย้งในการฟ้องคดีของฝ่ายทหารเป็นอำนาจของเจ้ากรมพระธรรมนูญ วรรคสองของมาตรา ๓๔ จึงควรแก้ไขเป็น “ในกรณีที่อธิบดีมีความเห็นแย้งและอัยการสูงสุดหรือเจ้ากรมพระธรรมนูญมีความเห็นสั่งไม่ฟ้อง ให้แจ้งคำสั่งให้อธิบดีพิจารณา...”

(๓) อำนาจการสั่งฟ้องคดีที่อยู่ในอำนาจศาลทหารเป็นอำนาจของหัวหน้าอัยการทหาร เจ้ากรมพระธรรมนูญมีอำนาจชี้ขาดความเห็นแย้งที่ผู้บังคับบัญชาสั่งคดีแย้งความเห็นของอัยการทหารเท่านั้น ความในวรรคสองของมาตรา ๓๔ ที่ว่า “...หากได้ขอยุติว่าให้ฟ้องให้ส่งให้อัยการสูงสุดหรือเจ้ากรมพระธรรมนูญสั่งฟ้องคดีต่อไป...” ควรแก้ไขเป็น “...หากได้ขอยุติว่าให้ฟ้องให้ส่งให้อัยการสูงสุดหรือหัวหน้าอัยการทหารสั่งฟ้องคดีต่อไป...”

(๔) มาตรา ๔๙ แห่งพระราชบัญญัติธรรมนูญศาลทหาร พ.ศ. ๒๔๙๘ กำหนดให้อัยการทหารหรือผู้เสียหายซึ่งเป็นบุคคลที่อยู่ในอำนาจศาลทหารเป็นผู้มีอำนาจเป็นโจทก์ฟ้องคดีอาญาต่อศาลทหารได้ ส่วนศาลทหารในเวลาไม่ปกติ และศาลอาญาศึกหรือศาลที่พิจารณาคดีแทนศาลอาญาศึก ให้อัยการทหารเท่านั้นเป็นผู้มีอำนาจเป็นโจทก์ฟ้องคดี และมาตรา ๕๕ วรรคสี่ ห้ามแต่งตั้งนายในศาลอาญาศึกหรือศาลที่พิจารณาพิพากษาคดีแทนศาลอาญาศึก การดำเนินการตามความในวรรคสอง ของมาตรา ๓๔ ที่ว่า “...ในกรณีที่คณะทำงานดังกล่าวไม่อาจหาขอยุติเกี่ยวกับการฟ้องคดีได้ ให้อธิบดีมีอำนาจฟ้องคดีเองหรือแต่งตั้งนายความให้ฟ้องคดีแทน” นั้น เห็นว่าจึงน่าจะขัดหรือแย้งกับบทบัญญัติข้างต้น

(๕) มาตรา ๖๑ แห่งพระราชบัญญัติธรรมนูญศาลทหาร พ.ศ. ๒๔๙๘ กำหนดระยะเวลาอุทธรณ์ฎีกาของโจทก์และจำเลยในศาลทหารในเวลาปกติเพียง ๑๕ วัน นับแต่วันที่มีคำพิพากษาเป็นต้นไป ดังนั้น หากกำหนดให้ต้องส่งสำนวนการสอบสวนพร้อมคำสั่งเสนออธิบดีเพื่อให้พิจารณามีความเห็นแย้ง และตั้งคณะทำงานเพื่อพิจารณาหาขอยุติเรื่องดังกล่าว น่าจะทำให้ล่วงเลยระยะเวลาการยื่นอุทธรณ์หรือฎีกาตามพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว

๒.๔ คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ มีความเห็นว่า รัฐธรรมนูญฉบับใหม่ยังอยู่ในขั้นตอนของการรับฟังความคิดเห็นจากองค์กรต่างๆ และประชาชน และยังไม่ได้ชัดเจนว่าจะกำหนดให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจหน้าที่ใดส่วนข้อเท็จจริงเจ้าหน้าที่ของรัฐในระดับใดบ้าง ดังนั้น คณะกรรมการ ป.ป.ช. จึงไม่สามารถเสนอความเห็นประกอบการพิจารณาในขณะนี้ได้

๒.๕ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ มีความเห็น สรุปได้ดังนี้

(๑) ร่างมาตรา ๓ ไม่เห็นชอบด้วย เนื่องจากวาระการดำรงตำแหน่งของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิที่เป็นอยู่น่าจะเหมาะสมอยู่แล้ว โดยเทียบเคียงกับกฎหมายฉบับต่างๆ ปัจจุบันจะมีเงื่อนไข “ห้ามมิให้ดำรงตำแหน่งติดต่อกันเกินสองวาระ” เพื่อมิให้อยู่ในหน้าที่นั้นนาน

เกินควร อันจะมีผลเสียต่อระบบคณะกรรมการ ประกอบกับมีกรรมการโดยตำแหน่งที่รับทราบข้อเท็จจริงและแนวทางการพิจารณาของที่ประชุมอย่างต่อเนื่องอยู่แล้ว ไม่จำเป็นต้องให้ระบบการต่อเนื่องของข้อมูลดังกล่าวอยู่ที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ นอกจากนี้ ผู้ทรงคุณวุฒิด้านกระบวนการยุติธรรมยังมีอยู่เป็นจำนวนมาก ประสบการณ์และการรับรู้เรื่องต่างๆ ในสังคมจะนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงและพัฒนาที่เหมาะสมกับสถานการณ์และความเป็นจริงมากขึ้น

(๒) ร่างมาตรา ๕ เห็นชอบด้วยกับการขยายความหมายของผู้มีอิทธิพลให้ครอบคลุมถึง “พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจ” แต่มีข้อสังเกตว่าควรกำหนดให้ครอบคลุมถึงข้าราชการทุกฝ่าย โดยใช้คำว่า “เจ้าหน้าที่ของรัฐ” แทน หรือถ้าจะเน้นเฉพาะข้าราชการที่เกี่ยวข้องกับการบังคับใช้กฎหมาย ก็ควรระบุเพิ่มเติมให้ครบทุกหน่วยงาน

(๓) ร่างมาตรา ๕ ไม่เห็นชอบด้วย โดยเห็นควรให้เป็นอำนาจของนายกรัฐมนตรีในฐานะเป็นประธานกรรมการคดีพิเศษ (กคพ.) ซึ่งเป็นผู้บังคับบัญชาของทุกส่วนราชการเป็นผู้วินิจฉัยชี้ขาด จะเป็นการเหมาะสมและเป็นที่ยอมรับของทุกฝ่าย ตามประกาศ กคพ. (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๗ เช่นเดิม

(๔) ร่างมาตรา ๖ ไม่เห็นชอบด้วย เนื่องจากคณะกรรมการ ป.ป.ช. เป็นองค์กรอิสระที่จัดตั้งขึ้นโดยมีเจตนารมณ์และวัตถุประสงค์ในการตรวจสอบเกี่ยวกับเจ้าหน้าที่ของรัฐเป็นการเฉพาะ หากกรมสอบสวนคดีพิเศษจะรับดำเนินการในเรื่องดังกล่าวจะเกิดปัญหาอำนาจหน้าที่ทับซ้อนกับคณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้

(๕) ร่างมาตรา ๘ ไม่เห็นชอบด้วย เนื่องจากจะมีผลให้พนักงานสอบสวนคดีพิเศษมีอำนาจเข้าไปเกี่ยวข้องสืบสวนคดีได้ทุกเรื่องซึ่งจะซ้ำซ้อนกับการปฏิบัติหน้าที่หลักของเจ้าหน้าที่ตำรวจ กรณีดังกล่าวสามารถประสานการแสวงหาพยานหลักฐานเบื้องต้นกับเจ้าหน้าที่ตำรวจได้อยู่แล้วไม่จำเป็นต้องกำหนดไว้

(๖) ร่างมาตรา ๙ ไม่เห็นชอบด้วย เนื่องจากมีข้อตกลงเกี่ยวกับการประสานความร่วมมือระหว่างหน่วยงานในการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานสอบสวนคดีพิเศษกับเจ้าหน้าที่ตำรวจและหน่วยงานอื่น โดยอาศัยอำนาจตามมาตรา ๒๒ ไว้อยู่แล้ว จึงไม่จำเป็นต้องให้อำนาจพนักงานสอบสวนคดีพิเศษไว้เป็นการเฉพาะตัวอีก

(๗) ร่างมาตรา ๑๐ เป็นเรื่องการบริหารงานภายในของกรมสอบสวนคดีพิเศษ จึงไม่ขัดข้องแต่อย่างใด

(๘) ร่างมาตรา ๑๑ เป็นการเปลี่ยนแปลงระบบ โดยเปลี่ยนแปลงผู้มีอำนาจชี้ขาดจากอัยการสูงสุดมาเป็นอธิบดีกรมสอบสวนคดีพิเศษ หากมีการแก้ไขตามร่างนี้ เสนอให้ใช้กับคดีที่ผ่านสำนักงานตำรวจแห่งชาติด้วย

(๙) ร่างมาตรา ๑๓ เห็นชอบด้วย เพราะสอดคล้องกับมาตรา ๓๒
นอกจากความเห็นเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวแล้ว สำนักงานตำรวจแห่งชาติได้มีความเห็นเพิ่มเติมดังนี้

(ก) กรมสอบสวนคดีพิเศษควรจัดสรรค่าใช้จ่ายและเงินทรองจ่ายตาม มาตรา ๓๑ สำหรับการสืบสวนและสอบสวนคดีในส่วนที่เจ้าหน้าที่ตำรวจได้กระทำไปก่อนส่งเรื่อง ดังกล่าวให้กรมสอบสวนคดีพิเศษดำเนินการต่อ

(ข) การออกข้อบังคับตามมาตรา ๒๒ ให้เจ้าหน้าที่ตำรวจปฏิบัติหน้าที่ ร่วมกับเจ้าหน้าที่หรือพนักงานสอบสวนคดีพิเศษในขั้นตอนต่าง ๆ ของการสืบสวนและสอบสวนนั้น ควรบัญญัติเพิ่มอำนาจที่เจ้าหน้าที่หรือพนักงานสอบสวนคดีพิเศษมีอยู่ เช่น การค้นตาม มาตรา ๒๔ การขออนุญาตจากอธิบดีผู้พิพากษาศาลอาญาในการแสวงหาข้อมูลข่าวสาร ทางโทรศัพท์ โทรสารต่าง ๆ ตามมาตรา ๒๕ การแฝงตัวในองค์กรหรือกลุ่มคนโดยถือว่าเป็นการ กระทำโดยชอบตามมาตรา ๒๗ ให้กับเจ้าหน้าที่ตำรวจไว้ด้วย

๒.๖ สำนักงานอัยการสูงสุด เห็นชอบกับหลักการของร่างฯ แต่มีข้อสังเกต สรุปได้ดังนี้

(๑) ร่างมาตรา ๓ และร่างมาตรา ๑๒ ไม่เห็นชอบด้วย เพราะกรรมการ ผู้ทรงคุณวุฒิจะดำรงตำแหน่งติดต่อกันเกินสองวาระไม่ได้เป็นหลักสากล ซึ่งประเทศไทยนำมา บัญญัติในพระราชบัญญัติต่าง ๆ มากมาย โดยการดำรงตำแหน่งเกินสองวาระติดต่อกัน จะทำให้ กรรมการอยู่ในตำแหน่งนานเกินไป และควรให้ผู้ทรงคุณวุฒิคนอื่น ๆ ได้มีโอกาสร่วมดำเนินงาน กับคณะกรรมการบ้าง

(๒) ร่างมาตรา ๔ กรมสอบสวนคดีพิเศษควรคำนึงถึงศักยภาพของ กรมสอบสวนคดีพิเศษที่มีบุคลากรจำนวนจำกัด ไม่สอดคล้องกับปริมาณคดีที่เพิ่มขึ้น อาจเกิด ปัญหาคดีค้างจำนวนมาก และควรใช้บังคับเฉพาะกับพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจซึ่งมียศ ตั้งแต่ นายร้อยตำรวจตรีหรือเทียบเท่า นายร้อยตำรวจตรีขึ้นไป ส่วนตำรวจชั้นผู้น้อยอาจใช้อำนาจ การชี้ขาดโอนคดีตามมาตรา ๑๐ (๓) แห่งพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ. ๒๕๕๗

(๓) ร่างมาตรา ๕ ไม่เห็นชอบด้วย เพราะกรมสอบสวนคดีพิเศษ และสำนักงานตำรวจแห่งชาติต่างก็มีฐานะเป็นกรมตามกฎหมายปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม การให้อธิบดีกรมสอบสวนคดีพิเศษเป็นผู้ชี้ขาดคดีที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของสำนักงานตำรวจ แห่งชาติ ย่อมเป็นการไม่สมควร ถ้าเปรียบเทียบกับ การชี้ขาดว่าพนักงานสอบสวนใดจะเป็น พนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบในหลายจังหวัดตามมาตรา ๒๑ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณา ความอาญา ต้องให้เป็นอำนาจของอัยการสูงสุดเป็นผู้ชี้ขาด และการชี้ขาดว่าคดีเรื่องใดควรอยู่ใน อำนาจของศาลใดก็ให้กระทำในรูปของคณะกรรมการตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการชี้ขาดอำนาจ หน้าที่ระหว่างศาล พ.ศ. ๒๕๕๒

(๔) ร่างมาตรา ๖ มีข้อสังเกต ดังนี้

(ก) การแก้ไขให้พนักงานสอบสวนคดีพิเศษเป็นผู้มีอำนาจสอบสวน กรณีเจ้าหน้าที่ของรัฐร้ายว่ผิดปกติ กระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ หรือกระทำความผิดต่อ ตำแหน่งหน้าที่ราชการหรือความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม เป็นการแก้ไขเปลี่ยนแปลง ไปสู่รูปแบบการสอบสวนโดยพนักงานสอบสวนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

ซึ่งไม่สอดคล้องกับหลักการและวัตถุประสงค์ของการสอบสวนคดีประเภทดังกล่าวตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๕๒

(ข) พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๕๒ มีศักดิ์เหนือกว่าพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษจะเป็นการแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายลำดับรองยกเว้นกฎหมายที่มีศักดิ์เหนือกว่า หากจะมีการยกเว้นควรบัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญดังกล่าว

(ค) ที่มาและคุณสมบัติของพนักงานสอบสวนคดีพิเศษกับคณะกรรมการ ป.ป.ช. แตกต่างกันอย่างมากระหว่างการแก้ไขเพิ่มเติมดังกล่าวยังกระทบต่อ ป.ป.ช. ซึ่งเป็นหน่วยงานที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๕๐ ซึ่งมีผลบังคับใช้ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พ.ศ. ๒๕๕๙

(ง) การแก้ไขดังกล่าวเป็นการแก้ไขตามหลักการแห่งรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๕๐ ซึ่งถูกยกเลิกแล้ว และขณะนี้อยู่ระหว่างการร่างรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ที่จะมีการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างและหลักการของ ป.ป.ช. ดังนั้น ควรรอรัฐธรรมนูญฉบับใหม่เสียก่อนเพื่อให้สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ต่อไป

(๕) ร่างมาตรา ๘ ไม่เห็นชอบด้วย เนื่องจากพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ. ๒๕๕๗ ได้บัญญัติหลักเกณฑ์และวิธีการจำแนกประเภทคดีและลดความซ้ำซ้อนของการใช้อำนาจสอบสวนคดีพิเศษตามความในมาตรา ๑๐ ไว้อย่างชัดเจนแล้ว และพนักงานสอบสวนคดีพิเศษสามารถนำความในมาตรา ๒๕ แห่งพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษฯ มาใช้ในการสืบสวนได้ด้วย จึงไม่มีความจำเป็นต้องบัญญัติไว้อีก นอกจากนั้น การบัญญัติให้พนักงานสอบสวนคดีพิเศษมีอำนาจสืบสวนคดีดังกล่าวได้อีกเป็นการบัญญัติให้เจ้าหน้าที่ของรัฐใช้อำนาจเริ่มต้นดำเนินภารกิจในกระบวนการยุติธรรมที่คุกคามและละเมิดต่อสิทธิและเสรีภาพของประชาชน และอาจนำมาซึ่งความขัดแย้งระหว่างองค์กรในการใช้อำนาจสืบสวนสอบสวนในคดีอาญา

(๖) ร่างมาตรา ๙ ไม่เห็นชอบด้วย เนื่องจากการร้องขอความร่วมมือจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง กรมสอบสวนคดีพิเศษสามารถทำได้โดยการประสานราชการตามกฎหมายหรือมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้องได้อยู่แล้ว

(๗) ร่างมาตรา ๑๐ ไม่เห็นชอบด้วย เนื่องจากขัดต่อหลักรัฐธรรมนูญ เพราะเงินสินบนและเงินรางวัลเป็นสิทธิเฉพาะตัวตามกฎหมาย หากจะแก้ไขเนื่องจากมีข้อครหาตามเหตุผลที่เสนอ ควรแก้ไขในกฎหมายหรือระเบียบนั้น ๆ

(๘) ร่างมาตรา ๑๑ ไม่เห็นชอบด้วย เนื่องจากพนักงานอัยการมิได้ร่วมสอบสวนคดีพิเศษทุกคดี ขึ้นอยู่กับมติของคณะกรรมการคดีพิเศษ (กคพ.) เป็นเรื่อง ๆ ไป และการเข้าร่วมสอบสวนคดีดังกล่าวพนักงานอัยการก็ไม่มีอำนาจออกคำสั่งให้พนักงานสอบสวนต้องปฏิบัติตามแต่อย่างใด แม้พนักงานอัยการจะไม่เห็นด้วยกับพนักงานสอบสวน พนักงานสอบสวนก็ยังมีอำนาจสอบสวนไปตามที่เห็นสมควรได้เสมอ นอกจากนี้ การให้มีคณะทำงานร่วมกันและให้อัยการสูงสุดสั่งฟ้องคดีตามความเห็นของคณะทำงาน รวมทั้งให้อธิบดีมีอำนาจฟ้อง

คดีเองหรือแต่งตั้งทนายความให้ฟ้องคดีแทนนั้น มีลักษณะคล้ายคลึงกับมาตรา ๓๐๕ และมาตรา ๓๐๙ แห่งรัฐธรรมนูญของราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๕๐ แต่การนำมาตรา ๓๐๕ และมาตรา ๓๐๙ มาใช้กับการดำเนินคดีของการสอบสวนคดีพิเศษจะกระทำมิได้ด้วยเหตุผลต่อไปนี้

(ก) คดีที่ใช้กับมาตรา ๓๐๕ และมาตรา ๓๐๙ นั้น เป็นคดีที่มีความสำคัญระดับชาติ คือเป็นการถอดถอนผู้ดำรงตำแหน่งสำคัญและการดำเนินคดีอาญากับผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง แต่คดีพิเศษนั้นเป็นคดีทั่วไปจะนำวิธีการของรัฐธรรมนูญมาใช้ย่อมไม่ได้

(ข) คณะกรรมการ ป.ป.ช. เป็นองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญได้รับการสรรหาและแต่งตั้งจากวุฒิสภา โดยรัฐธรรมนูญได้มอบให้มีอำนาจหน้าที่สำคัญหลายประการ แต่กรมสอบสวนคดีพิเศษมีฐานะเป็นกรมตามกฎหมายปรับปรุงกฎกระทรวง ทบวง กรม ย่อมจะทำหน้าที่เช่นเดียวกับคณะกรรมการ ป.ป.ช. ไม่ได้

(ค) อัยการสูงสุดเป็นผู้ที่มีอำนาจหน้าที่ในการควบคุมการดำเนินคดีอาญาทั้งปวงของรัฐ มาตรา ๑๔๕ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา จึงให้มีอำนาจในการชี้ขาดความเห็นที่แย้งกันระหว่างพนักงานสอบสวนกับพนักงานอัยการอันเป็นหลักสากล และตั้งแต่ใช้หลักการนี้ก็ไม่มีปัญหาข้อขัดข้องแต่อย่างใด นอกจากนี้ จากสถิติคดีจะเห็นว่าอัยการสูงสุดจะชี้ขาดให้ฟ้องเป็นส่วนใหญ่ ที่จะชี้ขาดไม่ฟ้องมีน้อยมาก และจะเป็นการทำลายหลักการดำเนินคดีอาญาของประเทศไทยที่เป็นที่ยอมรับของทุกฝ่ายมาช้านาน

(ง) กรณีอัยการสูงสุดมีคำสั่งไม่ฟ้อง หากมีพยานหลักฐานใหม่ พนักงานอัยการก็มีอำนาจฟ้องคดีใหม่ได้ แต่หากพยานหลักฐานไม่เพียงพอและมีการฟ้องคดีเมื่อศาลยกฟ้องจะทำให้พนักงานอัยการไม่อาจฟ้องคดีใหม่ได้อีก การฟ้องคดีโดยพยานหลักฐานไม่เพียงพอจะทำให้ประชาชนไม่ได้รับความเป็นธรรมในการบังคับใช้กฎหมาย เป็นการคุกคามและละเมิดสิทธิเสรีภาพของผู้ต้องหาและผู้ที่เกี่ยวข้องโดยไม่ชอบธรรม การให้อธิบดีมีอำนาจฟ้องคดีเองหรือแต่งตั้งทนายความฟ้องคดีแทนเป็นการใช้ดุลพินิจและตัดสินใจดำเนินคดีที่ผูกพันอยู่กับบุคคลเพียงคนเดียวซึ่งเป็นบุคคลในหน่วยงานที่ทำหน้าที่สืบสวนสอบสวนในเบื้องต้น ไม่ก่อให้เกิดหลักประกันที่เหมาะสมในการคุ้มครองบุคคลที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายมิให้ถูกล่วงละเมิดตามหลักการควบคุมอาชญากรรม (Crime control) กับหลักนิติธรรม (due process) และเป็นการบัญญัติกฎหมายที่ขัดแย้งกับหลักการคานและถ่วงดุลอำนาจ (Check and Balance) โดยหน่วยงานอื่นอย่างสมดุล

๓. สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติที่ผ่านการตรวจพิจารณาของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑๑) ได้ตรวจพิจารณาร่างพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. โดยได้นำข้อสังเกตของคณะรัฐมนตรีและความเห็นของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมาประกอบการพิจารณาแล้ว สรุปผลการพิจารณาได้ดังนี้

๓.๑ วาระการดำรงตำแหน่งกรรมการคดีพิเศษซึ่งเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ และกรรมการพนักงานสอบสวนคดีพิเศษ (ร่างมาตรา ๓ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๗ และร่าง มาตรา ๑๒ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓๖)

(๑) การกำหนดวาระการดำรงตำแหน่งกรรมการคดีพิเศษซึ่งเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ โดยไม่มีข้อจำกัดห้ามดำรงตำแหน่งสองวาระติดต่อกัน เนื่องจากกรรมการดังกล่าวมาจากการ เลือกสรรของคณะรัฐมนตรี เมื่อครบวาระคราวละสองปีแล้ว คณะรัฐมนตรีสามารถพิจารณา ทบทวนได้ว่าจะตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิคนเดิมอีกหรือไม่ก็ได้

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑๑) เห็นว่า ควรกำหนดวาระการดำรง ตำแหน่งให้ชัดเจนเป็นว่ากรรมการผู้ทรงคุณวุฒิมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสองปี ผู้ซึ่งพ้นจากตำแหน่งอาจได้รับการแต่งตั้งอีกได้ แต่จะดำรงตำแหน่งรวมกันเกินสามวาระไม่ได้ ไม่ว่าจะติดต่อกันหรือไม่ก็ตาม ทั้งนี้ เป็นไปตามข้อสังเกตของคณะรัฐมนตรีที่ให้จำกัดวาระการ ดำรงตำแหน่งให้ชัดเจนเพื่อไม่ให้เกิดการแต่งตั้งอย่างไม่มีที่สิ้นสุดซึ่งไม่สอดคล้องกับกฎหมายอื่น และอาจเกิดปัญหาการแสวงหาประโยชน์หรือใช้อิทธิพลใด ๆ นอกจากนั้นยังสอดคล้องกับ ข้อสังเกตของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ที่มีข้อสังเกตว่าการกำหนดวาระการดำรงตำแหน่งโดย ไม่จำกัดวาระที่ชัดเจนไว้นั้นไม่สอดคล้องกับกฎหมายอื่น ทำให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิดำรง ตำแหน่งนานเกินไป และข้อสังเกตของสำนักงานอัยการสูงสุด จะทำให้ไม่มีการสับเปลี่ยน บุคคลที่จะมาเป็นผู้ทรงคุณวุฒิด้วย

(๒) การกำหนดให้กรรมการพนักงานสอบสวนคดีพิเศษมีวาระการดำรง ตำแหน่งเช่นเดียวกับกรรมการคดีพิเศษซึ่งเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ (ร่างมาตรา ๑๒ แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา ๓๖)

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑๑) เห็นว่า ควรแก้ไขวาระการดำรง ตำแหน่งให้เป็นไปดังเช่นวาระการดำรงตำแหน่งของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการ คดีพิเศษ

๓.๒ ลักษณะคดีพิเศษตามมาตรา ๒๑ (๑) (ร่างมาตรา ๔ แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา ๒๑ วรรคหนึ่ง (๑) (ค) และร่างมาตรา ๕ เพิ่มมาตรา ๒๑ วรรคหนึ่ง (๑) (จ))

กรณีการกำหนดลักษณะคดีพิเศษตามมาตรา ๒๑ (๑) เพิ่มขึ้นอีกประการหนึ่ง โดยกำหนดให้ความผิดทางอาญาที่มีพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจชั้นผู้ใหญ่ซึ่งมิใช่พนักงาน สอบสวนคดีพิเศษหรือเจ้าหน้าที่คดีพิเศษเป็นผู้ต้องสงสัย เมื่อมีหลักฐานตามสมควรว่าน่าจะได้ กระทำความผิด หรือเป็นผู้ถูกกล่าวหาหรือผู้ต้องหา เป็นอีกลักษณะหนึ่งของคดีพิเศษ

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑๑) เห็นว่า ควรเพิ่มเป็น (จ) แทนที่ จะแก้ไขเพิ่มเติมใน (ง) ที่กำหนดให้คดีความผิดทางอาญาที่ผู้ทรงอิทธิพลที่สำคัญเป็นตัวการ ผู้ใช้ หรือผู้สนับสนุน ตามที่กระทรวงยุติธรรมเสนอ เพื่อความชัดเจนว่าพนักงานฝ่ายปกครองหรือ ตำรวจที่ตกเป็นผู้ต้องสงสัย ผู้ถูกกล่าวหาหรือผู้ต้องหาตาม (จ) ไม่จำเป็นต้องเป็นผู้ทรงอิทธิพลด้วย

LIRT

และจำกัดเฉพาะพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจชั้นผู้ใหญ่เท่านั้น เพื่อให้คดีตาม (จ) มีลักษณะความรุนแรงที่อยู่ในระดับเดียวกับอนุมาตราอื่น ทั้งนี้ สอดคล้องกับข้อสังเกตของสำนักงานอัยการสูงสุดที่เห็นว่าจะทำให้ปริมาณคดีที่อยู่ในความรับผิดชอบของกรมสอบสวนคดีพิเศษมีมากเกินไป อย่างไรก็ตามคดีที่พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจซึ่งมิใช่ชั้นผู้ใหญ่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดก็อาจเป็นคดีพิเศษโดยมติ กคพ. ตามมาตรา ๒๑ (๒) ได้

กรณีคดีอาญาซึ่งพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจเป็นผู้เสียหาย นั้น คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑๑) เห็นว่า ไม่ควรกำหนดให้เป็นคดีพิเศษเพราะในอนุมาตราอื่นมิได้กำหนดให้คดีใดเป็นคดีพิเศษโดยพิจารณาที่ตัวผู้เสียหายไว้เลย ส่วนกรณีพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจชั้นผู้ใหญ่ที่ตกเป็นผู้ต้องหา นั้น เนื่องจากการตกเป็นผู้ต้องหาอาศัยเหตุแห่งความสงสัยของเจ้าพนักงานยังไม่แน่ชัดมากพอที่จะดำเนินคดี จึงได้กำหนดเหตุเพิ่มเติมว่า ต้องเป็นผู้ต้องสงสัยเมื่อมีหลักฐานตามสมควรว่าน่าจะได้กระทำความผิดอาญาด้วย

นอกจากนั้น ได้ปรับปรุงบทบัญญัติอื่นให้สอดคล้องกันตามรูปแบบการร่างกฎหมายด้วยแล้ว

สำหรับข้อสังเกตต่าง ๆ นั้น ได้พิจารณาแล้วเป็นดังต่อไปนี้

คณะกรรมการกลั่นกรองเรื่องเสนอคณะรัฐมนตรี คณะที่ ๒ มีข้อสังเกตว่าการที่ร่างมาตรา ๔ กำหนดให้คดีความผิดทางอาญาที่มีพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจเป็นผู้เสียหาย ผู้ต้องสงสัย ผู้ถูกกล่าวหาหรือผู้ต้องหา เป็นคดีพิเศษ นั้น กำหนดไว้ค่อนข้างกว้าง เพราะหากเกิดกรณีที่พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจเป็นผู้ต้องหาในคดีธรรมดา เช่น คดีลักทรัพย์ ก็อาจทำให้กลายเป็นคดีพิเศษไปด้วย จึงควรกำหนดให้ชัดเจน

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑๑) พิจารณาแล้ว เห็นด้วยกับข้อสังเกตดังกล่าว ความใน (จ) จึงกำหนดเฉพาะคดีที่พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจชั้นผู้ใหญ่เท่านั้นเป็นผู้ต้องสงสัยเมื่อมีหลักฐานตามสมควรว่าน่าจะได้กระทำความผิดอาญา ผู้ถูกกล่าวหาหรือผู้ต้องหา ไม่รวมถึงเจ้าพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจซึ่งมิใช่ชั้นผู้ใหญ่ด้วย สำหรับตัวอย่างคดี เช่น คดีลักทรัพย์นั้นจะเป็นคดีพิเศษได้ก็ต่อเมื่อเข้าหลักเกณฑ์ที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๑ ด้วย

สำนักงานตำรวจแห่งชาติ มีข้อสังเกตเกี่ยวกับการขยายความหมายของผู้มีอิทธิพลให้ครอบคลุมถึง “พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจ” ว่าควรกำหนดให้ครอบคลุมถึงข้าราชการทุกฝ่าย โดยใช้คำว่า “เจ้าหน้าที่ของรัฐ” แทน หรือถ้าจะเน้นเฉพาะข้าราชการที่เกี่ยวข้องกับการบังคับใช้กฎหมาย ก็ควรระบุเพิ่มเติมให้ครบทุกหน่วยงาน

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑๑) พิจารณาแล้ว เห็นสมควรกำหนดเฉพาะ “พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจชั้นผู้ใหญ่” ตามหลักการที่กระทรวงยุติธรรมเสนอและข้อสังเกตของคณะกรรมการกลั่นกรองเรื่องเสนอคณะรัฐมนตรี คณะที่ ๒ เท่านั้น

๓.๓ ผู้ชี้ขาดกรณีมีข้อโต้แย้งหรือข้อสงสัยว่าคดีใดเป็นคดีพิเศษตามมาตรา ๒๑ (๑) (ร่างมาตรา ๖ เพิ่มมาตรา ๒๑ วรรคห้า)

การกำหนดให้มีผู้ชี้ขาดกรณีที่มีข้อโต้แย้งหรือข้อสงสัยว่าการกระทำความผิดใดเป็นคดีพิเศษตามมาตรา ๒๑ วรรคหนึ่ง (๑) หรือไม่

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑๑) เห็นว่า สมควรกำหนดให้ กคพ. เป็นผู้ชี้ขาดแทนที่จะให้อธิบดีกรมสอบสวนคดีพิเศษเป็นผู้ชี้ขาดตามที่กระทรวงยุติธรรมเสนอ เพราะกรณีที่มีข้อโต้แย้งหรือข้อสงสัยดังกล่าวนี้ เป็นปัญหาระหว่างกรมสอบสวนคดีพิเศษกับหน่วยงานอื่นที่มีหน้าที่สืบสวนสอบสวน การให้ กคพ. ซึ่งประกอบด้วยตัวแทนหลายฝ่ายเป็นผู้ชี้ขาดจึงเหมาะสมกว่า ทั้งนี้ เป็นไปตามข้อสังเกตของคณะรัฐมนตรีที่ให้ กคพ. ทำหน้าที่ชี้ขาดกรณีดังกล่าวด้วย และเมื่ออำนาจชี้ขาดเป็นของ กคพ. ซึ่งดำเนินงานในรูปของคณะกรรมการประกอบด้วยผู้แทนหลายฝ่าย จึงไม่ควรกำหนดให้มอบหมายอำนาจชี้ขาดคดีบางประเภทให้กับอธิบดีกรมสอบสวนคดีพิเศษทำการชี้ขาดเองได้ และคดีที่ต้องชี้ขาดมีไม่มาก ไม่เป็นอุปสรรคในการที่ กคพ. จะมีมติชี้ขาดได้

สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ได้มีข้อสังเกตโดยให้กำหนดเป็นอำนาจของนายกรัฐมนตรีในฐานะเป็นประธานคณะกรรมการคดีพิเศษ (กคพ.) ซึ่งเป็นผู้บังคับบัญชาของทุกส่วนราชการเป็นผู้วินิจฉัยชี้ขาด จะเป็นการเหมาะสมและเป็นที่ยอมรับของทุกฝ่ายตามประกาศ กคพ. (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๗ เช่นเดิม

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑๑) พิจารณาแล้ว เห็นว่าประกาศที่กล่าวถึงได้แก่ ประกาศ กคพ. (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๗ เรื่อง การกำหนดรายละเอียดของลักษณะของการกระทำความผิด ตามมาตรา ๒๑ วรรคหนึ่ง (๑) แห่งพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ. ๒๕๔๗ ซึ่งข้อ ๔ ของประกาศดังกล่าว กำหนดว่า “เพื่อประโยชน์ในการสืบสวนสอบสวนคดีพิเศษ ในกรณีที่มีข้อโต้แย้งหรือข้อสงสัยว่าการกระทำความผิดใดตามบัญชีท้ายประกาศเป็นคดีพิเศษหรือไม่ ให้ประธาน กคพ. หรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายเป็นผู้มีอำนาจในการชี้ขาด” แต่ที่ผ่านมานายกรัฐมนตรีในฐานะประธาน กคพ. ไม่เคยใช้อำนาจชี้ขาดกรณีที่มีข้อโต้แย้งหรือข้อสงสัยดังกล่าวเลย เนื่องจากอำนาจชี้ขาดกรณีมีข้อโต้แย้งหรือข้อสงสัยว่าการกระทำความผิดใดตามบัญชีท้ายประกาศเป็นคดีพิเศษหรือไม่ นั้น มิได้บัญญัติไว้อย่างชัดเจนในพระราชบัญญัติการสอบสวนพิเศษ พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งประกาศ กคพ. ฉบับดังกล่าวก็ได้กล่าวอ้างว่าอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติมาตราใดในการกำหนดให้ประธาน กคพ. เป็นผู้ชี้ขาดดังกล่าวด้วย ดังนั้น การกำหนดให้ กคพ. เป็นผู้ชี้ขาดกรณีมีข้อโต้แย้งหรือข้อสงสัยว่าการกระทำความผิดใดตามบัญชีท้ายประกาศเป็นคดีพิเศษหรือไม่ จึงเหมาะสมแล้ว และสอดคล้องกับข้อสังเกตของสำนักงานอัยการสูงสุด ที่เห็นว่าการชี้ขาดกรณีเช่นนี้ควรกระทำโดยองค์กรที่อยู่ในรูปของคณะกรรมการ

๓.๔ การสอบสวนคดีพิเศษซึ่งผู้กระทำความผิดเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ
(ร่างมาตรา ๗ เพิ่มมาตรา ๒๑/๑)

การกำหนดให้พนักงานสอบสวนคดีพิเศษมีอำนาจสอบสวนคดีพิเศษซึ่งผู้กระทำความผิดเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐไปพลางก่อนได้ ในระหว่างที่คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (ป.ป.ช.) ยังไม่มีมติว่าจะรับคดีนั้นไปดำเนินการเองหรือจะมอบให้พนักงานสอบสวนคดีพิเศษดำเนินการต่อไป

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑๑) เห็นว่า กรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติรับคดีไว้ดำเนินการเอง ให้พนักงานสอบสวนคดีพิเศษส่งสำนวนการสอบสวนและพยานหลักฐานที่ได้มาให้กับคณะกรรมการ ป.ป.ช. ด้วย และให้ถือว่าสำนวนการสอบสวนของพนักงานสอบสวนคดีพิเศษเป็นส่วนหนึ่งของสำนวนการไต่สวนข้อเท็จจริงของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ส่วนกรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติให้ส่งเรื่องให้พนักงานสอบสวนคดีพิเศษเป็นผู้ดำเนินการ ก็ให้พนักงานสอบสวนคดีพิเศษดำเนินการตามกฎหมายต่อไป ซึ่งหลักการนี้สอดคล้องกับมาตรา ๘๙ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ ที่ให้พนักงานสอบสวนส่งเรื่องให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่มีการร้องทุกข์หรือกล่าวโทษ และข้อ ๖ แห่งประกาศคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ฉบับที่ ๓๑ ลงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๔๙ ที่ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. พิจารณาส่งเรื่องให้พนักงานสอบสวนดำเนินการต่อไปก็ได้ ทั้งนี้ เพื่อให้พนักงานสอบสวนคดีพิเศษสามารถทำการสอบสวนคดีได้อย่างต่อเนื่องไม่ต้องหยุดการสอบสวนไว้ก่อนในระหว่างรอดำเนินการของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ซึ่งอาจทำให้พยานหลักฐานสูญหายไปได้

อย่างไรก็ตาม ในระหว่างรอดำเนินการของคณะกรรมการ ป.ป.ช. แม้การสอบสวนของพนักงานสอบสวนคดีพิเศษเสร็จสิ้นแล้ว พนักงานสอบสวนคดีพิเศษก็ไม่อาจสรุปสำนวนและทำความเข้าใจว่าควรสั่งฟ้องหรือไม่ฟ้องเสนอต่อพนักงานอัยการได้ ต้องรอให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติเสียก่อน หากมีมติว่าจะรับดำเนินการเอง พนักงานสอบสวนคดีพิเศษก็ต้องส่งสำนวนพร้อมทั้งพยานหลักฐานที่ได้มาให้กับคณะกรรมการ ป.ป.ช. แต่ถ้ามีมติให้พนักงานสอบสวนคดีพิเศษดำเนินการต่อไป พนักงานสอบสวนคดีพิเศษจึงจะทำการสรุปสำนวนและทำความเข้าใจว่าควรสั่งฟ้องหรือไม่ฟ้องเสนอต่อพนักงานอัยการได้

สำหรับข้อสังเกตต่าง ๆ นั้น ได้พิจารณาแล้วเป็นดังต่อไปนี้

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑๑) เห็นว่า การกำหนดให้กรรมการสอบสวนคดีพิเศษมีอำนาจสอบสวนคดีพิเศษซึ่งผู้กระทำความผิดเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐได้นั้น นอกจากจะเป็นการแบ่งเบาภาระหน้าที่ของคณะกรรมการ ป.ป.ช. แล้ว ยังสอดคล้องกับหลักการของประกาศคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ฉบับที่ ๓๑ ลงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๔๙ ซึ่งให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. พิจารณาฟ้องด้วยคดีได้โดยพิจารณาส่งเรื่องให้พนักงานสอบสวนดำเนินการต่อไปก็ได้

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑๑) พิจารณาแล้วเห็นว่า การกำหนดให้กรรมการสอบสวนคดีพิเศษมีอำนาจสอบสวนคดีพิเศษซึ่งผู้กระทำความผิดเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐได้นั้น นอกจากจะเป็นการแบ่งเบาภาระหน้าที่ของคณะกรรมการ ป.ป.ช. แล้ว ยังสอดคล้องกับหลักการของประกาศคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ฉบับที่ ๓๑ ลงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๔๙ ซึ่งให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. พิจารณาฟ้องด้วยคดีได้โดยพิจารณาส่งเรื่องให้พนักงานสอบสวนดำเนินการต่อไปก็ได้

สำนักงานอัยการสูงสุด มีข้อสังเกตว่า

(๑) การกำหนดให้พนักงานสอบสวนคดีพิเศษซึ่งเป็นพนักงานสอบสวนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาเป็นผู้มีอำนาจสอบสวนคดีเจ้าหน้าที่ของรัฐเป็นผู้กระทำความผิด ไม่สอดคล้องกับหลักการและวัตถุประสงค์ของการสอบสวนคดีดังกล่าวตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๕๒

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑๑) พิจารณาแล้วเห็นว่า คดีที่พนักงานสอบสวนคดีพิเศษจะมีอำนาจสอบสวนได้นั้น มิได้พิจารณาแต่เฉพาะว่าผู้กระทำผิดเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐเท่านั้น แต่ต้องเข้าหลักเกณฑ์เป็นคดีพิเศษตามมาตรา ๒๑ แห่งพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ. ๒๕๕๗ ด้วย นอกจากนี้ อำนาจสอบสวนของพนักงานสอบสวนคดีพิเศษในกรณีนี้ก็เป็นการสอบสวนไปพลางในระหว่างที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ยังไม่มีมติว่าจะรับคดีไปดำเนินการเองหรือจะมอบให้พนักงานสอบสวนคดีพิเศษดำเนินการต่อไปเท่านั้น

(๒) พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๕๒ มีศักดิ์เหนือกว่าพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ จะเป็นการแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายลำดับรองยกเว้นกฎหมายที่มีศักดิ์เหนือกว่า หากจะมีการยกเว้นควรบัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญดังกล่าว

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑๑) พิจารณาแล้วเห็นว่า การแก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๑/๑ นี้ มิได้เป็นการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๕๒ แต่อย่างใด ตรงกันข้าม คณะกรรมการฯ ได้คำนึงถึงความสอดคล้องของกฎหมายทั้งสองฉบับด้วย ดังได้กล่าวมาแล้วสอดคล้องกับมาตรา ๘๙ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๕๒ ที่ให้พนักงานสอบสวนส่งเรื่องให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่มีการร้องทุกข์หรือกล่าวโทษ และข้อ ๖ แห่งประกาศคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ฉบับที่ ๓๑ ลงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๙

(๓) ที่มาและคุณสมบัติของพนักงานสอบสวนคดีพิเศษกับคณะกรรมการ ป.ป.ช. มีความแตกต่างกันอย่างมาก และการแก้ไขเพิ่มเติมดังกล่าวยังกระทบต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ซึ่งเป็นหน่วยงานที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๕๐ ซึ่งมีผลบังคับใช้ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พ.ศ. ๒๕๕๙

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑๑) พิจารณาแล้วเห็นว่าแม้ที่มาและคุณสมบัติของพนักงานสอบสวนคดีพิเศษกับคณะกรรมการ ป.ป.ช. จะแตกต่างกัน แต่เมื่อร่างพระราชบัญญัตินี้มิได้ขัดแย้งกับพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๕๒ ดังกล่าวแล้วข้างต้น จึงไม่น่าจะมีปัญหาแต่อย่างใด

(๔) สมควรที่จะรื้อรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ประการใช้ซึ่งอาจมีการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างและหลักการของ ป.ป.ช.

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑๑) พิจารณาแล้วเห็นว่า ร่างมาตรา ๗ ไม่ขัดกับรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ที่ประกาศใช้แล้วแต่อย่างไร

๓.๕ ส่วนงานการสอบสวนที่พนักงานสอบสวนส่งให้พนักงานสอบสวนคดีพิเศษถือเป็นส่วนหนึ่งของส่วนงานการสอบสวนคดีพิเศษ (ร่างมาตรา ๘ เพิ่มมาตรา ๒๒ วรรคสี่)

การกำหนดให้ในกรณีที่พนักงานสอบสวนอื่นได้ทำการสอบสวนคดีอาญาเรื่องใดแล้วปรากฏว่าเป็นคดีพิเศษ เมื่อได้ส่งมอบส่วนงานการสอบสวนคดีดังกล่าวให้พนักงานสอบสวนคดีพิเศษแล้ว ให้ถือว่าส่วนงานการสอบสวนนั้นเป็นส่วนหนึ่งของส่วนงานการสอบสวนคดีพิเศษ ส่งผลให้พนักงานสอบสวนคดีพิเศษก็ไม่จำเป็นต้องทำการสอบสวนคดีนั้นใหม่ทั้งหมดซ้ำอีกครั้งหนึ่ง

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑๑) เห็นว่า หลักการที่เสนอมาดังกล่าวเหมาะสมแล้ว ควรตัดคำว่า “ส่วนงานสืบสวน” กับ “พนักงานสืบสวน” ออก เพราะมิใช่ถ้อยคำที่ใช้ในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา และเมื่อตัดออกก็ไม่ทำให้เสียความหมายไปแต่อย่างไร

๓.๖ การขอความช่วยเหลือจากหน่วยงานหรือเจ้าหน้าที่อื่นของรัฐ (ร่างมาตรา ๙ เพิ่มมาตรา ๒๒/๑)

การกำหนดให้กรมสอบสวนคดีพิเศษอาจขอให้หน่วยงานหรือเจ้าหน้าที่อื่นของรัฐช่วยเหลือ สนับสนุน หรือเข้าร่วมในการปฏิบัติหน้าที่ได้ตามความเหมาะสม และให้หน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่อื่นนั้นได้รับค่าใช้จ่ายหรือค่าตอบแทนอื่นใดที่จำเป็นด้วย เนื่องจากที่ผ่านมาเจ้าพนักงานของกรมสอบสวนคดีพิเศษได้ขอความช่วยเหลือจากเจ้าพนักงานของหน่วยงานอื่นอยู่เสมอ เช่น การขอข้อมูลบุคคลจากทะเบียนราษฎร แต่เจ้าพนักงานที่ได้รับการร้องขอนั้นไม่มั่นใจว่าตนมีอำนาจในการให้ความช่วยเหลือหรือไม่ ซึ่งมาตรา ๒๒ ก็มีได้บัญญัติชัดว่าเจ้าพนักงานที่ช่วยเหลือมีอำนาจกระทำการช่วยเหลือได้ จึงเสนอแก้ไขมาตรา ๒๔ (๖) ให้ชัดเจนว่าเจ้าพนักงานที่ทำการช่วยเหลือนั้นมีอำนาจกระทำได้

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑๑) เห็นว่า ไม่ควรบัญญัติเป็น (๖) ของมาตรา ๒๔ ตามที่กระทรวงยุติธรรมเสนอ เพราะมาตรา ๒๔ เป็นเรื่องอำนาจของพนักงานสอบสวนคดีพิเศษที่จะใช้ในการปฏิบัติหน้าที่ และหน่วยงานของรัฐมีหน้าที่ต้องช่วยเหลือกันอยู่แล้ว จึงเสนอให้บัญญัติเพิ่มเป็นมาตรา ๒๒/๑

สำหรับค่าใช้จ่ายในการดำเนินการตามมาตรานี้ ถือเป็นค่าใช้จ่ายสำหรับการสืบสวนและสอบสวนคดีพิเศษตามมาตรา ๓๑ แห่งพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษฯ ได้อยู่แล้ว จึงไม่เป็นการเพิ่มภาระให้กับรัฐในเรื่องงบประมาณแต่อย่างไร

สำหรับข้อสังเกตต่าง ๆ นั้น ได้พิจารณาแล้วเป็นดังต่อไปนี้

คณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่องเสนอคณะรัฐมนตรี คณะที่ ๒ มีข้อสังเกตว่า การกำหนดให้พนักงานสอบสวนคดีพิเศษมีอำนาจร้องขอเจ้าพนักงานอื่นของรัฐให้ช่วยเหลือ สนับสนุน หรือเข้าร่วมในการปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับคดีพิเศษต้องมีให้เกิดความเสียหายแก่ภารกิจ ของหน่วยงานต้นสังกัด รวมทั้งต้องไม่ก่อให้เกิดความรับผิดชอบแก่เจ้าพนักงานที่เข้าช่วยเหลือ ทั้งในทางแพ่งและทางอาญาด้วย

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑๑) พิจารณาแล้วเห็นว่า ความใน มาตรา ๒๒/๑ ซึ่งบัญญัติให้ในการปฏิบัติงานป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับ คดีพิเศษ กรมสอบสวนคดีพิเศษอาจขอให้หน่วยงานหรือเจ้าหน้าที่อื่นของรัฐให้ความช่วยเหลือ สนับสนุน หรือเข้าร่วมในการปฏิบัติหน้าที่ได้ตามความเหมาะสม จึงไม่น่าจะเกิดความเสียหายแก่ ภารกิจของหน่วยงานต้นสังกัด และเมื่อกฎหมายบัญญัติรองรับชัดเจนให้เจ้าหน้าที่ผู้ช่วยเหลือ พนักงานสอบสวนคดีพิเศษนั้นมีอำนาจกระทำได้ ดังนั้น หากเจ้าหน้าที่ดังกล่าวกระทำการ โดยชอบด้วยกฎหมายแล้ว ย่อมไม่เกิดความรับผิดทั้งทางแพ่งและทางอาญาแต่อย่างใด

สำนักงานตำรวจแห่งชาติ มีข้อสังเกตว่า เนื่องจากมีข้อตกลงเกี่ยวกับการ ประสานความร่วมมือระหว่างหน่วยงานในการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานสอบสวนคดีพิเศษกับ เจ้าหน้าที่ตำรวจและหน่วยงานอื่นโดยอาศัยอำนาจตามมาตรา ๒๒ ไว้อยู่แล้ว จึงไม่จำเป็นต้องให้ อำนาจพนักงานสอบสวนคดีพิเศษไว้เป็นการเฉพาะตัวอีก ซึ่งสอดคล้องกับข้อสังเกตของสำนักงาน อัยการสูงสุด ที่เห็นว่าการร้องขอความร่วมมือจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง กรมสอบสวนคดีพิเศษ สามารถกระทำได้โดยการประสานราชการตามกฎหมายหรือมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้องได้อยู่แล้ว

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑๑) พิจารณาแล้วเห็นว่า ความใน มาตรา ๒๑/๑ บัญญัติเพื่อให้เจ้าพนักงานซึ่งช่วยเหลือการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานสอบสวนคดี พิเศษมีความมั่นใจว่าตนมีอำนาจในการให้ความช่วยเหลือได้ ซึ่งบทบัญญัติมาตรา ๒๒ รวมถึงข้อบังคับ กคพ. ว่าด้วยการปฏิบัติหน้าที่ในคดีพิเศษระหว่างหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง พ.ศ. ๒๕๕๗ ซึ่งออกโดยอาศัยอำนาจตามมาตรา ๒๒ วรรคหนึ่ง ก็มีได้บัญญัติชัดเจนว่า เจ้าพนักงานที่ช่วยเหลือมีอำนาจกระทำการช่วยเหลือได้ สำหรับการร้องขอนั้น มาตรา ๒๑/๑ บัญญัติให้กรมสอบสวนคดีพิเศษเป็นผู้ขอ จึงมิได้เป็นอำนาจเฉพาะตัวของพนักงานสอบสวนคดี พิเศษแต่อย่างใด

๓.๗ อำนาจสืบสวนของพนักงานสอบสวนคดีพิเศษ (ร่างมาตรา ๑๐ เพิ่มมาตรา ๒๓/๑)

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑๑) เห็นว่า ควรบัญญัติแยกเป็น มาตรา ๒๓/๑ เพื่อความสะดวกในการแก้ไขเพิ่มเติม และไม่กระทบกับความในวรรคอื่น ๆ ของ มาตรา ๒๓ ซึ่งไม่จำเป็นต้องแก้ไขด้วย

LIRT

การกำหนดให้ในกรณีที่มีเหตุอันควรสงสัยว่าคดีความผิดทางอาญาใดเป็นคดีพิเศษตามมาตรา ๒๑ วรรคหนึ่ง (๑) ให้พนักงานสอบสวนคดีพิเศษมีอำนาจสืบสวนคดีดังกล่าวได้ และในกรณีที่อธิบดีเห็นสมควรเสนอให้ กคพ. มีมติให้คดีใดเป็นคดีพิเศษ อธิบดีจะสั่งให้พนักงานสอบสวนคดีพิเศษแสวงหาพยานหลักฐานเบื้องต้นเพื่อนำเสนอ กคพ. ก็ได้ ในการนี้ให้พนักงานสอบสวนคดีพิเศษมีอำนาจสืบสวนคดีนั้นได้ ทั้งนี้ ตามระเบียบที่อธิบดีกำหนด เนื่องจากที่ผ่านมามีการโต้แย้งอำนาจสืบสวนของพนักงานสอบสวนคดีพิเศษในคดีที่ยังไม่แน่ชัดว่าเป็นคดีพิเศษหรือไม่ และแม้ว่าจะมีความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกาว่าพนักงานสอบสวนคดีพิเศษมีอำนาจสืบสวนเพื่อให้รู้ว่าเป็นคดีพิเศษได้ก็ตาม เพื่อให้เกิดความชัดเจน

สำหรับข้อสังเกตต่าง ๆ นั้น ได้พิจารณาแล้วเป็นดังต่อไปนี้

สำนักงานตำรวจแห่งชาติ มีข้อสังเกตว่าร่างมาตรานี้จะมีผลให้พนักงานสอบสวนคดีพิเศษมีอำนาจเข้าไปเกี่ยวข้องกับสืบสวนคดีได้ทุกเรื่องนั้นจะเป็นการซ้ำซ้อนกับการปฏิบัติหน้าที่หลักของเจ้าหน้าที่ตำรวจ ซึ่งกรมสอบสวนคดีพิเศษสามารถประสานงานในการแสวงหาพยานหลักฐานเบื้องต้นกับเจ้าหน้าที่ตำรวจได้อยู่แล้วไม่จำเป็นต้องกำหนดไว้

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑๑) พิจารณาแล้วเห็นว่า คดีที่พนักงานสอบสวนคดีพิเศษจะทำการสืบสวนตามมาตรา ๒๓/๑ ได้นั้น ต้องมีเหตุอันควรสงสัยว่าคดีนั้นเป็นคดีพิเศษเสียก่อน มิใช่จะทำการสืบสวนคดีอาญาได้ทุกเรื่องแต่อย่างใด ซึ่งหากต่อมาปรากฏว่าคดีดังกล่าวมิใช่คดีพิเศษ พนักงานสอบสวนคดีพิเศษก็ไม่อาจดำเนินการต่อได้ ต้องมอบคดีให้เจ้าพนักงานที่รับผิดชอบดำเนินการต่อไป ซึ่งถ้าไม่บัญญัติมาตรา ๒๓/๑ ไว้ชัดเจนให้พนักงานสอบสวนคดีพิเศษมีอำนาจสืบสวนคดีที่สงสัยว่าเป็นคดีพิเศษแล้ว ทำให้เกิดกรณีโต้แย้งได้ว่าการสืบสวนของพนักงานสอบสวนคดีพิเศษที่กระทำนั้น กระทำไปโดยไม่มีอำนาจได้ ส่วนการสืบสวนที่อาจซ้ำซ้อนกันบ้างระหว่างพนักงานสอบสวนคดีพิเศษกับเจ้าหน้าที่ตำรวจนั้น จำเป็นต้องกระทำเพื่อให้รู้ได้ว่าคดีใดเป็นคดีพิเศษหรือไม่ พนักงานสอบสวนคดีพิเศษจึงต้องทำการสืบสวนหรือแสวงหาพยานหลักฐานเบื้องต้นเสียก่อนดังที่มาตรา ๒๓/๑ ให้อำนาจไว้นั่นเอง

สำนักงานอัยการสูงสุด มีข้อสังเกตว่าพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ. ๒๕๔๗ ได้บัญญัติหลักเกณฑ์และวิธีการจำแนกประเภทคดีและลดความซ้ำซ้อนของการใช้อำนาจสอบสวนคดีพิเศษตามความในมาตรา ๑๐ ไว้อย่างชัดเจนแล้ว และพนักงานสอบสวนคดีพิเศษสามารถนำความในมาตรา ๒๕ แห่งพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ. ๒๕๔๗ มาใช้ในการสืบสวนได้ด้วย จึงไม่มีความจำเป็นต้องบัญญัติไว้อีก นอกจากนั้น การบัญญัติให้พนักงานสอบสวนคดีพิเศษมีอำนาจสืบสวนคดีดังกล่าวได้อีกเป็นการบัญญัติให้เจ้าหน้าที่ของรัฐใช้อำนาจเริ่มต้นดำเนินการกิจในกระบวนการยุติธรรมที่คุกคามและละเมิดต่อสิทธิและเสรีภาพของประชาชน และอาจนำมาซึ่งความขัดแย้งระหว่างองค์กรในการใช้อำนาจสืบสวนคดีอาญา

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑๑) พิจารณาแล้วเห็นว่า แม้ กคพ. จะมีอำนาจกำหนดลักษณะคดีพิเศษตามมาตรา ๑๐ แห่งพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ. ๒๕๔๗ นั้น ได้ก็ตาม แต่กรณีที่ไม่แน่ชัดว่าคดีใดเป็นคดีพิเศษตามที่ กคพ. กำหนดหรือไม่

พนักงานสอบสวนคดีพิเศษยังต้องทำการสืบสวนหรือรวบรวมพยานหลักฐานเบื้องต้นเพื่อให้รู้ว่า คดีนั้นเป็นคดีพิเศษเสียก่อนตามมาตรา ๒๓/๑ ส่วนการใช้อำนาจตามมาตรา ๒๔ ก็มีได้บัญญัติไว้ โดยตรงว่าให้พนักงานสอบสวนคดีพิเศษมีอำนาจสืบสวนคดีที่สงสัยว่าจะเป็นคดีพิเศษได้ มาตรา ๒๓/๑ จึงบัญญัติไว้ให้ชัดเจนเพื่อมิต้องเกิดข้อโต้แย้งเรื่องอำนาจการสืบสวนคดีที่ยังไม่แน่ชัดว่าเป็นคดีพิเศษหรือไม่ นอกจากนี้ การเริ่มต้นสืบสวนคดีพิเศษโดยพนักงานสอบสวนคดี พิเศษนั้น เมื่อกระทำโดยชอบด้วยกฎหมายแล้วย่อมไม่เป็นการดำเนินการกิจในกระบวนการ ยุติธรรมที่เป็นการคุกคามและละเมิดสิทธิเสรีภาพของประชาชนแต่อย่างใด และการปฏิบัติหน้าที่ โดยชอบด้วยกฎหมายไม่น่าจะทำให้เกิดความขัดแย้งระหว่างองค์กรได้

๓.๘ การจัดการเงินสินบน เงินรางวัล หรือเงินประเภทเดียวกันที่เจ้าพนักงาน กรมสอบสวนคดีพิเศษมีสิทธิได้รับ (ร่างมาตรา ๑๑ เพิ่มมาตรา ๓๑/๑)

การกำหนดให้ในกรณีที่กฎหมายหรือระเบียบใดกำหนดให้พนักงานสอบสวนคดี พิเศษหรือเจ้าหน้าที่คดีพิเศษมีสิทธิได้รับเงินสินบน เงินรางวัล หรือเงินประเภทเดียวกันที่เรียกชื่อ อย่างอื่น ให้นำเงินดังกล่าวส่งให้กรมสอบสวนคดีพิเศษเพื่อนำไปจัดเป็นสวัสดิการหรือกองทุน ของกรมสอบสวนคดีพิเศษ ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามระเบียบที่อธิบดีกำหนด เพราะเห็นว่าพนักงาน สอบสวนคดีพิเศษและเจ้าหน้าที่คดีพิเศษได้รับค่าตอบแทนพิเศษเป็นจำนวนมากพอสมควรแล้ว หากรับเงินสินบน เงินรางวัล หรือเงินอื่นทำนองเดียวกันตามกฎหมายอื่นอีก เช่น กฎหมายว่าด้วย ศุลกากร กฎหมายว่าด้วยภาษีสรรพสามิต จะเป็นที่ครหาได้ จึงเสนอให้นำเงินดังกล่าวมาจัดเป็น สวัสดิการหรือกองทุนของกรมสอบสวนคดีพิเศษ เช่น เป็นเงินส่งเสริมการศึกษา โดยจะไม่นำ มาแบ่งเฉลี่ยกันเองในกรมสอบสวนคดีพิเศษ

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑๑) เห็นว่า การบัญญัติเช่นนี้เป็นการตัด สิทธิของบุคคลที่พึงได้ตามกฎหมาย จึงให้ตัดความว่า “ห้ามพนักงานสอบสวนคดีพิเศษหรือ เจ้าหน้าที่คดีพิเศษรับเงินดังกล่าวไว้เป็นของตนเอง” ออก เพื่อมิให้มีลักษณะเป็นเชิงบังคับ เด็ดขาด แต่ให้นำเงินดังกล่าวที่ได้รับมานั้นส่งให้กรมสอบสวนคดีพิเศษเพื่อจัดเป็นสวัสดิการหรือ กองทุนของกรมสอบสวนคดีพิเศษตามระเบียบที่อธิบดีกรมสอบสวนคดีพิเศษกำหนด ซึ่งความใน มาตรานี้คงใช้บังคับได้เฉพาะพนักงานสอบสวนคดีพิเศษและเจ้าพนักงานคดีพิเศษในกรม สอบสวนคดีพิเศษเท่านั้น จะใช้กับเจ้าพนักงานอื่นในหน่วยงานหรือเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานอื่นที่ เข้ามาช่วยเหลือไม่ได้

สำนักงานอัยการสูงสุด ได้มีข้อสังเกตว่าร่างมาตรานี้ขัดต่อหลักรัฐธรรมนูญ เพราะเงินสินบนและเงินรางวัลเป็นสิทธิเฉพาะตัวตามกฎหมาย หากจะแก้ไขเนื่องจากมีข้อครหา ตามเหตุผลที่เสนอ ควรแก้ไขในกฎหมายหรือระเบียบนั้น

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑๑) พิจารณาแล้วเห็นว่า มาตรา ๔๑ ของ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้สิทธิของบุคคลในทรัพย์สินย่อมได้รับความคุ้มครอง แต่ขอขอบเขตแห่งสิทธิและการจำกัดสิทธิเช่นนี้ย่อมเป็นไปตามที่กฎหมายบัญญัติ ดังนั้น แม้ร่าง มาตรา ๑๑ จะมีผลเป็นการจำกัดสิทธิในทรัพย์สินของบุคคล คือ สิทธิที่จะได้รับเงินรางวัลหรือ

เงินสินบนของพนักงานสอบสวนคดีพิเศษและเจ้าพนักงานคดีพิเศษ แต่เมื่อมีกฎหมายบัญญัติให้ส่งเงินดังกล่าวให้กรมสอบสวนคดีพิเศษจัดเป็นสวัสดิการหรือกองทุนของกรมสอบสวนคดีพิเศษแล้ว การจำกัดสิทธิดังกล่าวจึงเป็นไปโดยอาศัยอำนาจตามที่กฎหมายบัญญัตินั่นเอง

๓.๙ กำหนดโทษสำหรับอัยการทหารและเจ้าหน้าที่อื่นของรัฐตามมาตรา ๒๒/๑ (ร่างมาตรา ๑๓ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓๙ วรรคสอง)

การกำหนดหลักการให้อัยการทหารที่เข้าร่วมสอบสวนหรือปฏิบัติหน้าที่กับพนักงานสอบสวนคดีพิเศษตามมาตรา ๓๒ และเจ้าหน้าที่อื่นของรัฐตามมาตรา ๒๒/๑ ถ้ากระทำความผิดตามมาตรา ๓๙ วรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษเป็นสามเท่าของโทษที่กำหนดไว้ในวรรคหนึ่งด้วย

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑๑) เห็นว่า หลักการที่เสนอดังกล่าวมีความเหมาะสมแล้ว

๓.๑๐ การแย้งคำสั่งไม่ฟ้องของพนักงานอัยการหรืออัยการทหาร (ร่างเดิมมาตรา ๑๑ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓๔)

การกำหนดให้อธิบดีกรมสอบสวนคดีพิเศษมีอำนาจทำความเห็นแย้งคำสั่งไม่ฟ้องของพนักงานอัยการตามมาตรา ๑๔๕ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา โดยการให้ตั้งคณะทำงานขึ้นประกอบด้วยผู้แทนจากแต่ละฝ่ายพิจารณาหาข้อยุติ ถ้าหาข้อยุติไม่ได้ให้อธิบดีฟ้องคดีได้เองหรือตั้งทนายความฟ้องคดีแทนได้ เพื่อให้คดีสำคัญบางเรื่องที่มีพนักงานอัยการร่วมสอบสวนด้วย แต่ถึงที่สุดแล้วอัยการสูงสุดสั่งไม่ฟ้องได้มีโอกาสนำขึ้นสู่ศาลได้มากขึ้น แต่เมื่อมีข้อทักท้วงจากหลายหน่วยงานจึงขอแก้ไขจากเดิมที่เสนอให้อธิบดีฯ ใช้อำนาจฟ้องคดีได้เอง เป็นให้เป็นอำนาจของคณะกรรมการคดีพิเศษ (กคพ.) ที่จะพิจารณาหาข้อยุติ ถ้าเห็นควรไม่ฟ้องคดีก็ยุติไป แต่ถ้าเห็นควรให้ฟ้องคดีก็ให้แจ้งสำนักงานอัยการสูงสุดดำเนินการฟ้องคดีต่อไป โดยแนวคิดของร่างมาตรานี้ นำมาจากมาตรา ๙๗ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑๑) เห็นว่า หลักการดังกล่าวไม่เหมาะสม เพราะการชี้ขาดความเห็นแย้งคำสั่งไม่ฟ้องของพนักงานอัยการตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาใช้บังคับมานานแล้ว ถ้าจะปรับเปลี่ยนต้องให้เหตุผลได้ว่าระบบเดิมไม่ดีหรือมีความบกพร่องอย่างไร และถ้าจะแก้ไขก็ต้องแก้ไขทั้งระบบรวมถึงพนักงานสอบสวนอื่นด้วย มิฉะนั้นจะทำให้ระบบกระบวนการฟ้องคดีอาญาขาดความเป็นเอกภาพ และสำนักงาน ป.ป.ช. เป็นองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญซึ่งเป็นองค์กรที่มีหน้าที่เฉพาะในการปราบปรามการทุจริตต่างกับกรมสอบสวนคดีพิเศษ จึงไม่เหมาะสมที่จะนำหลักการโต้แย้งคำสั่งไม่ฟ้องของพนักงานอัยการของสำนักงาน ป.ป.ช. มาใช้กับกรมสอบสวนคดีพิเศษ ทั้งนี้ เป็นไปตามข้อสังเกตของคณะรัฐมนตรี ที่ให้พิจารณาแนวทางเกี่ยวกับอำนาจการฟ้องคดีของหน่วยงานอื่น ๆ ประกอบด้วย และข้อสังเกตของคณะกรรมการกฤษฎีกาเรื่องเสนอคณะรัฐมนตรี คณะที่ ๒ ที่เห็นว่าอาจทำให้ระบบการสั่งฟ้องหรือไม่ฟ้องคดีแตกออกเป็นหลายระบบ อันจะทำให้เกิดปัญหาการควบคุม

ประสิทธิภาพของการสั่งฟ้องหรือไม่ฟ้องคดีได้ และความเห็นของสำนักงานอัยการสูงสุด ซึ่งไม่เห็นด้วยกับร่างมาตรานี้

สำหรับข้อสังเกตของกระทรวงกลาโหมเกี่ยวกับอำนาจชี้ขาดความเห็นแย้ง และการสั่งฟ้องคดีของเจ้ากรมพระธรรมนูญและหัวหน้าอัยการทหาร ความขัดแย้งกับพระราชบัญญัติธรรมนูญศาลทหาร พ.ศ. ๒๔๙๘ รวมถึงระยะเวลาในการยื่นอุทธรณ์ฎีกาในศาลทหาร นั้น และข้อสังเกตของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ที่เสนอให้ใช้หลักเกณฑ์ตามร่างมาตรา ๑๑ กับคดีในความรับผิดชอบของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ นั้น

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑๑) พิจารณาแล้วเห็นว่า เมื่อคณะกรรมการฯ ไม่เห็นชอบกับหลักการร่างมาตรา ๑๑ เดิมแล้ว จึงไม่จำเป็นต้องพิจารณาบทบัญญัตินี้อีก

นอกจากนั้น คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑๑) ได้แก้ไขบันทึกหลักการและเหตุผลประกอบร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวให้ถูกต้องและเหมาะสมยิ่งขึ้น

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ตุลาคม ๒๕๕๐

ส่วนที่ ๒

ข้อมูลประกอบการพิจารณา
ร่างพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ (ฉบับที่ ..)
พ.ศ.
(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

คำชี้แจงความจำเป็นในการตรากฎหมาย^๕

๑. ร่างพระราชบัญญัติ

ร่างพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ (ฉบับที่..) พ.ศ.

๒. ส่วนราชการหรือหน่วยงานผู้เสนอ

กรมสอบสวนคดีพิเศษ กระทรวงยุติธรรม

๓. เหตุผลและความจำเป็นในการตรากฎหมาย

๓.๑ วัตถุประสงค์และเป้าหมายของการกิจ

๓.๑.๑ วัตถุประสงค์และเป้าหมายของการกิจ

แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ.๒๕๔๗

(ก) เพื่อให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิของคณะกรรมการคดีพิเศษ (กคพ.) ซึ่งมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสองปี และอาจได้รับแต่งตั้งอีกได้ โดยไม่จำกัดวาระเพียงสองวาระ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๗ วรรคหนึ่ง)

(ข) เพื่อกำหนดลักษณะของการกระทำความผิดคดีพิเศษที่เป็นคดีความผิดทางอาญาตามกฎหมายที่กำหนดไว้ในบัญชีท้ายพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ.๒๕๔๗ หรือที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวง ที่มีพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจเป็นผู้ต้องสงสัย ผู้ถูกกล่าวหา หรือผู้ต้องหา ให้เป็นคดีพิเศษที่ต้องดำเนินการสืบสวนและสอบสวนตามพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ.๒๕๔๗ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๑ วรรคหนึ่ง (ง))

(ค) เพื่อให้อธิบดีเป็นผู้ชี้ขาดกรณีที่มีการโต้แย้งหรือข้อสงสัยว่าการกระทำความผิดใดเป็นคดีพิเศษตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๒๑ วรรคหนึ่ง (๑) หรือไม่ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๑)

(ง) เพื่อให้การสอบสวนดำเนินคดีพิเศษที่ผู้กระทำความผิดเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ ซึ่งมีใช้ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตสามารถดำเนินการโดยพนักงานสอบสวนคดีพิเศษจนแล้วเสร็จได้ (เพิ่มเติมเป็นมาตรา ๒๑/๑)

(จ) เพื่อให้สำนวนการสืบสวนหรือสอบสวนที่พนักงานสืบสวนหรือสอบสวนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาส่งมอบให้พนักงานสอบสวนคดีพิเศษเป็นส่วนหนึ่งของสำนวนการสอบสวนคดีพิเศษ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๒)

(ฉ) เพื่อให้พนักงานสอบสวนคดีพิเศษมีอำนาจสืบสวนคดีพิเศษตามมาตรา ๒๑ วรรคหนึ่ง (๑) และ (๒) ได้ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๓)

(ช) เพื่อให้พนักงานสอบสวนคดีพิเศษมีอำนาจร้องขอให้พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจ หรือเจ้าหน้าที่อื่นของรัฐช่วยเหลือ สนับสนุน หรือเข้าร่วมในการปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับคดีพิเศษ (เพิ่มเติมเป็น (๖) ของมาตรา ๒๔ วรรคหนึ่ง)

^๕ ที่มา: สำนักกรองอธิบดีกรม กรมสอบสวนคดีพิเศษ กระทรวงยุติธรรม.

(ข) เพื่อห้ามพนักงานสอบสวนคดีพิเศษหรือเจ้าหน้าที่คดีพิเศษรับเงินสินบน เงินรางวัล หรือเงินประเภทเดียวกันที่เรียกชื่ออย่างอื่น โดยให้นำเงินดังกล่าวมาจัดเป็นสวัสดิการหรือกองทุนกรมสอบสวนคดีพิเศษ (เพิ่มเติมเป็นมาตรา ๓๑/๑)

(ฅ) เพื่อปรับปรุงการทำความเข้าใจกับกรณีพนักงานอัยการหรืออัยการทหารมีคำสั่งไม่ฟ้องคดี ให้อัยบดีมีอำนาจทำความเข้าใจตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญามาตรา ๑๔๕ หรือกฎหมายเกี่ยวกับวิธีพิจารณาความอาญาอื่นได้ เมื่ออัยการสูงสุดหรือหัวหน้าอัยการทหารแล้วแต่กรณีมีความเห็นสั่งไม่ฟ้องในคดีที่อัยบดีมีความเห็นแย้งนั้น หากอัยบดียังไม่เห็นด้วย ก็ให้แต่งตั้งคณะทำงานฝ่ายละเท่ากันเพื่อหาข้อยุติ แต่หากคณะทำงานไม่อาจหาข้อยุติได้ให้อัยบดีมีอำนาจฟ้องคดีเองหรือแต่งตั้งทนายความฟ้องคดีนั้นได้ (แก้ไขมาตรา ๓๔)

(ญ) เพื่อให้กรรมการของคณะกรรมการพนักงานสอบสวนคดีพิเศษ (กพศ.) ตามมาตรา ๓๕ วรรคหนึ่ง (๒) (๓) และ (๔) ซึ่งมีวาระดำรงตำแหน่งคราวละสองปี และอาจได้รับแต่งตั้งใหม่ได้ โดยไม่จำกัดเพียงวาระปี (แก้ไขมาตรา ๓๖ วรรคหนึ่ง)

(ฉ) เพื่อกำหนดความผิดและโทษกรณีอัยการทหารที่เข้าร่วมสอบสวนหรือปฏิบัติหน้าที่ร่วมตามมาตรา ๓๒ กระทำการฝ่าฝืนมาตรา ๒๖ ซึ่งห้ามมิให้บุคคลใดเปิดเผยข้อมูลข่าวสารที่ได้มาเนื่องจากการดำเนินการตามมาตรา ๒๕ เว้นแต่เป็นข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการกระทำความผิดที่เป็นคดีพิเศษซึ่งได้รับอนุญาตตามมาตรา ๒๕ และเป็นการปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่หรือตามกฎหมายหรือตามคำสั่งศาล มีความผิดและต้องระวางโทษเช่นเดียวกันกับกรณีพนักงานอัยการที่เข้าร่วมสอบสวนหรือปฏิบัติหน้าที่ร่วมตามมาตรา ๓๒ กระทำการฝ่าฝืนมาตรา ๒๖ (แก้ไขมาตรา ๓๙ วรรคสอง)

๓.๑.๒ ความจำเป็นที่ต้องทำการกิจ

กรมสอบสวนคดีพิเศษเป็นหน่วยงานบังคับใช้กฎหมายโดยมีภารกิจตามที่กำหนดในกฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการกรมสอบสวนคดีพิเศษ กระทรวงยุติธรรม พ.ศ.๒๕๔๕ กล่าวคือ มีภารกิจเกี่ยวกับการป้องกันปราบปราม และควบคุมคดีพิเศษที่มีผลกระทบต่อเศรษฐกิจ สังคม ความมั่นคง และความปลอดภัย โดยดำเนินการเฝ้าระวังสืบสวน สอบสวนหาข้อเท็จจริง และดำเนินคดีเพื่อปกป้องและรักษารายได้ของรัฐ ป้องกันปราบปรามขบวนการทุจริตและสร้างผลกระทบให้กับองค์กรอาชญากรรม โดยมี กคพ. เป็นผู้มีอำนาจและทำหน้าที่กำหนดรายละเอียดของลักษณะของการกระทำความผิดที่เป็นคดีพิเศษตามมาตรา ๒๑ วรรคหนึ่ง (๑) มีมติให้คดีความผิดทางอาญาเป็นคดีพิเศษตามมาตรา ๒๑ วรรคหนึ่ง (๒) และติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานตามพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ.๒๕๔๗ พนักงานสอบสวนคดีพิเศษและเจ้าหน้าที่คดีพิเศษทำหน้าที่ดำเนินการเกี่ยวกับคดีพิเศษตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ.๒๕๔๗ ซึ่งในการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานสอบสวนคดีพิเศษมี กคพ.เป็นหลักประกันที่จะพิจารณาตรวจสอบกรณีที่ผู้บังคับบัญชามีคำสั่งย้าย ไม่เลื่อนขั้นเงินเดือน หรือลงโทษทางวินัย

(ก) กคพ.ประกอบด้วยนายกรัฐมนตรีเป็นประธานกรรมการ และมีกรรมการโดยตำแหน่ง จำนวน ๑๑ คน กับกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งอีกจำนวน ๙ คน

โดยอธิบดีกรมสอบสวนคดีพิเศษเป็นกรรมการและเลขานุการ รวมเป็นกรรมการจำนวน ๒๒ คน การแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิดังกล่าวกฎหมายกำหนดให้ต้องแต่งตั้งจากบุคคลที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญในด้านเศรษฐศาสตร์ การเงินการธนาคาร เทคโนโลยีสารสนเทศ หรือกฎหมาย ซึ่งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิที่มีคุณสมบัติและมีความรู้ความสามารถดังกล่าวอย่างเต็มที่มีจำกัด อีกทั้งยังมีข้อจำกัดในการดำรงตำแหน่งคราวละสองปี แม้อาจได้รับแต่งตั้งอีกได้ แต่ก็จะต้องดำรงตำแหน่งติดต่อกัน สองวาระมิได้ ดังนั้น จึงไม่ควรจำกัดวาระการดำรงตำแหน่งของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ อันจะทำให้ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิสามารถได้รับการแต่งตั้งได้อีก และจะเป็นประโยชน์ต่อการดำเนินงาน ของ กคพ. ยิ่งกว่าการจำกัดวาระของการดำรงตำแหน่ง

(ข) คดีพิเศษที่จะต้องดำเนินการสืบสวนและสอบสวนตามพระราชบัญญัติ การสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ.๒๕๕๗ ได้แก่ คดีความผิดทางอาญาตามมาตรา ๒๑ วรรคหนึ่ง (๑) และ (๒) ซึ่งคดีความผิดทางอาญาตามกฎหมายตามมาตรา ๒๑ วรรคหนึ่ง (๑) นั้น เป็นคดีความผิดทางอาญาตามกฎหมายที่กำหนดไว้ในบัญชีท้ายพระราชบัญญัติและที่กำหนดในกฎกระทรวง โดยจะต้องมีลักษณะตาม (ก) (ข) (ค) หรือ(ง) กล่าวคือ เป็นคดีที่มีความซับซ้อน จำเป็นต้องใช้วิธีการ สืบสวนสอบสวนและรวบรวมพยานหลักฐานเป็นพิเศษ มีหรืออาจมีผลกระทบอย่างรุนแรง ต่อความสงบเรียบร้อยและศีลธรรมอันดีของประชาชน ความมั่นคงของประเทศ ความสัมพันธ์ ระหว่างประเทศ หรือระบบเศรษฐกิจหรือการคลังของประเทศ มีลักษณะเป็นการกระทำความผิดข้ามชาติที่สำคัญหรือเป็นการกระทำขององค์กรอาชญากรรม หรือมีผู้ทรงอิทธิพลที่สำคัญเป็นตัวการ ผู้ใช้ หรือผู้สนับสนุน แต่เนื่องจากพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจเป็นผู้ที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับการบังคับใช้กฎหมาย ทั้งโดยสถานะการดำรงตำแหน่ง และโดยอำนาจหน้าที่ เมื่อพนักงาน ฝ่ายปกครองหรือตำรวจได้เกี่ยวข้องในคดีความผิดทางอาญา ไม่ว่าจะเป็นผู้เสียหาย ผู้ต้องสงสัย ผู้ถูกกล่าวหา หรือผู้ต้องหา ย่อมกระทบและเกิดความเสียหายต่อการบังคับใช้กฎหมายเป็นอย่างยิ่ง จึงสมควรกำหนดลักษณะคดีความผิดทางอาญาดังกล่าวให้เป็นคดีพิเศษที่ต้องดำเนินการสืบสวนและ สอบสวนตามพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ.๒๕๕๗อย่างไรก็ตามพนักงานปกครอง หรือตำรวจดังกล่าวไม่รวมถึงพนักงานสอบสวนคดีพิเศษและเจ้าหน้าที่คดีพิเศษด้วย

(ค) คดีพิเศษตามมาตรา ๒๑ วรรคหนึ่ง (๑) มีรายละเอียดของลักษณะของ การกระทำความผิดที่กำหนดไว้ตามประกาศ กคพ. เรื่อง การกำหนดรายละเอียดของลักษณะ ของการกระทำความผิดตาม มาตรา ๒๑ วรรคหนึ่ง (๑) แห่งพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ.๒๕๕๗ ลงวันที่ ๑๘ มิถุนายน ๒๕๕๗ ประกาศ กคพ.(ฉบับที่ ๒) เรื่อง การกำหนดรายละเอียด ของลักษณะของการกระทำความผิดตาม มาตรา ๒๑ วรรคหนึ่ง (๑) แห่งพระราชบัญญัติ การสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ.๒๕๕๗ ลงวันที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๕๗ และประกาศ กคพ.(ฉบับที่ ๓) เรื่อง การกำหนดรายละเอียดของลักษณะของการกระทำความผิดตาม มาตรา ๒๑ วรรคหนึ่ง (๑) แห่งพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ.๒๕๕๗ ลงวันที่ ๑๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๘ แต่ก็มักมี ข้อโต้แย้งว่าการกระทำความผิดนั้นไม่เป็นคดีพิเศษตามมาตรา ๒๑ วรรคหนึ่ง (๑) และแม้ประกาศ ทั้งสามฉบับดังกล่าวกำหนดให้ในกรณีที่มีข้อโต้แย้งหรือข้อสงสัย ให้ประธาน กคพ.หรือผู้ซึ่งได้รับ

มอบหมายเป็นผู้ชี้ขาด แต่โดยที่เป็นการชี้ขาดที่ต้องมีสภาพบังคับกับหน่วยงานของรัฐ หน่วยงานอื่น ๆ หรือผู้ที่เกี่ยวข้องให้ปฏิบัติตาม จึงสมควรกำหนดให้ชัดเจนไว้ในกฎหมาย โดยให้อธิบดีเป็นผู้ชี้ขาด

(ง) ในคดีพิเศษผู้กระทำความผิดมักอาศัยความร่วมมือและความช่วยเหลือจากเจ้าหน้าที่ของรัฐที่ทุจริตประพฤติมิชอบเป็นช่องทางในการกระทำความผิด หรือไม่เช่นนั้นเจ้าหน้าที่ของรัฐก็เป็นผู้กระทำความผิดเสียเองโดยมีบุคคลอื่นร่วมกระทำผิดด้วย เจ้าหน้าที่ของรัฐจึงเข้ามาเกี่ยวข้องเป็นผู้กระทำความผิดในคดีพิเศษโดยการกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ ซึ่งเมื่อปรากฏข้อเท็จจริงขึ้นดังกล่าวพนักงานสอบสวนคดีพิเศษต้องส่งสำนวนการสอบสวนไปให้คณะกรรมการ ป.ป.ช.ดำเนินการ ดังนั้น เมื่อกรมสอบสวนคดีพิเศษซึ่งมีภารกิจในการป้องกันและปราบปรามขบวนการทุจริตได้เข้ามาดำเนินการโดยพนักงานสอบสวนคดีพิเศษสอบสวนดำเนินคดีแล้ว จึงสมควรให้พนักงานสอบสวนคดีพิเศษได้ดำเนินการสอบสวนไปจนเสร็จสิ้น เว้นแต่คณะกรรมการ ป.ป.ช.จะมีมติเรียกสำนวนการสอบสวนไปดำเนินการเอง อันจะทำให้การดำเนินคดีของพนักงานสอบสวนคดีพิเศษเป็นไปอย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้เจ้าหน้าที่ของรัฐดังกล่าวสมควรจำกัดไว้เฉพาะเจ้าหน้าที่ของรัฐที่มีผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

(จ) สำนวนการสืบสวนสอบสวนของพนักงานสืบสวนหรือสอบสวนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาที่ได้มีการสอบสวนบันทึกปากคำพยานและผู้เกี่ยวข้องต่าง ๆ ไว้ เมื่อได้ส่งมอบให้พนักงานสอบสวนคดีพิเศษตามมาตรา ๒๒ วรรคหนึ่ง (๑) แล้ว มีปัญหาข้อกฎหมายว่าสำนวนดังกล่าวเป็นสำนวนการสอบสวนคดีพิเศษหรือไม่ พนักงานสอบสวนคดีพิเศษจึงต้องทำการสอบสวนซ้ำอีกครั้งหนึ่ง ซึ่งเป็นการดำเนินการที่ซ้ำซ้อนและเกิดความล่าช้าในการดำเนินคดี จึงสมควรกำหนดให้ถือว่าสำนวนการสืบสวนสอบสวนที่ส่งมอบให้พนักงานสอบสวนคดีพิเศษเป็นส่วนหนึ่งของสำนวนการสอบสวนคดีพิเศษ

(ฉ) การดำเนินคดีพิเศษมีความจำเป็นที่จะต้องตรวจสอบข้อเท็จจริงและหลักฐานก่อนเพื่อให้ทราบว่าคุณผิดทางอาญานั้นมีลักษณะเป็นคดีพิเศษและอยู่ในอำนาจหน้าที่ของพนักงานสอบสวนคดีพิเศษหรือไม่ เพื่อนำมาประกอบการรับเป็นคดีพิเศษโดยให้พนักงานสอบสวนคดีพิเศษมีอำนาจสืบสวนคดีพิเศษตามมาตรา ๒๑ วรรคหนึ่ง (๑) และคดีความผิดทางอาญาที่อธิบดีจะเสนอให้ กคพ.มีมติให้เป็นคดีพิเศษตามมาตรา ๒๑ วรรคหนึ่ง (๒) ด้วย

(ช) การปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับคดีพิเศษหากได้มีการปฏิบัติงานด้วยการบูรณาการร่วมกันอย่างจริงจังระหว่างพนักงานสอบสวนคดีพิเศษกับพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจ หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐอื่นย่อมจะส่งผลให้การดำเนินคดีพิเศษเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล จึงสมควรกำหนดให้พนักงานสอบสวนคดีพิเศษสามารถร้องขอให้พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจ หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐเข้าช่วยเหลือ สนับสนุน หรือเข้าร่วมในการปฏิบัติหน้าที่ได้ด้วย

(ซ) การดำเนินคดีพิเศษบางคดี เช่น คดีเกี่ยวกับภาษีอากรตามกฎหมายว่าด้วยศุลกากร กำหนดให้มีเงินสินบน เงินรางวัล หรือเงินประเภทเดียวกันที่เรียกชื่ออย่างอื่น

จ่ายให้แก่เจ้าพนักงานผู้ดำเนินการ ซึ่งพนักงานสอบสวนคดีพิเศษและเจ้าหน้าที่คดีพิเศษที่ดำเนินการในคดีพิเศษนั้นย่อมมีสิทธิได้รับตามกฎหมายดังกล่าวด้วย การได้รับเงินดังกล่าวจึงมักเกิดข้อครหา หรือทำให้ประชาชนเคลือบแคลงสงสัย เพราะพนักงานสอบสวนคดีพิเศษและเจ้าหน้าที่คดีพิเศษได้รับเงินเพิ่มสำหรับตำแหน่งที่มีเหตุพิเศษตามพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ.๒๕๔๗ อยู่แล้ว จึงสมควรกำหนดห้ามรับเงินนั้นไว้เป็นประโยชน์ส่วนตน แต่ให้นำเงินดังกล่าวมาดำเนินการ โดยจัดสรรเป็นสวัสดิการหรือกองทุนเพื่อกรมสอบสวนคดีพิเศษ เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อข้าราชการและลูกจ้างของกรมสอบสวนคดีพิเศษโดยส่วนรวม อันจะทำให้ประชาชนเกิดความเชื่อมั่นต่อการดำเนินการของพนักงานสอบสวนคดีพิเศษและเจ้าหน้าที่คดีพิเศษได้อีกทางหนึ่ง

ณ) การพิจารณาสั่งคดียอมเป็นไปตามดุลพินิจของพนักงานอัยการหรืออัยการทหาร แต่เนื่องจากการสอบสวนคดีพิเศษที่มีพนักงานอัยการหรืออัยการทหารเข้ามาสอบสวนร่วมหรือปฏิบัติหน้าที่ร่วมกับพนักงานสอบสวนคดีพิเศษ ย่อมมีประสิทธิภาพในการแสวงหาและรวบรวมพยานหลักฐาน พยานหลักฐานต่าง ๆ ในคดีจึงมีความชอบด้วยกฎหมายและมีความน่าเชื่อถือได้เพียงพอที่จะนำตัวผู้กระทำความผิดไปฟ้องลงโทษ ความเห็นทางคดีในชั้นสอบสวนของพนักงานสอบสวนคดีพิเศษกับความเห็นในการสั่งคดีของพนักงานอัยการหรืออัยการทหารย่อมไม่ควรต่างกัน ในกรณีที่พนักงานอัยการหรืออัยการทหารมีคำสั่งไม่ฟ้องคดี จึงควรที่จะให้อธิบดีได้ทำความเห็นแย้ง และเมื่ออัยการสูงสุดหรือหัวหน้าอัยการทหารพิจารณาความเห็นแย้งของอธิบดีกรมสอบสวนดังกล่าวแล้วมีความเห็นสั่งไม่ฟ้อง ก็ควรให้มีคณะทำงานฝ่ายละเท่ากันเพื่อพิจารณาหาข้อยุติ หากได้ข้อยุติว่าฟ้องก็ให้สั่งฟ้องต่อไป หากได้ข้อยุติว่าไม่ฟ้องก็ถือข้อยุตินั้นเป็นคำสั่งเด็ดขาดไม่ฟ้องตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา แต่หากไม่อาจหาข้อยุติจึงให้อธิบดีมีอำนาจฟ้องคดีเองหรือตั้งทนายความฟ้องคดีนั้นได้ ซึ่งการนำคดีฟ้องต่อศาลก็เพื่อให้กรณีที่ความเห็นไม่ตรงกันของหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมได้ขึ้นไปสู่การพิจารณาของศาล อันจะนำไปสู่ข้อยุติที่เป็นธรรมแก่ทุกฝ่ายและเป็นประโยชน์ต่อสังคมมากกว่า การดำเนินการดังกล่าวนั้นให้นำมาบังคับใช้ในกรณีที่พนักงานอัยการหรืออัยการทหารจะไม่อุทธรณ์ ไม่ฎีกา หรือถอนฟ้องถอนอุทธรณ์ และถอนฎีกา หรือในกรณีที่อัยการสูงสุดหรือผู้มีอำนาจสั่งคดีของอัยการทหารมีคำสั่งไม่ฟ้อง ไม่อุทธรณ์ ไม่ฎีกา ถอนฟ้อง ถอนอุทธรณ์ และถอนฎีกาเสียเองโดยอธิบดีไม่มีโอกาสได้มีความเห็นแย้ง โดยอนุโลมด้วย

(ญ) ในการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานสอบสวนคดีพิเศษจะมีคณะกรรมการพนักงานสอบสวนคดีพิเศษ หรือ กพศ. เป็นหลักประกันในการปฏิบัติหน้าที่ โดยเมื่อผู้บังคับบัญชาจะย้ายให้ไปดำรงตำแหน่งอื่นอันมิใช่การเลื่อนตำแหน่งสูงขึ้นหรืออยู่ระหว่างถูกดำเนินการทางวินัยหรือตกเป็นจำเลยคดีอาญาที่ศาลมีคำสั่งประทับฟ้องแล้ว ไม่เลื่อนขึ้นเงินเดือนประจำปี หรือลงโทษทางวินัย ผู้บังคับบัญชาจะต้องส่งความเห็นพร้อมเหตุผลไปยัง กพศ. เพื่อพิจารณาให้ความเห็นว่าการย้ายนั้นเป็นไปโดยถูกต้องและเหมาะสมหรือไม่ กพศ. จึงมีความสำคัญต่อการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานสอบสวนคดีพิเศษ โดยองค์ประกอบของ กพศ. เป็นไปตามบทบัญญัติมาตรา ๓๕ วรรคหนึ่ง (๑) (๒) (๓) และ (๔) แต่เนื่องจากกรรมการ กพศ. ตาม (๒) (๓) และ (๔) มีวาระการ

ดำรงตำแหน่งคราวละสองปี แม้อาจได้รับแต่งตั้งอีกได้ แต่ก็จะต้องดำรงตำแหน่งติดต่อกันเกินสองวาระ มิได้ ดังนั้น จึงไม่ควรจำกัดวาระการดำรงตำแหน่งของกรรมการ กพศ. เพื่อให้กรรมการ กพศ. ดังกล่าวสามารถดำรงตำแหน่งติดต่อกันได้หลายวาระ

(ฅ) กรณีพนักงานอัยการที่เข้าสอบสวนร่วมหรือปฏิบัติหน้าที่ร่วม ตามมาตรา ๓๒ กระทำการฝ่าฝืนมาตรา ๒๖ โดยเปิดเผยข้อมูลข่าวสารที่ได้มาจากการดำเนินการ ตามมาตรา ๒๕ มีบัญญัติเป็นความผิดและกำหนดโทษไว้ในมาตรา ๓๙ วรรคสอง แต่กรณีอัยการ ทหารที่เข้าสอบสวนร่วมหรือปฏิบัติหน้าที่ร่วมตามมาตรา ๓๒ หากกระทำการฝ่าฝืนมาตรา ๒๖ ยังไม่มีบทบัญญัติเป็นความผิดและกำหนดโทษไว้ ซึ่งทั้งพนักงานอัยการและอัยการทหารมีสถานะ อย่างเดียวกันและได้เข้ามาร่วมในการดำเนินคดีพิเศษในลักษณะเดียวกัน เมื่อได้กระทำการฝ่าฝืน มาตรา ๒๖ เช่นเดียวกัน ก็ควรมีความผิดและกำหนดโทษไว้เหมือนกัน ดังนั้น จึงควรมีบทกำหนด โทษอัยการทหารในกรณีดังกล่าวไว้เช่นเดียวกับพนักงานอัยการด้วย

๓.๑.๓ เพื่อแก้ปัญหาหรือข้อบกพร่องดังต่อไปนี้

(ก) วาระการดำรงตำแหน่งใน กคพ. ของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิที่ถูกจำกัด ให้ไม่สามารถดำรงตำแหน่งติดต่อกันสองวาระ

(ข) การกำหนดลักษณะคดีพิเศษยังไม่ครอบคลุมถึงคดีความผิดทางอาญา ที่พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจเป็นผู้เสียหาย ผู้ต้องสงสัย ผู้ถูกกล่าวหา หรือผู้ต้องหา

(ค) การไม่มีผู้ชี้ขาดในกรณีมีข้อโต้แย้งการเป็นหรือไม่เป็นคดีพิเศษ ตามมาตรา ๒๑ วรรคหนึ่ง (๑)

(ง) การไม่สามารถสอบสวนดำเนินคดีพิเศษที่เจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งมิใช่ผู้ดำรง ตำแหน่งทางการเมืองตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต เป็นผู้กระทำความผิดได้จนแล้วเสร็จ เพราะต้องส่งสำนวนไปให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ดำเนินการ

(จ) ในการดำเนินคดีพิเศษต้องสอบสวนบันทึกปากคำพยานและผู้เกี่ยวข้อง ข้างกับสำนวนการสืบสวนหรือสอบสวนที่พนักงานสืบสวนหรือสอบสวนตามประมวลกฎหมาย วิธีพิจารณาความอาญาได้ดำเนินการไว้แล้ว

(ฉ) การดำเนินการตรวจสอบข้อเท็จจริงและหลักฐานเพื่อให้ทราบก่อนว่าคดี ความผิดทางอาญาใดมีลักษณะเป็นคดีพิเศษตามมาตรา ๒๑ และอยู่ในอำนาจหน้าที่ของพนักงาน สอบสวนคดีพิเศษหรือไม่ ซึ่งยังไม่มียกเว้นของกฎหมายให้อำนาจไว้

(ช) การปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ. ๒๕๔๗ ยังไม่มีกฎหมายให้สามารถร้องขอพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจ ตลอดจนเจ้าพนักงานอื่นของรัฐ ให้เข้าช่วยเหลือได้

(ซ) การรับเงินสินบน เงินรางวัล หรือเงินประเภทเดียวกันที่เรียกชื่ออย่างอื่น ที่มีกฎหมายกำหนดให้จ่ายแก่เจ้าพนักงานผู้ดำเนินการ ซึ่งพนักงานสอบสวนและเจ้าหน้าที่คดีพิเศษ ที่ดำเนินการในคดีพิเศษมีสิทธิได้รับนั้น มีข้อครหาเคลือบแคลงสงสัยในการได้รับประโยชน์ส่วนนี้

(ฉ) การทำความเห็นแย้งของอธิบดีในกรณีพนักงานอัยการหรืออัยการทหารมีความเห็นแย้งไม่ฟ้องคดีพิเศษและอัยการสูงสุดหรือผู้มีอำนาจสั่งคดีของอัยการทหารมีความเห็นแย้งไม่ฟ้องซึ่งเป็นคำสั่งเด็ดขาดไม่ฟ้องคดีตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาทำให้ไม่อาจนำคดีไปฟ้องเพื่อให้ศาลพิจารณาได้

(ง) วาระการดำรงตำแหน่งใน กพศ. ของกรรมการตามมาตรา ๓๕ วรรคหนึ่ง (๒) (๓) และ (๔) ถูกจำกัดให้ไม่สามารถดำรงตำแหน่งติดต่อกันสองวาระ

(ฉ) บทกำหนดโทษกระทำการฝ่าฝืนมาตรา ๒๖ ยังไม่ครอบคลุมถึงอัยการทหาร

๓.๑.๔ มาตรการที่จะบรรลุมติประสงค์คืออะไร

(ก) ให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิของ กคพ. สามารถได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งติดต่อกันเกินสองวาระได้

(ข) เพิ่มเติมลักษณะของการกระทำความผิดคดีพิเศษซึ่งเป็นคดีความผิดทางอาญาตามกฎหมายที่กำหนดไว้ท้ายพระราชบัญญัติและที่กำหนดในกฎกระทรวงให้ครอบคลุมถึงคดีความผิดทางอาญาที่มีพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจซึ่งมิใช่พนักงานสอบสวนคดีพิเศษหรือเจ้าหน้าที่คดีพิเศษเป็นผู้เสียหาย ผู้ต้องสงสัย ผู้ถูกกล่าวหาหรือผู้ต้องหา

(ค) ให้อธิบดีเป็นผู้ชี้ขาดการโต้แย้งหรือข้อสงสัยว่าคดีใดเป็นคดีพิเศษตามมาตรา ๒๑ วรรคหนึ่ง (๑) หรือไม่

(ง) ให้พนักงานสอบสวนคดีพิเศษสามารถดำเนินการสอบสวนคดีพิเศษที่มีเจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งมิใช่ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตเป็นผู้กระทำความผิดได้จนแล้วเสร็จ เว้นแต่คณะกรรมการป.ป.ช.จะเรียกสำนวนไปดำเนินการเอง

(จ) ให้พนักงานสอบสวนคดีพิเศษมีอำนาจทำการสืบสวนคดีความผิดทางอาญาตามมาตรา ๒๑ วรรคหนึ่ง (๑) และคดีความผิดทางอาญาที่อธิบดีจะเสนอให้ กคพ.มติให้เป็นคดีพิเศษตามมาตรา ๒๑ วรรคหนึ่ง (๒) เพื่อให้ทราบข้อเท็จจริงและหลักฐานว่าคดีดังกล่าวมีลักษณะเป็นคดีพิเศษและอยู่ในอำนาจหน้าที่ของพนักงานสอบสวนคดีพิเศษ

(ฉ) ให้ถือสำนวนการสืบสวนหรือสอบสวนของพนักงานสืบสวนหรือสอบสวนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาเป็นส่วนหนึ่งของสำนวนการสอบสวนคดีพิเศษ

(ช) ร้องขอให้พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจ หรือเจ้าพนักงานอื่นของรัฐ เข้าช่วยเหลือในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ.๒๕๔๗ ได้

(ซ) ห้ามพนักงานสอบสวนคดีพิเศษหรือเจ้าหน้าที่คดีพิเศษรับเงินสินบน รางวัล หรือเงินประเภทเดียวกันที่เรียกชื่ออย่างอื่นไว้เป็นประโยชน์ส่วนตน แต่ให้นำเงินดังกล่าวมาจัดสรรเป็นสวัสดิการหรือกองทุนกรมสอบสวนคดีพิเศษ

(ฉ) ให้อธิบดีมีอำนาจความเห็นแย้งในกรณีที่พนักงานอัยการหรืออัยการทหารสั่งไม่ฟ้อง และเมื่อมีความเห็นแย้งแล้วอัยการสูงสุดหรือหัวหน้าอัยการทหารมีคำสั่งไม่ฟ้อง หากอธิบดียังไม่เห็นด้วยก็ให้ตั้งคณะทำงานเพื่อพิจารณาหาข้อยุติ ถ้าไม่อาจหาข้อยุติได้ก็ให้อธิบดีมีอำนาจฟ้องคดีเอง หรือแต่งตั้งทนายความฟ้องคดีนั้นได้

(ญ) ให้กรรมการของ กพศ. ตามมาตรา ๓๕ วรรคหนึ่ง (๒) (๓) และ (๔) สามารถได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งติดต่อกันเกินสองวาระได้

(ฉม) กำหนดโทษการกระทำที่ฝ่าฝืนมาตรา ๒๖ ของอัยการทหารที่สอบสวนร่วมหรือปฏิบัติหน้าที่ร่วมตามมาตรา ๓๒ ให้มีบทกำหนดโทษเช่นเดียวกับพนักงานอัยการ

๓.๑.๕ ทางเลือกอื่นที่จะสามารถบรรลุวัตถุประสงค์เดียวกัน

ไม่มี

๓.๑.๖ เหตุที่ทำให้เชื่อว่ามาตรการนี้จะสามารถแก้ไขปัญหาหรือข้อบกพร่องนั้นได้ คือ

(ก) ทำให้สามารถแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิที่มีคุณสมบัติ และความรู้ความสามารถเป็นอย่างดีได้อีก

(ข) การกำหนดลักษณะคดีความผิดทางอาญาตามมาตรา ๒๑ วรรคหนึ่ง (๑) ให้ครอบคลุมถึงคดีความผิดทางอาญาที่พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจเป็นผู้เสียหาย ผู้ต้องสงสัย ผู้ถูกกล่าวหา หรือผู้ต้องหา ย่อมส่งผลให้คดีความผิดทางอาญาที่มีลักษณะดังกล่าวเป็นคดีพิเศษที่ต้องดำเนินการสืบสวนสอบสวนตามพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษด้วย

(ค) มีผู้เชี่ยวชาญเป็นคดีพิเศษตามมาตรา ๒๑ วรรคหนึ่ง (๑)

(ง) พนักงานสอบสวนคดีพิเศษสามารถสอบสวนคดีพิเศษที่มีเจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งมิใช่ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตได้จนเสร็จสิ้น

(จ) ส่วนงานการสืบสวนสอบสวนของพนักงานสืบสวนหรือสอบสวนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาที่ส่งให้พนักงานสอบสวนคดีพิเศษเป็นส่วนหนึ่งของการสอบสวนคดีพิเศษที่ไม่จำเป็นต้องสอบสวนพยานหรือผู้เกี่ยวข้องต่าง ๆ ซ้ำอีก

(ฉ) พนักงานสอบสวนคดีพิเศษสามารถสืบสวนคดีความผิดทางอาญาว่ามีลักษณะเป็นคดีพิเศษและอยู่ในอำนาจของพนักงานสอบสวนคดีพิเศษหรือไม่ ก่อนที่จะรับเป็นคดีพิเศษได้

(ช) พนักงานสอบสวนคดีพิเศษสามารถร้องขอพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจ หรือเจ้าพนักงานอื่นของรัฐให้เข้าช่วยเหลือได้

(ซ) ทำให้สามารถนำเงินสินบน เงินรางวัล หรือเงินประเภทเดียวกันที่เรียกชื่ออย่างอื่น ที่เป็นประโยชน์เฉพาะพนักงานสอบสวนคดีพิเศษหรือเจ้าหน้าที่คดีพิเศษที่ดำเนินการในคดีพิเศษนั้น มาจัดสรรให้เป็นสวัสดิการหรือกองทุนเพื่อเป็นประโยชน์ต่อข้าราชการและลูกจ้างในกรมสอบสวนคดีพิเศษทุกคนได้

LIRT

(ฉ) การดำเนินคดีพิเศษตามพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ.๒๕๔๗ ที่มีพนักงานอัยการหรืออัยการทหารเข้ามาสอบสวนร่วมหรือปฏิบัติหน้าที่ร่วม ย่อมทำให้การแสวงหาและรวบรวมพยานหลักฐานเป็นไปโดยชอบด้วยกฎหมาย ตลอดจนมีความน่าเชื่อถือได้ของพยานหลักฐานดังกล่าวเพียงพอที่จะนำผู้ต้องหาไปฟ้องลงโทษ การกำหนดให้อธิบดีมีความเห็นแย้งกรณีที่พนักงานอัยการหรืออัยการทหารมีคำสั่งไม่ฟ้อง ตลอดจนให้อธิบดีมีอำนาจฟ้องคดีเองหรือแต่งตั้งทนายความฟ้องคดีแทน ย่อมทำให้คดีพิเศษดังกล่าวได้ไปสู่การพิจารณาของศาลได้

(ญ) ทำให้สามารถแต่งตั้ง กรรมการ กพศ. ได้อีก ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการสรรหามากกว่าการจำกัดวาระการดำรงตำแหน่ง

(ฉ) ทำให้สามารถลงโทษอัยการทหารที่กระทำการฝ่าฝืนมาตรา ๒๖ ได้

๓.๒ ใครควรเป็นผู้ทำภารกิจ

๓.๒.๑ เมื่อคำนึงถึงประสิทธิภาพ ต้นทุนและความคล่องตัวแล้ว เหตุใดจึงไม่สมควรให้ออกชนทำภารกิจนี้

เป็นภารกิจเกี่ยวเนื่องกับกระบวนการยุติธรรมซึ่งเจ้าหน้าที่ของรัฐต้องดำเนินการเอง

๓.๒.๒ ถ้าเอกชนไม่ควรทำ เหตุใดจึงไม่สมควรให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทำภารกิจนี้

เป็นเรื่องที่ต้องดำเนินการอย่างทั่วถึงและเป็นมาตรฐานเดียวกัน

๓.๓. ความจำเป็นในการออกกฎหมาย

๓.๓.๑ ในการทำภารกิจนี้ เหตุใดจึงจำเป็นต้องตรากฎหมาย

เนื่องจากการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ.๒๕๔๗ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัติ

๓.๓.๒ ถ้าจำเป็นต้องตรากฎหมาย เหตุใดจึงไม่สมควรให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นผู้ออกกฎหมายระดับท้องถิ่น

เนื่องจากการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ.๒๕๔๗ จึงไม่สามารถให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นผู้ออกกฎหมายระดับท้องถิ่นได้

๓.๓.๓ (ก) การบังคับใช้กฎหมาย

- พร้อมกันทุกที่
- ททยอยใช้เป็นท้องที่ ๑ ไป เนื่องจาก
- ใช้บังคับเพียงบางท้องที่ เนื่องจาก

(ข) ระยะเวลาสิ้นสุดการใช้บังคับกฎหมาย

-ไม่มี-

LIRT

๓.๓.๔ ลักษณะการใช้บังคับ

- ระบบควบคุม
- ระบบกำกับ
- ระบบส่งเสริม

๓.๓.๕ ประเภทของโทษที่กำหนด

- โทษทางอาญา
- มาตรการบังคับทางปกครอง

๓.๔ ความซ้ำซ้อนกับกฎหมายอื่น

๓.๔.๑ กฎหมายอื่นในเรื่องเดียวกันหรือทำนองเดียวกัน

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ.๒๕๔๒ มาตรา ๘๔ กำหนดให้การกล่าวหาเจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งมิใช่บุคคลตามมาตรา ๖๖ ว่ากระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ กระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการหรือกระทำความผิดต่อหน้าที่ในการยุติธรรม ให้กล่าวหาเป็นคำกล่าวหาเป็นหนังสือลงลายมือชื่อของตนต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. และมาตรา ๘๘ กำหนดให้ ในกรณีที่ผู้เสียหายร้องทุกข์หรือมีผู้กล่าวโทษต่อพนักงานสอบสวนให้ดำเนินคดีกับเจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งมิใช่บุคคลตามมาตรา ๖๖ อันเนื่องมาจากได้กระทำการ ตามมาตรา ๘๘ (กระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ กระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ หรือกระทำความผิดต่อหน้าที่ในการยุติธรรม) ให้พนักงานสอบสวนส่งเรื่องให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่มีการร้องทุกข์หรือกล่าวโทษเพื่อดำเนินการ

ตามหลักการที่แก้ไขเพิ่มเติมใหม่นี้ กำหนดให้การสอบสวนดำเนินคดีพิเศษ ที่ผู้กระทำความผิดเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งมิใช่ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองตามกฎหมายประกอบ รัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตสามารถดำเนินการโดยพนักงานสอบสวนคดี พิเศษจนแล้วเสร็จได้ เว้นแต่คณะกรรมการ ป.ป.ช. จะเรียกสำนวนไปดำเนินการเอง การดำเนินคดี กับเจ้าหน้าที่ของรัฐในกรณีนี้จึงซ้ำซ้อนกับการดำเนินการของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ด้วย

๓.๔.๒ เหตุที่ไม่สมควรยกเลิก แก้ไข หรือปรับปรุงกฎหมายอื่นที่มีอยู่เดิม

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ.๒๕๔๒ เป็นกฎหมายหลักซึ่งกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการในการดำเนินคดีกับเจ้าหน้าที่ของรัฐ แต่ในหลักการที่แก้ไขเพิ่มเติมใหม่เป็นข้อยกเว้นเฉพาะในคดีพิเศษ ดังนั้น จึงไม่สมควรแก้ไข หรือปรับปรุงพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ.๒๕๔๒ แต่ควรแก้ไขหรือปรับปรุงพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ.๒๕๔๗ ซึ่งเป็น กฎหมายที่ใช้สำหรับดำเนินคดีพิเศษจะเหมาะสมกว่า

๓.๕ การระต่อบุคคลและความคุ้มค่า

๓.๕.๑ ผู้ซึ่งถูกกระทบโดยกฎหมาย

(ก) พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจที่ เป็นผู้เสียหาย ผู้ต้องสงสัย ผู้ถูกกล่าวหา หรือผู้ต้องหาในคดีพิเศษตามมาตรา ๒๑ วรรคหนึ่ง (๑)

(ข) เจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งมิใช่ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองตามกฎหมาย ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตที่ได้กระทำความผิดคดีพิเศษ

(ค) พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจ และเจ้าพนักงานอื่นของรัฐที่พนักงานสอบสวนคดีพิเศษร้องขอให้ช่วยเหลือ สนับสนุน หรือเข้าร่วมในการปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับคดีพิเศษ

(ง) พนักงานสอบสวนคดีพิเศษและเจ้าหน้าที่คดีพิเศษที่มีสิทธิได้รับเงินสินบน เงินรางวัล หรือเงินประเภทเดียวกันที่เรียกชื่ออย่างอื่น

(จ) อัยการทหารที่สอบสวนร่วมหรือปฏิบัติหน้าที่ร่วมตามมาตรา ๓๒ เมื่อได้กระทำการฝ่าฝืนมาตรา ๒๖

๓.๕.๒ ภาระหน้าที่ที่เกื้อขึ้นกับบุคคลที่ถูกกฎหมายบังคับ

(ก) เมื่อพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจเป็นผู้เสียหาย ผู้ต้องสงสัย ผู้ถูกกล่าวหา หรือผู้ต้องหาในคดีพิเศษตามมาตรา ๒๑ วรรคหนึ่ง (๑) จะต้องดำเนินการสืบสวนสอบสวนเป็นคดีพิเศษตามพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ.๒๕๔๗

(ข) เมื่อเจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งมิใช่ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองตามกฎหมาย ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต กระทำความผิดคดีพิเศษ จะถูกสอบสวนดำเนินคดีโดยพนักงานสอบสวนคดีพิเศษจนเสร็จสิ้น เว้นแต่คณะกรรมการ ป.ป.ช. จะเรียกสำนวนการสอบสวนไปดำเนินการเอง

(ค) พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจ และเจ้าพนักงานอื่นของรัฐต้องเข้าช่วยเหลือ สนับสนุน หรือเข้าร่วมในการปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับคดีพิเศษตามที่พนักงานสอบสวนคดีพิเศษร้องขอ

(ง) พนักงานสอบสวนคดีพิเศษและเจ้าหน้าที่คดีพิเศษที่มีสิทธิได้รับเงินสินบน เงินรางวัล หรือเงินประเภทเดียวกันที่เรียกชื่ออย่างอื่น ต้องนำเงินดังกล่าวมาจัดสรรเป็นสวัสดิการหรือกองทุนของกรมสอบสวนคดีพิเศษ

(จ) อัยการทหารที่สอบสวนร่วมหรือปฏิบัติหน้าที่ร่วมตามมาตรา ๓๒ กระทำการ ฝ่าฝืนมาตรา ๒๖ จะมีความผิดและได้รับโทษตามมาตรา ๓๙ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ.๒๕๔๗

๓.๕.๓ สิทธิและเสรีภาพที่ถูกจำกัด

(ก) เมื่อพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจเป็นผู้เสียหาย ผู้ต้องสงสัย ผู้ถูกกล่าวหา หรือผู้ต้องหาในคดีพิเศษตามมาตรา ๒๑ วรรคหนึ่ง (๑) จะต้องดำเนินการสืบสวนสอบสวนเป็นคดีพิเศษตามพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ. ๒๕๔๗

(ข) เมื่อเจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งมิใช่ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต กระทำความผิดคดีพิเศษ จะถูกสอบสวนดำเนินคดีโดยพนักงานสอบสวนคดีพิเศษ เว้นแต่คณะกรรมการ ป.ป.ช. จะเรียกสำนวนการสอบสวนไปดำเนินการเอง

(ค) พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจ หรือเจ้าพนักงานอื่นของรัฐที่ได้รับการร้องขอจากพนักงานสอบสวนคดีพิเศษ มีหน้าที่เข้าช่วยเหลือหรือเข้าร่วมในการปฏิบัติหน้าที่แล้วแต่กรณี

(ง) พนักงานสอบสวนคดีพิเศษและเจ้าหน้าที่คดีพิเศษที่มีสิทธิได้รับเงินสินบน เงินรางวัล หรือเงินประเภทเดียวกันที่เรียกชื่ออย่างอื่น ต้องนำเงินดังกล่าวมาจัดสรรเป็นสวัสดิการหรือกองทุนของกรมสอบสวนคดีพิเศษ

(จ) อัยการทหารที่สอบสวนร่วมหรือปฏิบัติหน้าที่ร่วมตามมาตรา ๓๒ กระทำการฝ่าฝืนมาตรา ๒๖ จะต้องได้รับโทษตามมาตรา ๓๙ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ.๒๕๔๗

๓.๕.๔ ประโยชน์ที่ประชาชนและสังคมได้รับ

การป้องกันและปราบปรามคดีพิเศษเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและบังเกิดประสิทธิผล

๓.๕.๕ ความยุ่งยากที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากการปฏิบัติตามกฎหมาย

-ไม่มี-

๓.๕.๖ ความคุ้มค่าของภารกิจเมื่อคำนึงถึงงบประมาณที่ต้องใช้

ภาระหน้าที่ที่เกิดขึ้นกับประชาชนและการที่ประชาชนจะต้องถูกจำกัดสิทธิเสรีภาพเทียบกับประโยชน์ที่จะได้รับ มีความคุ้มค่าของภารกิจเพราะเป็นมาตรการในการดำเนินคดีพิเศษ อันจะส่งผลให้การป้องกัน ปราบปราม และสืบสวนสอบสวนคดีพิเศษมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

๓.๖ ความพร้อมของรัฐ

๓.๖.๑ ความพร้อมของรัฐ

(ก) กำลังคนที่คาดว่าจะต้องใช้

ไม่มีการใช้กำลังเจ้าหน้าที่ของรัฐเพิ่มเติม

(ข) คุณวุฒิและประสบการณ์ของเจ้าหน้าที่ที่จำเป็นต้องมี

-ไม่มี -

(ค) งบประมาณที่คาดว่าจะต้องใช้

-ไม่มี-

LIART

๓.๖.๒ วิธีการที่จะให้ผู้อยู่ใต้บังคับของกฎหมายมีความเข้าใจ และพร้อมที่จะปฏิบัติตามกฎหมาย
ชี้แจงและซักซ้อมความเข้าใจให้แก่เจ้าหน้าที่ของรัฐที่เกี่ยวข้องและประชาชนให้ได้รับทราบ

๓.๗ ข้อเสนอแนะในการดำเนินการกับหน่วยงานอื่นที่ปฏิบัติภารกิจซ้ำซ้อนหรือใกล้เคียงกัน

- ไม่มี -

๓.๘ วิธีการทำงานและการตรวจสอบ

๓.๘.๑ ระบบการทำงานที่สอดคล้องกับหลักการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี
มีการปรับปรุงขั้นตอนการทำงานเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงาน

๓.๘.๒ ระบบตรวจสอบ

มีการตรวจสอบควบคุมการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานสอบสวนคดีพิเศษ เมื่อสอบสวนดำเนินคดีพิเศษเสร็จ จะต้องส่งสำนวนให้พนักงานอัยการหรืออัยการทหารมีคำสั่งฟ้องหรือไม่ฟ้องคดี และในกรณีพนักงานอัยการหรืออัยการทหารมีคำสั่งไม่ฟ้อง อธิบดีกรมสอบสวนคดีพิเศษมีอำนาจทำความเห็นแย้งและฟ้องคดีเองหรือตั้งทนายความฟ้องแทนได้

๓.๘.๓ ระบบคานอำนาจ

ในการดำเนินคดีพิเศษจะมีการฟ้องคดีต่อศาล ซึ่งศาลจะพิจารณาวินิจฉัยว่ามีความผิดหรือไม่ และผู้ถูกฟ้องสามารถนำพยานหลักฐานเข้าสืบต่อสู้ได้

๓.๙ กรอบหรือมาตรการป้องกันมิให้มีการตราอนุบัญญัติที่เป็นการขยายอำนาจเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือเพิ่มภาระแก่บุคคลจนเกินสมควร

การให้พนักงานสอบสวนคดีพิเศษมีอำนาจสืบสวนคดีที่เสนอ กคพ. เพื่อให้มีมติให้เป็นคดีพิเศษนั้น อธิบดีจะสั่งให้ดำเนินการได้เฉพาะคดีที่เห็นสมควรนำเสนอขอมติ กคพ. และเป็นการแสวงหาพยานหลักฐานเบื้องต้นเท่านั้น โดยให้อธิบดีตราอนุบัญญัติเป็นระเบียบตามกรอบดังกล่าว

๓.๑๐ การรับฟังความคิดเห็น

๓.๑๐.๑ การเปิดโอกาสให้ผู้เกี่ยวข้องแสดงความคิดเห็น

(ก) ให้กรรมการใน กคพ. และส่วนราชการที่เกี่ยวข้องใน กคพ. แสดงความคิดเห็น

(ข) มีการประชุมเพื่อรับฟังความคิดเห็นจากทั้งภาครัฐและภาคเอกชนเมื่อวันที่ ๑๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐ ณ โรงแรมมิราเคิลส์ แกรนด์ มีผู้เข้าร่วมประชุม ๔๕ คน

๓.๑๐.๒ ข้อคัดค้านหรือความเห็นของผู้เกี่ยวข้อง

การแก้ไขเพิ่มเติมทำให้อำนาจหน้าที่ของพนักงานสอบสวนคดีพิเศษมีมากยิ่งขึ้น และอาจกระทบต่อการบังคับใช้กฎหมายต่าง ๆ ในกระบวนการยุติธรรมทางอาญาและกระทบต่อการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่น นอกจากนี้เป็นการเปลี่ยนแปลงแนวทางเดิมที่จัดตั้งกรมสอบสวนคดีพิเศษขึ้นเพื่อแยกคดีที่จำเป็นต้องมีผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านเป็นผู้สืบสวนและสอบสวนออกไปต่างหากโดยกระบวนการดำเนินคดีอาญายังคงเป็นเช่นเดิม โดยมีความเห็นสรุปได้ดังนี้

(ก) วาระการดำรงตำแหน่งของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิใน กคพ. หลักการเดิมบัญญัติไว้เพื่อป้องกันการผูกขาดของผู้มาทำหน้าที่ ควรคงไว้เช่นเดิม

(ข) การกำหนดคดีความผิดทางอาญาตามกฎหมายที่กำหนดไว้ในบัญชีท้ายพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ.๒๕๔๗ หรือที่กำหนดในกฎกระทรวงที่มีพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจซึ่งมิใช่พนักงานสอบสวนคดีพิเศษหรือเจ้าหน้าที่คดีพิเศษเป็นผู้เสียหาย ผู้ต้องสงสัย ผู้ถูกกล่าวหา หรือผู้ต้องหา เป็นคดีพิเศษตามมาตรา ๒๑ (๑) แห่งพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ.๒๕๔๗ นั้น ลักษณะคดีพิเศษตามมาตรา ๒๑ วรรคหนึ่ง ได้บัญญัติครอบคลุมชัดเจนอยู่แล้ว ไม่จำเป็นต้องบัญญัติเพิ่มเติมในมาตรา ๒๑ วรรคหนึ่ง (ง) อีก และหากจะบัญญัติไว้ควรรวมถึงพนักงานสอบสวนคดีพิเศษหรือเจ้าหน้าที่คดีพิเศษด้วยและให้พนักงานอัยการมีอำนาจสอบสวนโดยเฉพาะ

(ค) การให้พนักงานสอบสวนคดีพิเศษมีอำนาจสอบสวนคดีพิเศษที่ผู้กระทำผิดเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งมิใช่ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตจนแล้วเสร็จ เว้นแต่คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติเรียกสำนวนการสอบสวนไปดำเนินการนั้น การดำเนินการไต่สวนของคณะกรรมการ ป.ป.ช.จะเป็นทั้งสำนวนคดีอาญา กรณีร้ายรอยผิดปกติ และยังเกี่ยวกับทางวินัยด้วย แต่ของพนักงานสอบสวนคดีพิเศษจะดำเนินการเฉพาะคดีพิเศษเท่านั้น ดังนั้น หากเกี่ยวข้องกับกรณีดังกล่าวด้วยจะทำอย่างไร นอกจากนี้การดำเนินการของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ต่อเจ้าหน้าที่ของรัฐจะใช้ระบบไต่สวนส่วนการดำเนินการของกรมสอบสวนคดีพิเศษใช้ระบบกล่าวหาซึ่งคนละระบบกัน

(ง) การให้อำนาจพนักงานสอบสวนคดีพิเศษทำการสืบสวนคดีตามมาตรา ๒๑ วรรคหนึ่ง (๑) และ (๒) ได้ จะทำให้ได้ข้อเท็จจริง และหลักฐานที่เพียงพอต่อการลงมติของ กคพ.ว่าจะรับเป็นคดีพิเศษหรือไม่ แต่อาจจะทำให้กรมสอบสวนคดีพิเศษมีอำนาจเข้าทำคดีได้ทุกเรื่องและจะทำคดีมากขึ้นไปอีก

(จ) การร้องขอให้เจ้าหน้าที่ของรัฐเข้าช่วยเหลือในการปฏิบัติงานเกี่ยวกับคดีพิเศษนั้น พนักงานสอบสวนคดีพิเศษจะมีอำนาจร้องขอได้จริงตามร่างที่แก้ไขหรือไม่ และถ้าเจ้าหน้าที่ของรัฐในพื้นที่กระทำผิดเสียเองจะทำอย่างไร

(ฉ) การห้ามพนักงานสอบสวนคดีพิเศษและเจ้าหน้าที่คดีพิเศษรับเงินสินบน เงินรางวัลหรือเงินประเภทเดียวกันที่เรียกชื่ออย่างอื่น โดยให้เงินดังกล่าวมาจัดสรรเป็นสวัสดิการหรือกองทุนเพื่อข้าราชการกรมสอบสวนคดีพิเศษ หลักสภานานาชาติจะไม่มีการให้เงินดังกล่าว

แก่เจ้าหน้าที่ผู้ดำเนินคดีอาญา จึงไม่ควรมีบทบัญญัติในเรื่องนี้ไว้เลย ถ้าจะบัญญัติในเรื่องนี้ก็ควรยกเว้นให้เงินดังกล่าวตกเป็นของแผ่นดินจะดีกว่านำมาเป็นสวัสดิการ และมีผู้ให้ความเห็นว่าควรจัดสรรเงินดังกล่าวให้หน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ.๒๕๔๗ เช่น พนักงานอัยการหรืออัยการทหารด้วย

(ข) กรณีพนักงานอัยการหรืออัยการทหารมีคำสั่งไม่ฟ้องคดี ให้รีบส่งสำนวนการสอบสวนและคำสั่งให้อธิบดี และให้อธิบดีมีอำนาจให้ความเห็นแย้งตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๔๕ หรือกฎหมายเกี่ยวกับวิธีพิจารณาความอาญาอื่น ในกรณีที่อัยการสูงสุดหรือหัวหน้าอัยการทหารแล้วแต่กรณีมีความเห็นสั่งไม่ฟ้องในคดีที่อธิบดีมีความเห็นแย้ง หากอธิบดีไม่เห็นด้วย ให้แต่งตั้งคณะทำงานฝ่ายละเท่ากันเพื่อหาข้อยุติ หากได้ข้อยุติว่าฟ้องก็ให้สั่งฟ้องต่อไป และหากคณะทำงานไม่อาจหาข้อยุติได้ให้อธิบดีมีอำนาจฟ้องคดีเองหรือแต่งตั้งทนายความฟ้องคดีนั้นได้ และบทบัญญัตินี้ให้นำมาบังคับใช้กรณีพนักงานอัยการหรืออัยการทหารไม่อุทธรณ์ ไม่ฎีกา ถอนฟ้อง ถอนอุทธรณ์หรือถอนฎีกา และในกรณีที่อัยการสูงสุดหรือผู้มีอำนาจสั่งคดีของอัยการทหารมีคำสั่งไม่ฟ้อง ไม่อุทธรณ์ ไม่ฎีกา ถอนฟ้อง ถอนอุทธรณ์ และถอนฎีกา เสียเองโดยอธิบดีไม่มีโอกาสได้มีความเห็นแย้ง โดยอนุโลมนั้น มีความเห็นว่าการให้ความเห็นแย้งแบบเดิมตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๔๕ เป็นการตรวจสอบและถ่วงดุลกันดีอยู่แล้ว โดยไม่ควรคำนึงถึงการฟ้องคดีเป็นหลัก แต่ควรคำนึงถึงการคุ้มครองสิทธิประชาชน การที่กฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติมีบทบัญญัติให้อำนาจคณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจฟ้องคดีเองหรือแต่งตั้งทนายความฟ้องคดีได้นั้น ก็เนื่องจากคณะกรรมการป.ป.ช.เป็นองค์กรอิสระ และได้รับการสรรหามาจากวุฒิสภา แตกต่างจากกรมสอบสวนคดีพิเศษที่เป็นส่วนราชการ ในการให้ความเห็นนั้น อธิบดีจะเป็นผู้ให้ความเห็นในสำนวนการสอบสวนคดีพิเศษ แล้วจึงส่งให้พนักงานอัยการซึ่งต่างกับพนักงานสอบสวนของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ จึงย่อมผูกมัดและยากที่อธิบดีจะเปลี่ยนแปลงความเห็น และอาจเป็นปัญหาข้อกฎหมายได้ นอกจากนี้การแก้ไขยังขัดต่อหลักการพื้นฐานระบบงานอัยการ ขัดต่อหลักกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ขัดต่อทฤษฎีแบ่งแยกอำนาจ สร้างระบบที่ไม่สอดคล้องกับการดำเนินคดีอาญาของไทย จึงไม่ควรแก้ไขตามร่างมาตรานี้

การให้อำนาจหน่วยงานใดมากจนเกินไป อาจจะทำให้มีการบิดเบือนหรือใช้อำนาจโดยไม่ถูกต้องเกิดขึ้นได้ นอกจากนี้ไม่ควรให้อธิบดีมีอำนาจฟ้องคดีหรือแต่งตั้งทนายความฟ้องคดีแทนได้ เพราะจะไม่มี การตรวจสอบถ่วงดุล และไม่ควรรวมอำนาจมาไว้ซึ่งจะทำให้กรมสอบสวนคดีพิเศษมีอำนาจทั้งสืบสวน สอบสวน และฟ้องคดี และมีโอกาสกระทบต่อสิทธิเสรีภาพของประชาชน

ในคดีที่ต้องดำเนินคดีในศาลทหาร ผู้มีอำนาจฟ้องคดีในศาลทหารมีเฉพาะอัยการทหารกับผู้เสียหายซึ่งเป็นบุคคลในอำนาจศาลทหารเท่านั้น บุคคลอื่นจะเป็นโจทก์ฟ้องคดีในศาลทหารไม่ได้ ดังนั้น หากจะแก้ไขก็ควรร่างเช่นเดียวกับการแก้ไข มาตรา ๘๘ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๒

การฟ้องคดีเอง มีข้อสังเกตคือจะต้องตั้งงบประมาณในการดำเนินคดีไว้ เพราะจะต้องมีค่าธรรมเนียมศาลด้วย

(ซ) การให้กรรมการใน กพศ. ตามมาตรา ๓๕ วรรคหนึ่ง (๒) (๓) และ (๔) มีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสองปี และอาจได้รับแต่งตั้งใหม่ได้นั้น หลักการเดิมบัญญัติไว้ เพื่อป้องกันการผูกขาดของผู้ทำหน้าที่ จึงควรคงไว้เช่นเดิม

(ฉ) การให้อัยการทหารที่เข้าร่วมสอบสวนหรือปฏิบัติหน้าที่ร่วมตามมาตรา ๓๒ และกระทำความผิดตามมาตรา ๓๖ วรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษเช่นเดียวกับพนักงานอัยการที่เข้าร่วมสอบสวนหรือปฏิบัติหน้าที่ร่วมตามมาตรา ๓๒ นั้น ควรกำหนดให้ข้าราชการและลูกจ้างของกรมสอบสวนคดีพิเศษที่เข้าปฏิบัติหน้าที่ในคดีพิเศษมีบทกำหนดโทษเช่นกันด้วย

ภาคผนวก

- : ร่างพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)
- : บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของ
ร่างพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
- : พระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ. ๒๕๔๗

ร่างพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
(คณะกรรมการ เป็นผู้เสนอ)

(๑)

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
ปลัดสภานิติบัญญัติแห่งชาติ
สำนักงานเลขานุการสภาผู้แทนราษฎร
เลขรับ 292
วันที่ 15 พ.ย. 2550
เวลา 11.45 น.

ที่ นร ๐๕๐๓/๒๕๑๙๓

สำนักนายกรัฐมนตรี

ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๑๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๐

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

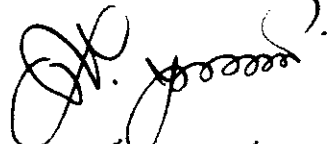
กราบเรียน ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

สิ่งที่ส่งมาด้วย ร่างพระราชบัญญัติในเรื่องนี้

ด้วยคณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาลงมติให้เสนอร่างพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

จึงขอเสนอร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว พร้อมด้วยบันทึกหลักการและเหตุผล และบันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญ มาเพื่อขอได้โปรดนำเสนอสภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณาตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(สุรยุทธ์ จุลานนท์)

นายกรัฐมนตรี

พลเอก
กลุ่มงานพระราชบัญญัติ
รับที่ 292 / 2550
วันที่ 15 / พ.ย. / 50
เวลา 14.20 น.

สำนักการประชุม

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๐๐ ต่อ ๓๐๘ - ๓๐๙

โทรสาร ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๕๘

กลุ่มงานบริหารทั่วไป
รับที่ ๑๓๓๖ / ๒๕๕๐ วันที่ ๑๕ พ.ย. ๒๕๕๐
เวลา ๑๕.๑๕ น. ส่ง พจน.
สำนักการประชุม

LIRT

หน้าว่าง

Legislative Institutional Repository of Thailand

(๓)

ร่างฯ ที่ สคก. ตรวจสอบพิจารณาแล้ว
เรื่องเสร็จที่ ๗๑๑/๒๕๕๐

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ (ฉบับที่ ..)
พ.ศ.

หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ. ๒๕๕๗ ดังต่อไปนี้

(๑) กำหนดให้กรรมการคดีพิเศษซึ่งเป็นผู้ทรงคุณวุฒิและกรรมการพนักงานสอบสวนคดีพิเศษดำรงตำแหน่งรวมกันเกินสามวาระไม่ได้ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๗ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๓๖ วรรคหนึ่ง)

(๒) กำหนดให้คดีความผิดอาญาที่มีพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจชั้นผู้ใหญ่ ซึ่งมีใช้พนักงานสอบสวนคดีพิเศษหรือเจ้าหน้าที่คดีพิเศษเป็นผู้ต้องสงสัย ผู้ถูกกล่าวหา หรือ ผู้ต้องหา เป็นคดีพิเศษ และให้ กคพ. เป็นผู้ชี้ขาดในกรณีที่มีข้อโต้แย้งหรือข้อสงสัยว่าการกระทำความผิดใดเป็นคดีพิเศษหรือไม่ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๑ วรรคหนึ่ง (๑) (ค) และ (จ) และเพิ่มมาตรา ๒๑ วรรคห้า)

(๓) กำหนดการปฏิบัติเกี่ยวกับคดีที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ การส่งสำนวนการสอบสวนของพนักงานสอบสวน ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา การขอให้หน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่อื่นของรัฐ ช่วยเหลือการปฏิบัติหน้าที่ และการสืบสวนคดีความผิดอาญาซึ่งอาจเป็นคดีพิเศษ (เพิ่มมาตรา ๒๑/๑ มาตรา ๒๒ วรรคสี่ มาตรา ๒๒/๑ และมาตรา ๒๓/๑)

(๔) กำหนดให้นำเงินสินบน เงินรางวัล หรือเงินประเภทเดียวกันที่เรียกชื่ออย่างอื่น ที่พนักงานสอบสวนคดีพิเศษหรือเจ้าหน้าที่คดีพิเศษมีสิทธิได้รับส่งเข้ากรมสอบสวนคดีพิเศษ (เพิ่มมาตรา ๓๑/๑)

(๕) กำหนดให้ผู้เข้าร่วมปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา ๒๒/๑ และอัยการทหารที่เข้าร่วมสอบสวนหรือเข้าร่วมปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา ๓๒ ซึ่งได้กระทำการฝ่าฝืนมาตรา ๒๖ ต้องระวางโทษ เป็นสามเท่าของโทษที่กำหนดไว้ในมาตรา ๓๙ วรรคหนึ่ง (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓๙ วรรคสอง)

LIRT

(๔)

เหตุผล

โดยที่พระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ. ๒๕๕๗ มีบทบัญญัติบางประการที่ไม่สามารถนำมาบังคับใช้ในการดำเนินคดีพิเศษได้อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ ทำให้เป็นอุปสรรคต่อการดำเนินงานตามภาระหน้าที่ของกรมสอบสวนคดีพิเศษ สมควรปรับปรุงเพื่อให้การปฏิบัติงานเป็นไปด้วยความรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

(๕)

ร่าง
พระราชบัญญัติ
การสอบสวนคดีพิเศษ (ฉบับที่ ..)
พ.ศ.

.....
.....
.....

.....
.....
โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยการสอบสวนคดีพิเศษ

พระราชบัญญัตินี้มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลซึ่งมาตรา ๒๙ ประกอบกับมาตรา ๔๑ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

.....
.....
มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่งของมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ. ๒๕๔๗ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๗ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสองปี ผู้ซึ่งพ้นจากตำแหน่งอาจได้รับการแต่งตั้งอีกได้ แต่จะดำรงตำแหน่งรวมกันเกินสามวาระไม่ได้”

LIRT

Legislative Institutional Repository of Thailand

(๖)

มาตรา ๔ ให้ยกเลิกความใน (ค) ของ (๑) ในวรรคหนึ่งของมาตรา ๒๑ แห่งพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ. ๒๕๔๗ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“(ค) คดีความผิดทางอาญาที่มีลักษณะเป็นการกระทำความผิดข้ามชาติที่สำคัญ หรือเป็นการกระทำขององค์กรอาชญากรรม”

มาตรา ๕ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็น (จ) ของ (๑) ในวรรคหนึ่งของมาตรา ๒๑ แห่งพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ. ๒๕๔๗

“(จ) คดีความผิดทางอาญาที่มีพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจชั้นผู้ใหญ่ซึ่งมิใช่พนักงานสอบสวนคดีพิเศษหรือเจ้าหน้าที่คดีพิเศษเป็นผู้ต้องสงสัยเมื่อมีหลักฐานตามสมควรว่า น่าจะได้กระทำความผิดอาญา หรือเป็นผู้ถูกกล่าวหาหรือผู้ต้องหา”

มาตรา ๖ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นวรรคห้าของมาตรา ๒๑ แห่งพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ. ๒๕๔๗

“ในกรณีที่มีข้อโต้แย้งหรือข้อสงสัยว่าการกระทำความผิดใดเป็นคดีพิเศษตามที่ กำหนดไว้ในวรรคหนึ่ง (๑) หรือไม่ ให้ กคพ. เป็นผู้ชี้ขาด”

มาตรา ๗ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๒๑/๑ แห่งพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ. ๒๕๔๗

“มาตรา ๒๑/๑ ในกรณีที่ผู้กระทำความผิดอันเป็นคดีพิเศษตามพระราชบัญญัตินี้เป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งมิได้เป็นบุคคลตามมาตรา ๖๖ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ และอยู่ในอำนาจหน้าที่ของ คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ให้พนักงานสอบสวนคดีพิเศษส่งเรื่อง ไปยังคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ มีการร้องทุกข์หรือกล่าวโทษ

ในระหว่างการพิจารณาของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ หากคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติยังมีได้มีมติอย่างใดอย่างหนึ่ง ให้พนักงานสอบสวนคดีพิเศษมีอำนาจทำการสอบสวนไปพลางก่อนได้

ในกรณีที่คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติมีมติรับคดีพิเศษตามวรรคหนึ่งไว้ดำเนินการตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ให้พนักงานสอบสวนคดีพิเศษส่งสำนวนการสอบสวนและพยานหลักฐานที่ได้มาจากการสอบสวนตามวรรคสองไปยังคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ในการนี้คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติอาจถือสำนวนการสอบสวนของพนักงานสอบสวนคดีพิเศษเป็นส่วนหนึ่งของการไต่สวนข้อเท็จจริงได้

LIART

ในกรณีที่คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติพิจารณาแล้ว เห็นสมควรส่งเรื่องให้พนักงานสอบสวนคดีพิเศษเป็นผู้ดำเนินการ ให้พนักงานสอบสวนคดีพิเศษ ดำเนินการตามกฎหมายต่อไป”

มาตรา ๘ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นวรรคสี่ของมาตรา ๒๒ แห่งพระราชบัญญัติ การสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ. ๒๕๕๗

“ในกรณีที่พนักงานสอบสวนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาได้ทำการ สอบสวนคดีอาญาเรื่องใดไปแล้ว แต่ต่อมาปรากฏว่าคดีนั้นเป็นคดีพิเศษ เมื่อพนักงานสอบสวน ส่งมอบสำนวนการสอบสวนคดีดังกล่าวให้พนักงานสอบสวนคดีพิเศษตามวิธีปฏิบัติในวรรคหนึ่ง (๑) แล้ว ให้ถือว่าสำนวนการสอบสวนที่ส่งมอบนั้นเป็นส่วนหนึ่งของสำนวนการสอบสวนคดีพิเศษ”

มาตรา ๙ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๒๒/๑ แห่งพระราชบัญญัติ การสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ. ๒๕๕๗

“มาตรา ๒๒/๑ ในการปฏิบัติงานป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิด เกี่ยวกับคดีพิเศษ กรมสอบสวนคดีพิเศษอาจขอให้หน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่อื่นของรัฐ ให้ความช่วยเหลือ สนับสนุน หรือเข้าร่วมปฏิบัติหน้าที่ได้ตามความเหมาะสม

ให้หน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐตามวรรคหนึ่งให้ความช่วยเหลือ สนับสนุน หรือเข้าร่วมปฏิบัติหน้าที่ตามสมควรแก่กรณี โดยได้รับค่าใช้จ่ายหรือค่าตอบแทนอื่นใด ที่จำเป็นในการช่วยเหลือ สนับสนุน หรือเข้าร่วมปฏิบัติหน้าที่เพื่อให้การดำเนินงานตาม พระราชบัญญัตินี้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ”

มาตรา ๑๐ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๒๓/๑ แห่งพระราชบัญญัติ การสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ. ๒๕๕๗

“มาตรา ๒๓/๑ ในกรณีที่มีเหตุอันควรสงสัยว่าคดีความผิดทางอาญาใด เป็นคดีพิเศษตามมาตรา ๒๑ วรรคหนึ่ง (๑) ให้พนักงานสอบสวนคดีพิเศษมีอำนาจสืบสวนคดี ดังกล่าวได้

ในกรณีที่อธิบดีเห็นสมควรเสนอให้ กคพ. มีมติให้คดีความผิดทางอาญาใด เป็นคดีพิเศษตามมาตรา ๒๑ วรรคหนึ่ง (๒) อธิบดีจะสั่งให้พนักงานสอบสวนคดีพิเศษแสวงหา พยานหลักฐานเบื้องต้นเพื่อนำเสนอ กคพ. ก็ได้ ในการนี้ให้พนักงานสอบสวนคดีพิเศษมีอำนาจ สืบสวนคดีนั้นตามระเบียบที่อธิบดีกำหนด”

มาตรา ๑๑ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๓๑/๑ แห่งพระราชบัญญัติ การสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ. ๒๕๕๗

“มาตรา ๓๑/๑ ในกรณีที่กฎหมายหรือระเบียบใดกำหนดให้พนักงานสอบสวน คดีพิเศษหรือเจ้าหน้าที่คดีพิเศษมีสิทธิได้รับเงินสินบน เงินรางวัล หรือเงินประเภทเดียวกัน

(๘)

ที่เรียกชื่ออย่างอื่น ให้นำเงินดังกล่าวส่งให้กรมสอบสวนคดีพิเศษเพื่อนำไปจัดเป็นสวัสดิการหรือกองทุนของกรมสอบสวนคดีพิเศษ ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามระเบียบที่อธิบดีกำหนด”

มาตรา ๑๒ ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่งของมาตรา ๓๖ แห่งพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ. ๒๕๔๗ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๓๖ กรรมการตามมาตรา ๓๕ วรรคหนึ่ง (๒) (๓) และ (๔) มีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสองปี ผู้ซึ่งพ้นจากตำแหน่งอาจได้รับการแต่งตั้งอีกได้ แต่จะดำรงตำแหน่งรวมกันเกินสามวาระไม่ได้”

มาตรา ๑๓ ให้ยกเลิกความในวรรคสองของมาตรา ๓๙ แห่งพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ. ๒๕๔๗ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ถ้าการกระทำความผิดตามวรรคหนึ่งเป็นการกระทำโดยพนักงานสอบสวนคดีพิเศษ เจ้าหน้าที่คดีพิเศษ พนักงานอัยการ หรืออัยการทหารที่เข้าร่วมสอบสวนหรือเข้าร่วมปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา ๓๒ หรือผู้ที่เข้าร่วมปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา ๒๒/๑ หรือตามมาตรา ๒๕ ผู้กระทำต้องระวางโทษเป็นสามเท่าของโทษที่กำหนดไว้ในวรรคหนึ่ง”

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

.....

นายกรัฐมนตรี

**บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของ
ร่างพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.**

บันทึกวิเคราะห์สรุป

สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

คณะรัฐมนตรีได้มีมติให้เสนอร่างพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ และสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้จัดทำบันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ ตามมาตรา ๑๔๒ วรรคห้า ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ดังต่อไปนี้

๑. เหตุผลและความจำเป็นในการเสนอร่างพระราชบัญญัติ

เนื่องจากพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ. ๒๕๔๗ มีบทบัญญัติบางประการที่ไม่สามารถนำมาบังคับใช้ในการดำเนินคดีพิเศษได้อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ ทำให้เป็นอุปสรรคต่อการดำเนินงานตามภาระหน้าที่ของกรมสอบสวนคดีพิเศษ สมควรปรับปรุงเพื่อให้การปฏิบัติงานเป็นไปด้วยความรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ

๒. สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ

ร่างพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. มีสาระสำคัญดังต่อไปนี้

๒.๑ วาระการดำรงตำแหน่งกรรมการคดีพิเศษซึ่งเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ และกรรมการพนักงานสอบสวนคดีพิเศษ (ร่างมาตรา ๓ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๗ และร่างมาตรา ๑๒ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓๖)

๒.๑.๑ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสองปี และอาจได้รับแต่งตั้งอีกได้เมื่อพ้นจากตำแหน่งแล้ว ทั้งนี้ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิเป็นบุคคลที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการดำเนินคดีพิเศษ การกำหนดให้ดำรงตำแหน่งรวมกันเกินสามวาระไม่ได้ เป็นการเปิดโอกาสให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิเข้ามาดำเนินงานในเวลาอันสมควรและเป็นการผลัดเปลี่ยนกันเข้ามาทำงานในคณะกรรมการคดีพิเศษ

๒.๑.๒ การกำหนดวาระการดำรงตำแหน่งของกรรมการพนักงานสอบสวนคดีพิเศษ กรณีเป็นไปเช่นเดียวกันกับกรรมการคดีพิเศษซึ่งเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ

๒.๒ ลักษณะคดีพิเศษตามมาตรา ๒๑ (๑) (ร่างมาตรา ๕ เพิ่มมาตรา ๒๑ วรรคหนึ่ง (๑) (จ) และร่างมาตรา ๕ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๑ วรรคสามและวรรคสี่)

กำหนดลักษณะคดีพิเศษตามมาตรา ๒๑ (๑) เพิ่มขึ้นอีกประการหนึ่ง โดยกำหนดให้ความผิดทางอาญาที่มีพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจชั้นผู้ใหญ่ซึ่งมิใช่พนักงาน

สอบสวนคดีพิเศษหรือเจ้าหน้าที่คดีพิเศษเป็นผู้ต้องสงสัย เมื่อมีหลักฐานตามสมควรที่น่าจะได้กระทำความผิด หรือเป็นผู้ถูกกล่าวหาหรือผู้ต้องหา เป็นอีกลักษณะหนึ่งของคดีพิเศษและเพื่อให้เกิดความชัดเจนว่าพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจที่ตกเป็นผู้ต้องสงสัย ผู้ถูกกล่าวหาหรือผู้ต้องหาตาม (จ) ไม่จำเป็นต้องเป็นผู้ทรงอิทธิพลด้วย และจำกัดเฉพาะพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจชั้นผู้ใหญ่เท่านั้น เพื่อให้คดีตาม (จ) มีลักษณะความรุนแรงที่อยู่ในระดับเดียวกับอนุมาตราอื่น และไม่ทำให้ปริมาณคดีที่อยู่ในความรับผิดชอบของกรมสอบสวนคดีพิเศษมีมากเกินไป

๒.๓ ผู้ชี้ขาดกรณีมีข้อโต้แย้งหรือข้อสงสัยว่าคดีใดเป็นคดีพิเศษตามมาตรา ๒๑ (๑) (ร่างมาตรา ๖ เพิ่มมาตรา ๒๑ วรรคห้า)

กำหนดให้มีผู้ชี้ขาดกรณีที่มีข้อโต้แย้งหรือข้อสงสัยว่าการกระทำความผิดใดเป็นคดีพิเศษตามมาตรา ๒๑ วรรคหนึ่ง (๑) หรือไม่ โดยให้คณะกรรมการคดีพิเศษหรือ กคพ. ซึ่งประกอบด้วยบุคคลหลายฝ่ายเป็นผู้ชี้ขาด

๒.๔ การสอบสวนคดีพิเศษซึ่งผู้กระทำผิดเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ (ร่างมาตรา ๗ เพิ่มมาตรา ๒๑/๑)

กำหนดให้พนักงานสอบสวนคดีพิเศษมีอำนาจสอบสวนคดีพิเศษซึ่งผู้กระทำความผิดเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งมิได้เป็นผู้ดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีนายกรัฐมนตรี สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา หรือข้าราชการทางการเมืองอื่นซึ่งร่ำรวยผิดปกติตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๕๒ ไปพลางก่อนได้ ในระหว่างที่คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (ป.ป.ช.) ยังไม่มีมติว่าจะรับคดีนั้นไปดำเนินการเอง หรือจะมอบให้พนักงานสอบสวนคดีพิเศษดำเนินการต่อไป เพื่อให้พนักงานสอบสวนคดีพิเศษสามารถทำการสอบสวนคดีได้อย่างต่อเนื่อง มีต้องหยุดการสอบสวนไว้ก่อนในระหว่างรอดมติของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ซึ่งอาจทำให้พยานหลักฐานสูญหายไปได้ และในกรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติรับคดีพิเศษไว้ดำเนินการตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแล้ว ให้พนักงานสอบสวนคดีพิเศษส่งสำนวนการสอบสวนดังกล่าวตอนต้นไปยังคณะกรรมการ ป.ป.ช. และอาจถือสำนวนการสอบสวนของพนักงานสอบสวนคดีพิเศษเป็นส่วนหนึ่งของการไต่สวนข้อเท็จจริงได้

๒.๕ สำนวนการสอบสวนที่พนักงานสอบสวนส่งให้พนักงานสอบสวนคดีพิเศษให้ถือเป็นส่วนหนึ่งของสำนวนการสอบสวนคดีพิเศษ (ร่างมาตรา ๘ เพิ่มมาตรา ๒๒ วรรคสี่)

กำหนดให้ในกรณีที่พนักงานสอบสวนอื่นได้ทำการสอบสวนคดีอาญาเรื่องใดแล้วปรากฏว่าเป็นคดีพิเศษ เมื่อได้ส่งมอบสำนวนการสอบสวนคดีดังกล่าวให้พนักงานสอบสวนคดีพิเศษแล้ว ให้ถือว่าสำนวนการสอบสวนนั้นเป็นส่วนหนึ่งของสำนวนการสอบสวนคดีพิเศษ ทำให้พนักงานสอบสวนคดีพิเศษไม่จำเป็นต้องทำการสอบสวนคดีนั้นใหม่ทั้งหมดซ้ำอีกครั้งหนึ่ง

๒.๖ การขอความช่วยเหลือจากหน่วยงานหรือเจ้าหน้าที่อื่นของรัฐ (ร่างมาตรา ๙ เพิ่มมาตรา ๒๒/๑)

กำหนดให้กรมสอบสวนคดีพิเศษอาจขอให้หน่วยงานหรือเจ้าหน้าที่อื่นของรัฐช่วยเหลือ สนับสนุน หรือเข้าร่วมในการปฏิบัติหน้าที่ได้ตามความเหมาะสม และให้หน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่อื่นนั้นได้รับค่าใช้จ่ายหรือค่าตอบแทนอื่นใดที่จำเป็นด้วย เนื่องจากที่ผ่านมาเจ้าพนักงานของกรมสอบสวนคดีพิเศษได้ขอความช่วยเหลือจากเจ้าพนักงานของหน่วยงานอื่นอยู่เสมอ เช่น การขอข้อมูลบุคคลจากทะเบียนราษฎร แต่เจ้าพนักงานที่ได้รับการร้องขอนั้นไม่มั่นใจว่าตนมีอำนาจในการให้ความช่วยเหลือหรือไม่

๒.๗ อำนาจสืบสวนของพนักงานสอบสวนคดีพิเศษ (ร่างมาตรา ๑๐ เพิ่มมาตรา ๒๓/๑)

กำหนดให้ในกรณีที่มีเหตุอันควรสงสัยว่าคดีความผิดทางอาญาใดเป็นคดีพิเศษตามมาตรา ๒๑ วรรคหนึ่ง (๑) ให้พนักงานสอบสวนคดีพิเศษมีอำนาจสืบสวนคดีดังกล่าวได้ และในกรณีที่อธิบดีเห็นสมควรเสนอให้ กคพ. มีมติให้คดีใดเป็นคดีพิเศษ อธิบดีจะสั่งให้พนักงานสอบสวนคดีพิเศษแสวงหาพยานหลักฐานเบื้องต้นเพื่อนำเสนอ กคพ. ก็ได้ ในการนี้ให้พนักงานสอบสวนคดีพิเศษมีอำนาจสืบสวนคดีนั้นได้ ทั้งนี้ ตามระเบียบที่อธิบดีกำหนด เนื่องจากที่ผ่านมาได้มีการโต้แย้งอำนาจสืบสวนของพนักงานสอบสวนคดีพิเศษในคดีที่ยังไม่แน่ชัดว่าเป็นคดีพิเศษหรือไม่ และแม้ว่าจะมีความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกาว่าพนักงานสอบสวนคดีพิเศษมีอำนาจสืบสวนเพื่อให้รู้ว่าเป็นคดีพิเศษได้ก็ตาม เพื่อให้เกิดความชัดเจน

๒.๘ การจัดการเงินสินบน เงินรางวัล หรือเงินประเภทเดียวกันที่เจ้าพนักงานกรมสอบสวนคดีพิเศษมีสิทธิได้รับ (ร่างมาตรา ๑๑ เพิ่มมาตรา ๓๑/๑)

กำหนดให้ในกรณีที่กฎหมายหรือระเบียบใดกำหนดให้พนักงานสอบสวนคดีพิเศษหรือเจ้าหน้าที่คดีพิเศษมีสิทธิได้รับเงินสินบน เงินรางวัล หรือเงินประเภทเดียวกันที่เรียกชื่ออย่างอื่น ให้นำเงินดังกล่าวส่งให้กรมสอบสวนคดีพิเศษเพื่อนำไปจัดเป็นสวัสดิการหรือกองทุนของกรมสอบสวนคดีพิเศษ ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามระเบียบที่อธิบดีกำหนด เนื่องจากพนักงานสอบสวนคดีพิเศษและเจ้าหน้าที่คดีพิเศษได้รับค่าตอบแทนพิเศษเป็นจำนวนมากพอสมควรแล้ว หากรับเงินสินบน เงินรางวัล หรือเงินอื่นทำนองเดียวกันตามกฎหมายอื่นอีก เช่น กฎหมายว่าด้วยศุลกากร กฎหมายว่าด้วยภาษีสรรพสามิต จะเป็นที่ครหาได้

๒.๙ กำหนดโทษสำหรับอัยการทหารและเจ้าหน้าที่ของรัฐตามมาตรา ๒๒/๑ (ร่างมาตรา ๑๓ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓๙ วรรคสอง)

กำหนดให้อัยการทหารที่เข้าร่วมสอบสวนหรือปฏิบัติหน้าที่กับพนักงานสอบสวนคดีพิเศษตามมาตรา ๓๒ และเจ้าหน้าที่อื่นของรัฐตามมาตรา ๒๒/๑ ถ้ากระทำความผิดตามมาตรา ๓๙ วรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษเป็นสามเท่าของโทษที่กำหนดไว้ในวรรคหนึ่งด้วย

พระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ. ๒๕๔๗

พระราชบัญญัติ
การสอบสวนคดีพิเศษ
พ.ศ. ๒๕๕๗

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.
ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๓ มกราคม พ.ศ. ๒๕๕๗
เป็นปีที่ ๕๙ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรให้มีกฎหมายว่าด้วยการสอบสวนคดีพิเศษ

พระราชบัญญัตินี้มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลซึ่งมาตรา ๒๙ ประกอบกับมาตรา ๓๑ มาตรา ๓๔ มาตรา ๓๕ มาตรา ๓๖ มาตรา ๓๗ มาตรา ๔๔ มาตรา ๕๔ มาตรา ๒๓๗ และมาตรา ๒๓๘ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของรัฐสภาดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ. ๒๕๕๗”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้

“คดีพิเศษ” หมายความว่า คดีความผิดทางอาญาตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๒๑

“พนักงานสอบสวนคดีพิเศษ” หมายความว่า อธิบดี รองอธิบดี และผู้ซึ่งได้รับการแต่งตั้งให้มีอำนาจและหน้าที่สืบสวนและสอบสวนคดีพิเศษตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้

“เจ้าหน้าที่คดีพิเศษ” หมายความว่า ผู้ซึ่งได้รับการแต่งตั้งให้ช่วยเหลือพนักงานสอบสวนคดีพิเศษในการสืบสวนและสอบสวนคดีพิเศษตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้

“อธิบดี” หมายความว่า อธิบดีกรมสอบสวนคดีพิเศษ

ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๒๑/ตอนที่ ๘ ก/หน้า ๑/๑๙ มกราคม ๒๕๕๗

“รองอธิบดี” หมายความว่า รองอธิบดีกรมสอบสวนคดีพิเศษ

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๔ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกกฎกระทรวงและระเบียบ เพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ กฎกระทรวงและระเบียบนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

หมวด ๑

คณะกรรมการคดีพิเศษ

มาตรา ๕ ให้มีคณะกรรมการคดีพิเศษ เรียกโดยย่อว่า “กคพ.” ประกอบด้วย นายกรัฐมนตรีเป็นประธานกรรมการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมเป็นรองประธานกรรมการ ปลัดกระทรวงยุติธรรม ปลัดกระทรวงการคลัง ปลัดกระทรวงมหาดไทย ปลัดกระทรวงพาณิชย์ อัยการสูงสุด ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา เจ้ากรมพระธรรมนูญ ผู้ว่าการธนาคารแห่งประเทศไทย นายกสภานายความ และกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่ง คณะรัฐมนตรีแต่งตั้งจำนวนเก้าคน และในจำนวนนี้ต้องมีบุคคลซึ่งมีความรู้ความเชี่ยวชาญในด้าน เศรษฐศาสตร์ การเงินการธนาคาร เทคโนโลยีสารสนเทศหรือกฎหมาย อย่างน้อยด้านละหนึ่งคน เป็นกรรมการ

ให้อธิบดีเป็นกรรมการและเลขานุการ และให้อธิบดีแต่งตั้งข้าราชการในกรมสอบสวนคดีพิเศษจำนวนไม่เกินสองคนเป็นผู้ช่วยเลขานุการ

มาตรา ๖ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามดังต่อไปนี้

- (๑) มีสัญชาติไทยโดยการเกิด
- (๒) มีอายุไม่ต่ำกว่าสามสิบห้าปีบริบูรณ์
- (๓) ไม่เป็นบุคคลล้มละลาย คนไร้ความสามารถ หรือคนเสมือนไร้ความสามารถ
- (๔) ไม่เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา ข้าราชการการเมือง สมาชิกสภาท้องถิ่น ผู้บริหารท้องถิ่น กรรมการหรือผู้ดำรงตำแหน่งที่รับผิดชอบในการบริหารพรรคการเมือง ที่ปรึกษาพรรคการเมือง หรือเจ้าหน้าที่ในพรรคการเมือง
- (๕) ไม่เป็นผู้อยู่ระหว่างถูกสั่งให้พักราชการหรือถูกสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน
- (๖) ไม่เคยถูกไล่ออก ปลดออก หรือให้ออกจากราชการ หน่วยงานของรัฐหรือรัฐวิสาหกิจเพราะกระทำผิดวินัย

LIRT

(๗) ไม่เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

(๘) ไม่เคยต้องคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดิน เพราะร่ำรวยผิดปกติหรือมีทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติ

(๙) ไม่อยู่ในระหว่างต้องห้ามตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มิให้ดำรงตำแหน่งใด ๆ

(๑๐) ไม่เคยถูกวุฒิสภามีมติให้ถอดถอนจากตำแหน่งตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยและยังไม่พ้นกำหนดห้าปีนับแต่วันที่วุฒิสภามีมติจนถึงวันแต่งตั้ง

มาตรา ๗ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสองปี ผู้ซึ่งพ้นจากตำแหน่งอาจได้รับแต่งตั้งอีกได้ แต่จะดำรงตำแหน่งติดต่อกันเกินสองวาระมิได้

ในกรณีที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งตามวาระ แต่ยังมีได้มีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิขึ้นใหม่ ให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒินั้นปฏิบัติหน้าที่ไปพลางก่อน จนกว่าจะมีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิขึ้นใหม่

มาตรา ๘ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) ถูกจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก

(๔) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๖

(๕) คณะรัฐมนตรีให้ออก เพราะมีความประพฤติเสื่อมเสีย บกพร่องหรือไม่สุจริตต่อหน้าที่หรือหย่อนความสามารถ

มาตรา ๙ เมื่อตำแหน่งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิว่างลงก่อนวาระ ให้ดำเนินการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิภายในสามสิบวัน เว้นแต่วาระของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิเหลือไม่ถึงเก้าสิบวัน จะไม่แต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิก็ได้

กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งได้รับแต่งตั้งแทนตำแหน่งที่ว่าง ให้มีวาระการดำรงตำแหน่งเท่ากับเวลาที่เหลืออยู่ของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิที่ยังอยู่ในตำแหน่ง

ในระหว่างที่ยังมิได้แต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิแทนตำแหน่งที่ว่าง ให้กรรมการที่เหลืออยู่ปฏิบัติหน้าที่ต่อไปได้

มาตรา ๑๐ ให้ กคพ. มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) เสนอแนะต่อคณะรัฐมนตรีในการออกกฎกระทรวงกำหนดคดีพิเศษตามมาตรา ๒๑ วรรคหนึ่ง (๑)

(๒) กำหนดรายละเอียดของลักษณะของการกระทำความผิดตามมาตรา ๒๑
วรรคหนึ่ง (๑)

(๓) มีมติเกี่ยวกับคดีความผิดทางอาญาอื่นตามมาตรา ๒๑ วรรคหนึ่ง (๒)

(๔) กำหนดข้อบังคับหรือหลักเกณฑ์ตามที่มีบทบัญญัติกำหนดให้เป็นอำนาจ
หน้าที่ของ กคพ.

(๕) ติดตามและประเมินผลการปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้

(๖) ให้ความเห็นชอบหลักสูตรสอบสวนคดีพิเศษ

(๗) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามพระราชบัญญัตินี้ หรือตามที่มีกฎหมายกำหนดให้เป็น
อำนาจหน้าที่ของ กคพ.

รายละเอียดของลักษณะของการกระทำความผิดตามวรรคหนึ่ง (๒) มติตาม
วรรคหนึ่ง (๓) และข้อบังคับหรือหลักเกณฑ์ตามวรรคหนึ่ง (๔) ให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๑๑ การประชุมของ กคพ.ให้นำบทบัญญัติว่าด้วยคณะกรรมการที่มี
อำนาจดำเนินการพิจารณาทางปกครองตามกฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองมาใช้
บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๑๒ ให้ กคพ. มีอำนาจแต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อพิจารณาหรือ
ปฏิบัติงานอย่างใดอย่างหนึ่งตามที่ กคพ. กำหนด และให้นำความในมาตรา ๑๑ มาใช้บังคับโดย
อนุโลม

มาตรา ๑๓ ให้กรมการใน กคพ. และอนุกรรมการได้รับค่าตอบแทนตามที่
คณะรัฐมนตรีกำหนด

หมวด ๒

พนักงานสอบสวนคดีพิเศษและเจ้าหน้าที่คดีพิเศษ

มาตรา ๑๔ ให้กรมสอบสวนคดีพิเศษ มีพนักงานสอบสวนคดีพิเศษและ
เจ้าหน้าที่คดีพิเศษเพื่อทำหน้าที่ดำเนินการเกี่ยวกับคดีพิเศษตามที่กำหนดในพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๑๕ พนักงานสอบสวนคดีพิเศษเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญ โดยต้องมี
คุณสมบัติตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือน

นอกจากคุณสมบัติตามวรรคหนึ่งแล้ว พนักงานสอบสวนคดีพิเศษต้องมี
คุณสมบัติพิเศษอย่างหนึ่งอย่างใดดังต่อไปนี้ด้วย

(๑) รับราชการหรือเคยรับราชการไม่น้อยกว่าห้าปีในตำแหน่งเจ้าหน้าที่คดี
พิเศษในระดับที่ อ.ก.พ. กรมสอบสวนคดีพิเศษกำหนด

LIRT

(๒) สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีทางกฎหมายและมีประสบการณ์ที่เป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติงานตามพระราชบัญญัตินี้ นับแต่สำเร็จการศึกษาดังกล่าวไม่น้อยกว่าสามปี และดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่าข้าราชการพลเรือนสามัญระดับ ๖ หรือดำรงตำแหน่งอื่นในหน่วยงานของรัฐที่เทียบเท่าตามหลักเกณฑ์ที่ อ.ก.พ. กรมสอบสวนคดีพิเศษกำหนด

(๓) สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโททางกฎหมายหรือสอบไล่ได้เป็นเนติบัณฑิตตามหลักสูตรของสำนักอบรมศึกษากฎหมายแห่งเนติบัณฑิตยสภา และมีประสบการณ์ที่เป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติงานตามพระราชบัญญัตินี้ นับแต่สำเร็จการศึกษาดังกล่าวไม่น้อยกว่าห้าปีตามหลักเกณฑ์ที่ อ.ก.พ. กรมสอบสวนคดีพิเศษกำหนด

(๔) สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาเอกทางกฎหมายและมีประสบการณ์ที่เป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติงานตามพระราชบัญญัตินี้ นับแต่สำเร็จการศึกษาดังกล่าวไม่น้อยกว่าสามปีตามหลักเกณฑ์ที่ อ.ก.พ. กรมสอบสวนคดีพิเศษกำหนด

(๕) สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีสาขาใดสาขาหนึ่ง และมีประสบการณ์ที่เป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติงานตามพระราชบัญญัตินี้ นับแต่สำเร็จการศึกษาดังกล่าวไม่น้อยกว่าสิบปีตามหลักเกณฑ์ที่ อ.ก.พ. กรมสอบสวนคดีพิเศษกำหนด

มาตรา ๑๖ เจ้าหน้าที่คดีพิเศษเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญ โดยต้องมีคุณสมบัติตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือน

นอกจากคุณสมบัติตามวรรคหนึ่งแล้ว เจ้าหน้าที่คดีพิเศษต้องมีคุณสมบัติพิเศษอย่างหนึ่งอย่างใดดังต่อไปนี้ด้วย

(๑) สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีและปริญญาโททางกฎหมาย หรือปริญญาเอกทางกฎหมาย

(๒) สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีทางกฎหมายและสอบไล่ได้เป็นเนติบัณฑิตตามหลักสูตรของสำนักอบรมศึกษากฎหมายแห่งเนติบัณฑิตยสภา

(๓) สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีทางกฎหมายและปริญญาสาขาอื่นที่เป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติงานตามพระราชบัญญัตินี้ อย่างน้อยหนึ่งสาขาตามหลักเกณฑ์ที่อธิบดีกำหนด

(๔) สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีสาขาใดสาขาหนึ่ง และมีประสบการณ์ที่เป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติงานตามพระราชบัญญัตินี้ นับแต่สำเร็จการศึกษาดังกล่าวไม่น้อยกว่าสองปีตามหลักเกณฑ์ที่อธิบดีกำหนด

มาตรา ๑๗ ในกรณีที่มีความจำเป็นเพื่อประโยชน์ของทางราชการในการสอบสวนคดีพิเศษจำเป็นต้องมีบุคลากรซึ่งมีความรู้ ความชำนาญ หรือประสบการณ์สูง เพื่อดำเนินการสืบสวนสอบสวนคดีพิเศษ หรือเป็นบุคลากรในสาขาที่ขาดแคลน กคพ. อาจมีมติให้ยกเว้นคุณสมบัติพิเศษตามมาตรา ๑๕ วรรคสอง หรือมาตรา ๑๖ วรรคสอง แล้วแต่กรณี ไม่ว่าทั้งหมดหรือบางส่วนสำหรับการบรรจุและแต่งตั้งบุคคลใดเป็นการเฉพาะก็ได้

มาตรา ๑๘ การบรรจุและแต่งตั้งข้าราชการพลเรือนสามัญในตำแหน่งพนักงานสอบสวนคดีพิเศษ ให้บรรจุและแต่งตั้งจากบุคคลซึ่งมีคุณสมบัติตามมาตรา ๑๕ และผ่านการประเมินความรู้ความสามารถตามหลักเกณฑ์ที่ อ.ก.พ. กรมสอบสวนคดีพิเศษกำหนด หรือบุคคลตามมาตรา ๑๗ แล้วแต่กรณี โดยบุคคลดังกล่าวต้องสำเร็จการฝึกอบรมตามหลักสูตรสอบสวนคดีพิเศษที่กรมสอบสวนคดีพิเศษจัดให้มีขึ้นด้วย

การแต่งตั้งบุคคลใดเป็นพนักงานสอบสวนคดีพิเศษตามวรรคหนึ่ง ให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๑๙ ภายใต้บังคับมาตรา ๑๗ การบรรจุและแต่งตั้งข้าราชการพลเรือนสามัญในตำแหน่งเจ้าหน้าที่คดีพิเศษ ให้บรรจุและแต่งตั้งจากบุคคลซึ่งมีคุณสมบัติตามมาตรา ๑๖ ซึ่งผ่านการทดสอบความรู้ความสามารถตามหลักเกณฑ์ที่ อ.ก.พ. กรมสอบสวนคดีพิเศษกำหนด

เจ้าหน้าที่คดีพิเศษที่ได้รับการแต่งตั้งตามวรรคหนึ่ง ก่อนเข้าปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งดังกล่าวต้องเข้ารับการฝึกอบรมตามหลักสูตรที่กรมสอบสวนคดีพิเศษจัดให้มีขึ้นด้วย

มาตรา ๒๐ ให้ตำแหน่งพนักงานสอบสวนคดีพิเศษและเจ้าหน้าที่คดีพิเศษเป็นตำแหน่งที่มีเหตุพิเศษตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือน และในการกำหนดให้ได้รับเงินเพิ่มสำหรับตำแหน่งที่มีเหตุพิเศษต้องคำนึงถึงภาระหน้าที่ คุณภาพของงาน และการดำรงตนอยู่ในความยุติธรรมโดยเปรียบเทียบกับค่าตอบแทนของผู้ปฏิบัติงานอื่นในกระบวนการยุติธรรมด้วย ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามระเบียบกระทรวงยุติธรรมโดยได้รับความเห็นชอบจากกระทรวงการคลัง

หมวด ๓

การสืบสวนและสอบสวนคดีพิเศษ

มาตรา ๒๑ คดีพิเศษที่จะต้องดำเนินการสืบสวนและสอบสวนตามพระราชบัญญัตินี้ ได้แก่คดีความผิดทางอาญาดังต่อไปนี้

(๑) คดีความผิดทางอาญาตามกฎหมายที่กำหนดไว้ในบัญชีท้ายพระราชบัญญัตินี้ และที่กำหนดในกฎกระทรวงโดยการเสนอแนะของ กคพ. โดยคดีความผิดทางอาญาตามกฎหมายดังกล่าว จะต้องมีลักษณะอย่างหนึ่งอย่างใดดังต่อไปนี้

(ก) คดีความผิดทางอาญาที่มีความซับซ้อน จำเป็นต้องใช้วิธีการสืบสวนสอบสวนและรวบรวมพยานหลักฐานเป็นพิเศษ

(ข) คดีความผิดทางอาญาที่มีหรืออาจมีผลกระทบอย่างรุนแรงต่อความสงบเรียบร้อยและศีลธรรมอันดีของประชาชน ความมั่นคงของประเทศ ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ หรือระบบเศรษฐกิจหรือการคลังของประเทศ

(ค) คดีความผิดทางอาญาที่มีลักษณะเป็นการกระทำความผิดข้ามชาติที่สำคัญ หรือเป็นการกระทำขององค์กรอาชญากรรม หรือ

LIRT

(ง) คดีความผิดทางอาญาที่มีผู้ทรงอิทธิพลที่สำคัญเป็นตัวการ ผู้ใช้หรือผู้สนับสนุน

ทั้งนี้ ตามรายละเอียดของลักษณะของการกระทำความผิดที่ กคพ. กำหนด

(๒) คดีความผิดทางอาญาอื่นนอกจาก (๑) ตามที่ กคพ. มีมติด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสองในสามของกรรมการทั้งหมดเท่าที่มีอยู่

ในคดีที่มีการกระทำอันเป็นกรรมเดียวผิดต่อกฎหมายหลายบท และบทใดบทหนึ่งจะต้องดำเนินการโดยพนักงานสอบสวนคดีพิเศษตามพระราชบัญญัตินี้ หรือคดีที่มีการกระทำความผิดหลายเรื่องต่อเนื่องหรือเกี่ยวพันกัน และความผิดเรื่องใดเรื่องหนึ่งจะต้องดำเนินการโดยพนักงานสอบสวนคดีพิเศษตามพระราชบัญญัตินี้ ให้พนักงานสอบสวนคดีพิเศษมีอำนาจสืบสวนสอบสวนสำหรับความผิดบทอื่นหรือเรื่องอื่นด้วย และให้ถือว่าคดีดังกล่าวเป็นคดีพิเศษ

บรรดาคดีใดที่ได้ทำการสอบสวนเสร็จแล้วโดยพนักงานสอบสวนคดีพิเศษ ให้ถือว่าการสอบสวนนั้นเป็นการสอบสวนในคดีพิเศษตามพระราชบัญญัตินี้แล้ว

บทบัญญัติในมาตรานี้ให้ใช้บังคับกับบุคคลที่เป็นตัวการ ผู้ใช้ หรือผู้สนับสนุนการกระทำความผิดด้วย

มาตรา ๒๒ เพื่อประโยชน์ในการประสานการปฏิบัติงานป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับคดีพิเศษ ให้ กคพ. มีอำนาจออกข้อบังคับการปฏิบัติหน้าที่ในคดีพิเศษระหว่างหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องดังต่อไปนี้

(๑) วิธีปฏิบัติระหว่างหน่วยงานเกี่ยวกับการรับคำร้องทุกข์หรือคำกล่าวโทษ การดำเนินการเกี่ยวกับหมายเรียกและหมายอาญา การจับ การควบคุม การขัง การค้น หรือการปล่อยชั่วคราว การสืบสวน การสอบสวน การเปรียบเทียบปรับ การส่งมอบคดีพิเศษ และการดำเนินการอื่นเกี่ยวกับคดีอาญาในระหว่างหน่วยงานของรัฐที่มีอำนาจหน้าที่ป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดอาญา

(๒) ขอบเขตความรับผิดชอบของพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจ เจ้าพนักงานอื่นของรัฐ พนักงานสอบสวนคดีพิเศษ และเจ้าหน้าที่คดีพิเศษ ในการสืบสวนและสอบสวนคดีพิเศษ ทั้งนี้เพื่อให้เหมาะสมกับลักษณะการปฏิบัติหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐแต่ละแห่ง ความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านผลกระทบของการกระทำความผิด และประสิทธิภาพในการป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดอาญาได้อย่างทั่วถึง ในการนี้อาจกำหนดให้กรณีใดต้องดำเนินการร่วมกันระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องด้วยก็ได้

(๓) การแลกเปลี่ยนข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและปราบปรามคดีพิเศษ

(๔) การสนับสนุนของหน่วยงานของรัฐ และเจ้าหน้าที่ของรัฐในการปฏิบัติหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการสืบสวนและสอบสวนคดีพิเศษ

เมื่อมีข้อบังคับตามวรรคหนึ่งแล้ว ให้หน่วยงานของรัฐมีหน้าที่ปฏิบัติตามข้อบังคับที่กำหนดนั้นถ้าข้อบังคับดังกล่าวเป็นการกำหนดหน้าที่ในระหว่างเจ้าหน้าที่ของรัฐที่เป็น

เจ้าพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจ หรือพนักงานสอบสวนในการปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นไปตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ให้ถือว่าการดำเนินการของเจ้าหน้าที่ของรัฐดังกล่าวใน ส่วนที่เกี่ยวข้องเป็นการดำเนินการของผู้มีอำนาจหน้าที่สืบสวนและสอบสวนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

ในระหว่างที่ยังไม่มีข้อบังคับตามวรรคหนึ่ง สำหรับคดีพิเศษในเรื่องใด ให้การปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ของรัฐเพื่อให้เป็นไปตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา เกี่ยวกับการสืบสวนและสอบสวนคดีพิเศษในเรื่องนั้นเป็นไปตามที่กรมสอบสวนคดีพิเศษและหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องจะตกลงกัน เว้นแต่ กคพ. จะมีมติเป็นอย่างอื่น

มาตรา ๒๓ ในการปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับคดีพิเศษ ให้พนักงานสอบสวนคดีพิเศษมีอำนาจสืบสวนและสอบสวนคดีพิเศษ และเป็นพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจชั้นผู้ใหญ่ หรือพนักงานสอบสวน ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา แล้วแต่กรณี

ให้เจ้าหน้าที่คดีพิเศษมีหน้าที่ช่วยเหลือพนักงานสอบสวนคดีพิเศษในการปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับคดีพิเศษ เพียงเท่าที่พนักงานสอบสวนคดีพิเศษมอบหมาย ในการปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวให้เจ้าหน้าที่คดีพิเศษเป็นพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจ หรือพนักงานสอบสวนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

ในกรณีจำเป็นอธิบดีจะสั่งให้ข้าราชการหรือลูกจ้างกรมสอบสวนคดีพิเศษผู้หนึ่งผู้ใดที่มีใช้พนักงานสอบสวนคดีพิเศษ หรือเจ้าหน้าที่คดีพิเศษปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้ช่วยเหลือพนักงานสอบสวนคดีพิเศษ หรือเจ้าหน้าที่คดีพิเศษเพื่อปฏิบัติงานเรื่องหนึ่งเรื่องใดที่เกี่ยวกับการสืบสวนเป็นการเฉพาะก็ได้

ในการปฏิบัติงานเฉพาะเรื่องที่ได้รับมอบหมายตามวรรคสาม ให้ผู้นั้นเป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา และให้มีอำนาจหน้าที่เช่นเดียวกับเจ้าหน้าที่คดีพิเศษเฉพาะเรื่องที่ได้รับมอบหมายเท่านั้น

หลักเกณฑ์ วิธีการมอบหมาย และการปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรานี้ ให้เป็นไปตามข้อบังคับที่ กคพ. กำหนด

มาตรา ๒๔ เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้พนักงานสอบสวนคดีพิเศษมีอำนาจดังต่อไปนี้ด้วย

(๑) เข้าไปในเคหสถาน หรือสถานที่ใด ๆ เพื่อตรวจค้น เมื่อมีเหตุสงสัยตามสมควรว่ามีบุคคลที่มีเหตุสงสัยว่ากระทำความผิดที่เป็นคดีพิเศษหลบซ่อนอยู่ หรือมีทรัพย์สินซึ่งมีไว้เป็นความผิดหรือได้มาโดยการกระทำความผิด หรือได้ใช้หรือจะใช้ในการกระทำความผิดที่เป็นคดีพิเศษ หรือซึ่งอาจใช้เป็นพยานหลักฐานได้ ประกอบกับมีเหตุอันควรเชื่อว่าการเนิ่นช้ากว่าจะเอาหมายค้นมาได้บุคคลนั้นจะหลบหนีไป หรือทรัพย์สินนั้นจะถูกโยกย้าย ซุกซ่อน ทำลาย หรือทำให้เปลี่ยนแปลงสภาพไปจากเดิม

(๒) คับบุคคล หรือยานพาหนะที่มีเหตุสงสัยตามสมควรว่ามีทรัพย์สินซึ่งมิใช่เป็นความผิดหรือได้มาโดยการกระทำความผิด หรือได้ใช้หรือจะใช้ในการกระทำความผิดที่เป็นคดีพิเศษ หรือซึ่งอาจใช้เป็นพยานหลักฐานได้

(๓) มีหนังสือสอบถามหรือเรียกให้สถาบันการเงิน ส่วนราชการ องค์กร หรือหน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ ส่งเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องมาเพื่อให้ถ้อยคำ ส่งคำชี้แจงเป็นหนังสือ หรือส่งบัญชีเอกสาร หรือหลักฐานใด ๆ มาเพื่อตรวจสอบ หรือเพื่อประกอบการพิจารณา

(๔) มีหนังสือสอบถาม หรือเรียกบุคคลใด ๆ มาเพื่อให้ถ้อยคำ ส่งคำชี้แจงเป็นหนังสือหรือส่งบัญชีเอกสาร หรือหลักฐานใด ๆ มาเพื่อตรวจสอบ หรือเพื่อประกอบการพิจารณา

(๕) ยึด หรืออายัดทรัพย์สินที่ค้นพบ หรือที่ส่งมาดังกล่าวไว้ใน (๑) (๒) (๓) และ (๔)

การใช้อำนาจตามวรรคหนึ่ง ให้พนักงานสอบสวนคดีพิเศษปฏิบัติตามข้อบังคับที่ กคพ. กำหนด

เฉพาะการใช้อำนาจตามวรรคหนึ่ง (๑) นอกจากพนักงานสอบสวนคดีพิเศษต้องดำเนินการเกี่ยวกับวิธีการค้นตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาแล้ว ให้พนักงานสอบสวนคดีพิเศษแสดงความบริสุทธิ์ก่อนการเข้าค้น รายงานเหตุผลและผลการตรวจค้นเป็นหนังสือต่อผู้บังคับบัญชาเหนือขึ้นไป และบันทึกเหตุสงสัยตามสมควรและเหตุอันควรเชื่อที่ทำให้สามารถเข้าค้นได้เป็นหนังสือให้ไว้แก่ผู้ครอบครองเคหสถานหรือสถานที่ค้น แต่ถ้าไม่มีผู้ครอบครองอยู่ ณ ที่นั้น ให้พนักงานสอบสวนคดีพิเศษส่งมอบสำเนาหนังสือนั้นให้แก่ผู้ครอบครองดังกล่าวในทันทีที่กระทำได้ และหากเป็นการเข้าค้นในเวลากลางคืนภายหลังพระอาทิตย์ตก พนักงานสอบสวนคดีพิเศษผู้เป็นหัวหน้าในการเข้าค้นต้องเป็นข้าราชการพลเรือนตำแหน่งตั้งแต่ระดับ ๗ ขึ้นไปด้วย

ให้พนักงานสอบสวนคดีพิเศษผู้เป็นหัวหน้าในการเข้าค้นส่งสำเนาบันทกเหตุสงสัยตามสมควรและเหตุอันควรเชื่อตามวรรคสาม และสำเนาบันทกการตรวจค้นและบัญชีทรัพย์สินที่ยึดหรืออายัดต่อศาลจังหวัดที่มีอำนาจเหนือท้องที่ที่ทำการค้น หรือศาลอาญาในเขตกรุงเทพมหานครภายในสี่สิบแปดชั่วโมงหลังจากสิ้นสุดการตรวจค้น เพื่อเป็นหลักฐาน

พนักงานสอบสวนคดีพิเศษระดับใดจะมีอำนาจหน้าที่ตามที่ได้กำหนดไว้ตามวรรคหนึ่งทั้งหมดหรือแต่บางส่วน หรือจะต้องได้รับอนุมัติจากบุคคลใดก่อนดำเนินการให้เป็นไปตามที่อธิบดีกำหนดโดยทำเอกสารให้ไว้ประจำตัวพนักงานสอบสวนคดีพิเศษผู้ได้รับอนุมัตินั้น และพนักงานสอบสวนคดีพิเศษผู้นั้นต้องแสดงเอกสารดังกล่าวต่อบุคคลที่เกี่ยวข้องทุกครั้ง

มาตรา ๒๕ ในกรณีที่มีเหตุอันควรเชื่อได้ว่า เอกสารหรือข้อมูลข่าวสารอื่นใดซึ่งส่งทางไปรษณีย์ โทรเลข โทรศัพท์ โทรสาร คอมพิวเตอร์ เครื่องมือ หรืออุปกรณ์ในการสื่อสาร สื่ออิเล็กทรอนิกส์ หรือสื่อทางเทคโนโลยีสารสนเทศใด ถูกใช้หรืออาจถูกใช้ เพื่อประโยชน์ในการกระทำความผิดที่เป็นคดีพิเศษพนักงานสอบสวนคดีพิเศษซึ่งได้รับอนุมัติจากอธิบดีเป็นหนังสือจะ

ยื่นคำขอฝ่ายเดียวต่ออธิบดีผู้พิพากษาศาลอาญาเพื่อมีคำสั่งอนุญาตให้พนักงานสอบสวนคดีพิเศษได้มาซึ่งข้อมูลข่าวสารดังกล่าวก็ได้

การอนุญาตตามวรรคหนึ่ง ให้อธิบดีผู้พิพากษาศาลอาญาพิจารณาถึงผลกระทบต่อสิทธิส่วนบุคคลหรือสิทธิอื่นใดประกอบกับเหตุผลและความจำเป็นดังต่อไปนี้

(๑) มีเหตุอันควรเชื่อว่าจะมีการกระทำความผิดหรือจะมีการกระทำความผิดที่เป็นคดีพิเศษ

(๒) มีเหตุอันควรเชื่อว่าจะได้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการกระทำความผิดที่เป็นคดีพิเศษจากการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารดังกล่าว

(๓) ไม่อาจใช้วิธีการอื่นใดที่เหมาะสมหรือมีประสิทธิภาพมากกว่าได้

การอนุญาตตามวรรคหนึ่ง ให้อธิบดีผู้พิพากษาศาลอาญาสั่งอนุญาตได้คราวละไม่เกินเก้าสิบวันโดยกำหนดเงื่อนไขใด ๆ ก็ได้ และให้ผู้เกี่ยวข้องกับข้อมูลข่าวสารในสิ่งสื่อสารตามคำสั่งดังกล่าวจะต้องให้ความร่วมมือเพื่อให้เป็นไปตามความในมาตรานี้ ภายหลังจากที่มีคำสั่งอนุญาต หากปรากฏข้อเท็จจริงว่าเหตุผลความจำเป็นไม่เป็นไปตามที่ระบุหรือพฤติการณ์เปลี่ยนแปลงไป อธิบดีผู้พิพากษาศาลอาญาอาจเปลี่ยนแปลงคำสั่งอนุญาตได้ตามที่เห็นสมควร

เมื่อพนักงานสอบสวนคดีพิเศษได้ดำเนินการตามที่ได้รับอนุญาตแล้ว ให้รายงานการดำเนินการให้อธิบดีผู้พิพากษาศาลอาญาทราบ

บรรดาข้อมูลข่าวสารที่ได้มาตามวรรคหนึ่ง ให้เก็บรักษาเฉพาะข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการกระทำความผิดที่เป็นคดีพิเศษซึ่งได้รับอนุญาตตามวรรคหนึ่ง และให้ใช้ประโยชน์ในการสืบสวนหรือใช้เป็นพยานหลักฐานเฉพาะในการดำเนินคดีพิเศษดังกล่าวเท่านั้น ส่วนข้อมูลข่าวสารอื่นให้ทำลายเสียทั้งสิ้น ทั้งนี้ ตามข้อบังคับที่ กคพ. กำหนด

มาตรา ๒๖ ห้ามมิให้บุคคลใดเปิดเผยข้อมูลข่าวสารที่ได้มาเนื่องจากการดำเนินการตามมาตรา ๒๕ เว้นแต่เป็นข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการกระทำความผิดที่เป็นคดีพิเศษซึ่งได้รับอนุญาตตามมาตรา ๒๕ และเป็นการปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่หรือตามกฎหมายหรือตามคำสั่งศาล

มาตรา ๒๗ ในกรณีจำเป็นและเพื่อประโยชน์ในการดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้ ให้อธิบดีหรือผู้ได้รับมอบหมายมีอำนาจให้บุคคลใด จัดทำเอกสารหรือหลักฐานใดชิ้นหรือเข้าไปแฝงตัวในองค์กรหรือกลุ่มคนใด เพื่อประโยชน์ในการสืบสวนสอบสวน ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามข้อบังคับที่อธิบดีกำหนด

การจัดทำเอกสารหรือหลักฐานใด หรือการเข้าไปแฝงตัวในองค์กร หรือกลุ่มคนใดเพื่อประโยชน์ในการสืบสวนสอบสวนตามวรรคหนึ่ง ให้ถือว่าเป็นการกระทำโดยชอบ

มาตรา ๒๘ ให้พนักงานสอบสวนคดีพิเศษ มีอำนาจเก็บรักษาของกลางหรือมอบหมายให้ผู้อื่นเป็นผู้เก็บรักษา ในกรณีที่ของกลางนั้น ไม่เหมาะสมที่จะเก็บรักษา หรือเก็บรักษาไว้จะเป็นภาระแก่ทางราชการ ให้อธิบดีมีอำนาจสั่งให้นำของกลางนั้น ออกขายทอดตลาด

หรือนำไปใช้ประโยชน์ของทางราชการ โดยอาจหักค่าใช้จ่ายได้ ทั้งนี้ ตามระเบียบที่กระทรวงยุติธรรมกำหนด

มาตรา ๒๙ เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้กรมสอบสวนคดีพิเศษได้รับยกเว้นไม่อยู่ภายใต้บังคับกฎหมายว่าด้วยอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน และกฎหมายว่าด้วยการควบคุมยุทธภัณฑ์เช่นเดียวกับราชการทหารและตำรวจตามกฎหมายดังกล่าว ทั้งนี้ การมีและใช้อาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง สิ่งเทียมอาวุธปืน และยุทธภัณฑ์ ให้เป็นไปตามระเบียบที่กระทรวงยุติธรรมกำหนด

มาตรา ๓๐ ในการสืบสวนและสอบสวนคดีพิเศษคดีใดมีเหตุจำเป็นต้องใช้ความรู้ความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านเป็นพิเศษ อธิบดีอาจแต่งตั้งบุคคลซึ่งมีความรู้ความเชี่ยวชาญในด้านนั้นเป็นที่ปรึกษาคดีพิเศษได้

ให้ที่ปรึกษาคดีพิเศษได้รับค่าตอบแทนตามที่กำหนดในระเบียบของกระทรวงยุติธรรมโดยความเห็นชอบของกระทรวงการคลัง

มาตรา ๓๑ ค่าใช้จ่ายสำหรับการสืบสวนและสอบสวนคดีพิเศษและวิธีการเบิกเงินทรอจจ่ายให้เป็นไปตามระเบียบกระทรวงยุติธรรม โดยได้รับความเห็นชอบจากกระทรวงการคลัง

มาตรา ๓๒ ในกรณีที่ กคพ. เห็นว่า เพื่อประสิทธิภาพในการปราบปรามการกระทำความผิดคดีพิเศษ กคพ. จะให้ความเห็นชอบให้คดีพิเศษคดีหนึ่งคดีใดหรือคดีประเภทใดต้องมีพนักงานอัยการหรืออัยการทหาร แล้วแต่กรณี มาสอบสวนร่วมกับพนักงานสอบสวนคดีพิเศษหรือมาปฏิบัติหน้าที่ร่วมกับพนักงานสอบสวนคดีพิเศษเพื่อให้คำแนะนำและตรวจสอบพยานหลักฐานตั้งแต่ชั้นเริ่มการสอบสวน แล้วแต่กรณี ก็ได้ เว้นแต่การสอบสวนคดีพิเศษที่มีลักษณะอย่างหนึ่งอย่างใดตามมาตรา ๒๑ วรรคหนึ่ง (๑) (ค) หรือ (ง) ต้องมีพนักงานอัยการหรืออัยการทหารมาสอบสวนร่วมกับพนักงานสอบสวนคดีพิเศษทุกคดี แล้วแต่กรณี ทั้งนี้ การสอบสวนร่วมกันหรือการปฏิบัติหน้าที่ร่วมกันดังกล่าวให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ กคพ. กำหนด

มาตรา ๓๓ ในกรณีที่มีความจำเป็นเพื่อประโยชน์ในการสืบสวนและสอบสวนคดีพิเศษเรื่องใดเรื่องหนึ่งโดยเฉพาะ รัฐมนตรีอาจเสนอให้นายกรัฐมนตรีในฐานะหัวหน้ารัฐบาลมีคำสั่งตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดินให้เจ้าหน้าที่ของรัฐในหน่วยงานอื่นมาปฏิบัติหน้าที่ในกรมสอบสวนคดีพิเศษเพื่อช่วยเหลือในการสืบสวนและสอบสวนคดีพิเศษนั้นได้

ให้เจ้าหน้าที่ของรัฐตามวรรคหนึ่งเป็นพนักงานสอบสวนคดีพิเศษหรือเจ้าหน้าที่คดีพิเศษ สำหรับการสืบสวนและสอบสวนคดีพิเศษที่ได้รับการแต่งตั้ง

มาตรา ๓๕ ในกรณีที่พนักงานอัยการหรืออัยการทหาร แล้วแต่กรณี มีคำสั่งไม่ฟ้องคดีซึ่งได้สอบสวนโดยพนักงานสอบสวนคดีพิเศษ ให้การทำความเห็นแย้งตามมาตรา ๑๔๕ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาหรือกฎหมายเกี่ยวกับวิธีพิจารณาความอาญาอื่นเป็นอำนาจหน้าที่ของอธิบดีหรือผู้ดำรงตำแหน่งอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

หมวด ๔

คณะกรรมการพนักงานสอบสวนคดีพิเศษ

มาตรา ๓๕ ให้มีคณะกรรมการพนักงานสอบสวนคดีพิเศษคณะหนึ่ง เรียกโดยย่อว่า “กพศ.” ประกอบด้วย

(๑) ผู้แทนสำนักงาน ก.พ. ผู้แทนสำนักงานอัยการสูงสุด ผู้แทนสำนักงานตำรวจแห่งชาติ และผู้แทนกรมพระธรรมนูญ

(๒) คณบดีคณะนิติศาสตร์หรือเทียบเท่าของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐทุกแห่ง ซึ่งเลือกกันเองให้เหลือหนึ่งคน และคณบดีคณะนิติศาสตร์หรือเทียบเท่าของสถาบันอุดมศึกษาของเอกชนทุกแห่งซึ่งเลือกกันเองให้เหลือหนึ่งคน

(๓) พนักงานสอบสวนคดีพิเศษในตำแหน่งระดับ ๘ ขึ้นไปซึ่งได้รับเลือกจากพนักงานสอบสวนคดีพิเศษด้วยกันเองจำนวนสามคน

(๔) ข้าราชการในกระทรวงยุติธรรมในตำแหน่งระดับ ๙ ขึ้นไปซึ่งมิใช่ข้าราชการในกรมสอบสวนคดีพิเศษที่ปลัดกระทรวงยุติธรรมแต่งตั้งจำนวนสามคน

ให้กรรมการตามวรรคหนึ่งเลือกกรรมการด้วยกันเองคนหนึ่งเป็นประธานกรรมการแล้วเสนอให้รัฐมนตรีเป็นผู้ออกคำสั่งแต่งตั้ง

ให้อธิบดีแต่งตั้งข้าราชการในกรมสอบสวนคดีพิเศษซึ่งดำรงตำแหน่งตั้งแต่ระดับ ๘ ขึ้นไปคนหนึ่งทำหน้าที่เป็นเลขานุการที่ประชุม

หลักเกณฑ์และวิธีการ ในการเลือกกรรมการตามวรรคหนึ่ง (๓) ให้เป็นไปตามระเบียบที่กระทรวงยุติธรรมกำหนด

มาตรา ๓๖ กรรมการตามมาตรา ๓๕ วรรคหนึ่ง (๒) (๓) และ (๔) ให้มีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสองปี และอาจได้รับแต่งตั้งใหม่ได้ แต่จะดำรงตำแหน่งติดต่อกันเกินสองวาระไม่ได้

นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ กรรมการตามวรรคหนึ่งพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) พ้นจากการเป็นคณบดีหรือการเป็นข้าราชการในกระทรวงยุติธรรม

(๔) กพศ. มีมติด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสามในสี่ของจำนวนกรรมการทั้งหมดให้พ้นจากตำแหน่ง เนื่องจากการกระทำหรือมีพฤติกรรมไม่เหมาะสมในการปฏิบัติหน้าที่กรรมการพนักงานสอบสวนคดีพิเศษ

สำหรับกรณีการพ้นจากตำแหน่งคดีเพราะครบวาระการเป็นคดีนั้น ให้กรรมการผู้นั้นปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนครบวาระการเป็นกรรมการ

ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๗ วรรคสอง มาตรา ๘ และมาตรา ๑๑ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๓๗ ในกรณีที่ผู้บังคับบัญชาของพนักงานสอบสวนคดีพิเศษจะมีคำสั่งดังต่อไปนี้

(๑) ย้ายพนักงานสอบสวนคดีพิเศษไปดำรงตำแหน่งอื่นอันมิใช่การเลื่อนตำแหน่งให้สูงขึ้นหรือย้ายประจำปี หรือเป็นกรณีที่อยู่ในระหว่างถูกดำเนินการทางวินัยหรือเป็นกรณีตกเป็นจำเลยในคดีอาญาที่ศาลมีคำสั่งประทับฟ้องแล้ว

(๒) ไม่เลื่อนขั้นเงินเดือนประจำปีให้แก่พนักงานสอบสวนคดีพิเศษ

(๓) ลงโทษทางวินัยพนักงานสอบสวนคดีพิเศษ

ให้ผู้บังคับบัญชาส่งความเห็นของตนพร้อมด้วยเหตุผลไปยัง กพศ. เพื่อพิจารณาให้ความเห็นว่าคำสั่งนั้นเป็นไปโดยถูกต้องและเหมาะสมหรือไม่

การพิจารณาให้ความเห็น กพศ. ต้องกระทำไปแล้วเสร็จภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับความเห็นของผู้บังคับบัญชา

ในกรณีที่ กพศ. มีความเห็นต่างไปจากความเห็นของผู้บังคับบัญชา ผู้บังคับบัญชาจะมีคำสั่งตามความเห็นของตนก็ได้ แต่ต้องแสดงเหตุผลของการไม่เห็นด้วยกับความเห็นของ กพศ. ไว้ในคำสั่งด้วย

มาตรา ๓๘ เมื่อสิ้นปีงบประมาณ ให้ กพศ. สรุปผลการปฏิบัติงานและข้อสังเกตเสนอต่อรัฐมนตรี และให้กรมสอบสวนคดีพิเศษสนับสนุนการจัดทำรายงานของ กพศ.

หมวด ๕

บทกำหนดโทษ

มาตรา ๓๙ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๒๖ ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สามปีถึงห้าปี หรือปรับตั้งแต่หกหมื่นบาทถึงหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ถ้าการกระทำความผิดตามวรรคหนึ่งเป็นการกระทำโดยพนักงานสอบสวนคดีพิเศษ เจ้าหน้าที่คดีพิเศษ พนักงานอัยการที่เข้าร่วมสอบสวนหรือเข้าร่วมปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา ๓๒ หรือผู้เข้าร่วมปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา ๒๕ ผู้กระทำความผิดระวางโทษเป็นสามเท่าของโทษที่กำหนดไว้ในวรรคหนึ่ง

LIRT

มาตรา ๔๐ ผู้ใดปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา ๒๗ กระทำการนอกเหนือวัตถุประสงค์ในการสืบสวนสอบสวนตามพระราชบัญญัตินี้ เพื่อแสวงหาประโยชน์อันมิชอบสำหรับตนเองหรือผู้อื่น ให้ผู้นั้นไม่ได้รับการคุ้มครองตามมาตรา ๒๗ วรรคสอง ถ้าการกระทำนั้นเป็นความผิดอาญาให้ระวางโทษเป็นสองเท่าของโทษที่กำหนดไว้สำหรับความผิดนั้น

มาตรา ๔๑ ผู้ใดไม่ให้ความสะดวก หรือไม่ให้อภัยคำ หรือไม่ส่งบัญชีเอกสารหรือหลักฐานใดแก่พนักงานสอบสวนคดีพิเศษตามมาตรา ๒๔ วรรคหนึ่ง (๓) หรือ (๔) แล้วแต่กรณี ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๔๒ ก่อนหรือภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ มิให้นำมาตรา ๑๕ วรรคสอง มาตรา ๑๖ วรรคสอง มาตรา ๑๘ และมาตรา ๑๙ มาใช้บังคับกับการบรรจุและแต่งตั้งพนักงานสอบสวนคดีพิเศษและเจ้าหน้าที่คดีพิเศษ แล้วแต่กรณี โดยให้การบรรจุและแต่งตั้งเป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือน

ให้ถือว่าผู้ได้รับการบรรจุและแต่งตั้งเป็นอธิบดี รองอธิบดี พนักงานสอบสวนคดีพิเศษและเจ้าหน้าที่คดีพิเศษตามวรรคหนึ่งเป็นอธิบดี รองอธิบดี พนักงานสอบสวนคดีพิเศษและเจ้าหน้าที่คดีพิเศษตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๔๓ ในวาระเริ่มแรกที่ยังไม่มีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ให้ กคพ. ประกอบด้วยกรรมการโดยตำแหน่ง เพื่อปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ แต่ต้องไม่เกินหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๔๔ บรรดาคดีพิเศษที่ค้างการดำเนินการและคดียังไม่ถึงที่สุดอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับให้ยังคงเป็นอำนาจหน้าที่ของพนักงานผู้มียุทธอำนาจสอบสวนคดีอาญาตามกฎหมายนั้น ๆ ต่อไปจนคดีถึงที่สุด เว้นแต่ กคพ. จะมีมติให้เป็นอำนาจหน้าที่ของพนักงานสอบสวนคดีพิเศษ

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ
พันตำรวจโท ทักษิณ ชินวัตร
นายกรัฐมนตรี

บัญชีท้ายพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ. ๒๕๕๗

- (๑) คดีความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการกักเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน
- (๒) คดีความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการแข่งขันทางการค้า
- (๓) คดีความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการธนาคารพาณิชย์
- (๔) คดีความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจ

หลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเออร์

- (๕) คดีความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการเล่นแชร์
- (๖) คดีความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน
- (๗) คดีความผิดตามกฎหมายว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคาต่อ

หน่วยงานของรัฐ

- (๘) คดีความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแบบผังภูมิของวงจรรวม
- (๙) คดีความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองผู้บริโภค
- (๑๐) คดีความผิดตามกฎหมายว่าด้วยเครื่องหมายการค้า
- (๑๑) คดีความผิดตามกฎหมายว่าด้วยเงินตรา
- (๑๒) คดีความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการชดเชยค่าภาษีอากรสินค้าส่งออกที่

ผลิตในราชอาณาจักร

- (๑๓) คดีความผิดตามกฎหมายว่าด้วยดอกเบี้ยเงินให้กู้ยืมของสถาบันการเงิน
- (๑๔) คดีความผิดตามกฎหมายว่าด้วยธนาคารแห่งประเทศไทย
- (๑๕) คดีความผิดตามกฎหมายว่าด้วยบริษัทมหาชนจำกัด
- (๑๖) คดีความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน
- (๑๗) คดีความผิดตามกฎหมายว่าด้วยมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม
- (๑๘) คดีความผิดตามกฎหมายว่าด้วยลิขสิทธิ์
- (๑๙) คดีความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมการลงทุน
- (๒๐) คดีความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมและรักษาคุณภาพ

สิ่งแวดล้อม

- (๒๑) คดีความผิดตามกฎหมายว่าด้วยสิทธิบัตร
- (๒๒) คดีความผิดตามกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ ตามที่ได้มีการปรับปรุงอำนาจหน้าที่กระทรวงยุติธรรมโดยจัดให้มีกรมสอบสวนคดีพิเศษ เพื่อรับผิดชอบในการดำเนินการเกี่ยวกับคดีอาญาบางประเภทที่กำหนดให้อยู่ในอำนาจหน้าที่ของกรมสอบสวนคดีพิเศษ และโดยที่คดีดังกล่าวจำเป็นต้องมีผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านเป็นผู้ดำเนินการสืบสวนและสอบสวน รวมทั้งกำหนดอำนาจหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ดังกล่าว เพื่อให้การป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดอาญาดังกล่าวเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ จึงสมควรกำหนดให้มีพนักงานสอบสวนคดีพิเศษ เจ้าหน้าที่คดีพิเศษ และวิธีการสืบสวนและสอบสวนคดีพิเศษ เพื่อปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวเป็นการเฉพาะ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

พรพิมล/บรรณพต/พิมพ์

๑๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๗

พัชรินทร์/สุมลรัตน์/ตรวจ

๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๗

A+B

วาทีณี/วนิดา/ปรับปรุง

๕ กรกฎาคม ๒๕๕๗